

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin jäsenkysely toimintaan osallistumisesta

---

Rantala, Heidi

2011 Hyvinkää

Laurea-ammattikorkeakoulu
Laurea Hyvinkää

Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin jäsenkysely toimintaan osallistumisesta

Heidi Rantala
Kestävän kehityksen ko.
Opinnäytetyö
Toukokuu, 2011

Heidi Rantala

Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin jäsenkysely toimintaan osallistumisesta

Vuosi 2011 Sivumäärä 100

Nykypäivänä moni ihminen haluaa toimia aktiivisina henkilöinä yhteiskunnassa. Aktiivisena kansalaisena voi toimia yksityisenä henkilön tai kansalaisjärjestöjen kautta. Järjestötoiminnassa ihmiset voivat vaikuttaa erilaisiin heitä kiinnostaviin asioihin, kohdata muita ihmisiä ja saavat tärkeitä osallistumisen tunteen kokemuksia. Järjestö on juuri niin vahva ja aktiivinen kuin sen jäsenet. Aktiivisten toimijoiden kokoon kerääminen vaatiikin paljon suunniteltua työtä ja tiedottamista. Suurin osa järjestöjen jäsenistä toimii kannatusjäsenenä maksaen jäsenmaksun, harvempi osallistuu toimintaan aktiivisesti. Jotta ihmiset osallistuvat järjestön toimintaan aktiivisemmin ja pitkäjänteisemmin tulee heidän tuntee itsensä *voimaantuneiksi*, heillä tulee olla halu *sitoutua*, *motiivien* tulee olla kohdallaan ja heidän tulee kokea itsensä *osalliseksi* toimintaan.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää miten Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin ja sen kolmen paikallisyhdistysten jäsenet osallistuisivat aktiivisemmin järjestön toimintaan mukaan ja millaista toimintaa he haluaisivat. Tarkoituksena on löytää niitä toimintamuotoja, joita piirin ja paikallisyhdistysten kannattaa korostaa toiminnassaan. Tavoitteena on myös selvittää niitä viestintäkeinoja, joilla toiminnasta olisi parasta tiedottaa jäsenille.

Tutkimusmenetelmänä tässä työssä käytettiin jäsenkyselyä. Kysely lähetettiin kolmen paikallisyhdistyksen kaikille jäsenille. Nämä yhdistykset olivat Itä-Uudenmaan luonnon- ja ympäristönsuojeluyhdistys, Askolan luonnonystävät ja Karkkilan luonnonsuojeluyhdistys. Kysely lähetettiin yhteensä 392 henkilölle. Vastauksia saapui 119, joten kokonaisvastausprosentiksi tuli 30 %.

Tulosten perusteella tällä hetkellä melko harva kyselyssä mukana olleen paikallisyhdistyksen jäsen osallistuu toimintaan aktiivisesti, tosin melko moni kuitenkin olisi valmis osallistumaan toimintaan. Suurimpia syitä, miksi jäsenet eivät osallistu toimintaan ovat, että he eivät halua liiaksi sitoutua, ajanpuute, he eivät tunne ennestään toiminnassa mukana olevia ja he eivät tiedä miten osallistua. Tärkeiksi toimintamuodoiksi vastaajat kokevat perinteiset retket ja talkoot sekä vaikuttamistyön päättäjiin. Moni olisi myös valmis osallistumaan yksinkertaisiin aputöihin. Jäsenille tuleekin tiedottaa monipuolisista toimintamahdollisuuksista aktiivisesti. Toimintaan osallistuneet henkilöt ovat melko tyytyväisiä toimintaan ja mahdollisuuksiinsa vaikuttaa, mutta kokevat että paikallisyhdistykset tarvitsevat alueellista näkyvyyttä lisää.

Asiasanat järjestötoiminta, osallistuminen, sitoutuminen, voimaantuminen, toimintaan osallistuminen

Heidi Rantala

Survey on the activities of the members of Uusimaa regional branch of Finnish Association for the Finnish Association Nature Conservation

Year	2011	Pages	100
------	------	-------	-----

Nowadays many people wish to act as active persons in society. Active citizen can act as a private person or through non governmental organizations (NGO). In NGO people can affect different things that interest them, meet other people and get a sense of participation. An organization is only as strong and active as its members. It requires a lot of planning and briefing to get active persons to act together. The majority of the members of organizations will support as a member by paying a membership fee, fewer people are engaged in voluntary activities. That people would participate in the activities for a long time they have to feel themselves empowered, committed, motivated and involved in the activities.

The purpose of this study was to research how the members of Uusimaa regional branch of Finnish Association for the Finnish Association Nature Conservation and its three local associations would participate more actively in the activities and what kind of activities they would like to have. The aim was to find the forms, which the Uusimaa regional branch and local associations should offer as their activities. The aim was also to find out the best forms of informing the members about the activities.

The method used was a quantitative inquiry. The data were gathered with questionnaires sent to all members of three local association. These associations were Itä-Uudenmaan luonnon- ja ympäristönsuojeluyhdistys, Askolan luonnonystävät and Karkkilan luonnonsuojeluyhdistys. Of the 392 questionnaires 119 were returned. So the overall response rate was 30 %.

The results showed that quite a few members of the association had been actively involved in activities, however, quite a number of them would like to participate in activities. The main reasons for not why participating in the activities was lack of time of the fact, that they did not want to commit too much, or they did not know the other participants or they did not know how to participate. The most important and wanted activities of the organisation were traditional treks, bees and lobbying. Many people would also like to participate in simple helping tasks. The members must be informed about the wide variety of opportunities of activities. The active members were quite satisfied with the activities and opportunities to influence, but they felt that the local associations needed more regional visibility.

Key words activities of organization, involvement, commitment, empowerment, be involved in activities

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Kansalaistoiminta	6
2.1	Aktiivinen kansalainen	7
2.2	Haasteet nykypäivän kansalaistoinnassa	9
2.3	Vaikuttaminen järjestössä	10
2.4	Paikallisyhdistyksessä vaikuttaminen	12
3	Järjestötoimintaan osallistumisen edellytykset	13
3.1	Voimaantuminen	14
3.2	Sitoutuminen	15
3.3	Motiivit	15
3.4	Osallisuus	17
4	Järjestön viestintä	18
5	Järjestön organisaatorakenne	19
5.1	Suomen luonnonsuojeluliiton toiminta	20
5.2	Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri	21
5.3	Paikallisyhdistystoiminta Suomen luonnonsuojeluliitossa	22
6	Aikaisempien jäsenkyselyjen tuloksia	23
6.1	Suomen luonnonsuojeluliiton jäsenkysely 2009	23
6.2	Pohjan paikallisyhdistyksen jäsenkysely	24
7	Työn tarkoitus ja tavoite	25
8	Aineisto ja menetelmät	26
9	Tulokset	27
9.1	Taustatiedot	27
9.2	Tietämys mahdollisuudesta osallistua toimintaan	33
9.3	Näkemykset järjestön toimintamuotojen tärkeydestä	35
9.3.1	Järjestöön liittymisen ja järjestössä pysymisen syyt	35
9.3.2	Ensisijaisesti huomioitavat luonto- ja ympäristöasiat paikallisyhdistyksessä	36
9.3.3	Ensisijaisesti huomioitavat luonto- ja ympäristöasiat piirissä	41
9.3.4	Järjestön eri toimintamuodot	43
9.4	Kokemukset toimintaan osallistumisesta	53
9.5	Syyt toimintaan osallistumattomuuteen	56
9.6	Toiminnan näkyvyys	57
9.7	Yhteistyön tärkeys muiden järjestöjen kanssa	60
9.8	Arvojen toteutuminen järjestön toiminnassa	60
9.9	Viestintä	63
10	Yhteenveto ja kehittämisideat	66

11	Oma oppiminen.....	68
12	Arviointi.....	69
	Lähteet	71
	Kuvat, kuviot ja taulukot.....	73
	Liitteet.....	75
	Liite 1 Kyselykaavake.....	76
	Liite 2 Saatekirje.....	88
	Liite 3 Erityiset kohteet/asiat, joihin vastaajat toivoisivat piirin/paikallisyhdistyksen vaikuttavan.....	92
	Liite 4 Asiat, joita vastaajat toivoisivat piirin/paikallisyhdistyksen korostavan toiminnassaan tulevaisuudessa	94
	Liite 5 Taustatekijöiden vaikutus valmiuteen osallistua toimintaan.....	96
	Liite 6 Vastaajien toiveet piirin/paikallisyhdistyksen toimintamuodoista	98

Kansalaisjärjestöt toimivat lähes täysin vapaaehtoisten voimin. Järjestöjä ja yhdistyksiä ei olisi ilman niiden jäseniä. Voidaankin sanoa, että järjestö on juuri niin aktiivinen kuin sen jäsenet ovat. Aktiiviset ja toiminnasta innostuneet jäsenet luovat vahvan yhteisön, minkä seurauksena järjestön identiteetti vahvistuu ja järjestöllä on paremmat mahdollisuudet vaikuttaa yhteiskunnassa. Järjestön tulee pyrkiä tarjoamaan jäsenille sellaista toimintaa, joka jäseniä kiinnostaa. Vaikuttamiskeinojen lisäksi järjestöt tarjoavat mahdollisuuden oppia uutta tietoa ja uusia toimintamalleja. Järjestössä toimimisessa ihmiset tapaavat samanhenkisiä ihmisiä ja voivat ajaa heitä kiinnostavia asioita.

Uudenmaan ympäristönsuojelupiirillä on yhteensä 24 paikallisyhdistystä ja niissä on yli 10 000 jäsentä. Tästä joukosta kuitenkin vain muutama aktiivi osallistuu piirin järjestämään toimintaan säännöllisesti. Myös paikallisyhdistykset järjestävät toimintaa oman alueensa asukkaille. Muutamalla paikallisyhdistyksellä on paljon aktiivisia jäseniä, mutta osalla yhdistyksistä on vaikeuksia saada edes sääntömääräistä hallitusta kokoon. Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri haluaa kehittää toimintaansa palvelemaan paremmin jäseniä ja tarjoamaan heille mieleistä toimintaa. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää minkälaista toimintaa Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin paikallisyhdistysten jäsenet toivovat piirin ja paikallisyhdistyksien järjestävän ja näin luoda ideoita järjestön kehittämistyöhön.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa käydään läpi, mitä on kansalaistoiminta ja millainen on aktiivinen kansalainen sekä vaikuttamismahdollisuuksia järjestökentän eri tasoilla. Teoriaosuudessa selvitetään myös seuraavia käsitteitä: voimaantuminen, sitoutuminen, motiivit ja osallisuus. Nämä käsitteet on olennaista ymmärtää, jotta järjestön jäseniä saadaan innostettua osallistumaan aktiivisemmin järjestön toimintaan. Koska opinnäytetyö tehdään Uudenmaan ympäristönsuojelupiirille, on työssä selvitetty myös lyhyesti Suomen luonnonsuojeluliiton, Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin ja paikallisyhdistysten toimintaa. Tehokas viestintä on olennainen edellytys sille, että järjestön jäsenet saavat tietoa mahdollisuuksistaan osallistua erilaisiin heille tarjottuihin toimintamuotoihin. Tämän vuoksi teoriaosuudessa on lyhyesti käyty läpi myös järjestön viestintää.

Demokratiassa kansalaiset käyttävät ja kontrolloivat julkista valtaa suoraan päättämällä asioista sekä epäsuorasti valitsemiensa päättäjien kautta. Virkeässä demokraattisessa yhteiskunnassa kansalaiset ovat aktiivisesti monin tavoin luomassa yhteisiä päätöksiä. Ihmiset voivat vaikuttaa toimimalla yksityisinä henkilöinä tai erilaisten kansalaisjärjestöjen kautta.

Kansalaisaktiivisuuden myötä päätöksenteko on uskottavampaa, läpinäkyvämpää ja ristiriitoja esiintyy vähemmän. Kansalaiset tuovat päätöksentekoon tärkeitä näkökulmia, jotka voisivat jäädä muuten kokonaan huomiotta. (Asola 2007, 9.)

Kansalais- ja järjestötoiminta muodostavat suomalaisen kansalaisyhteiskunnan ytimen. Toiminnan myötä erilaiset ihmiset löytävät mielekkäitä tapoja vaikuttaa ja kohdata muita ihmisiä. He myös saavat tärkeitä osallistumisen tunteen kokemuksia. Omasta halusta ja kiinnostuksesta riippuen aktiiviset ihmiset voivat vaikuttaa laajasti aina paikallistasolta kansainväliin asioihin. Jos kansalaistoiminnalla on hyvät toimintaedellytykset ja se toimii omaehtoisesti ja autonomisesti, lisää se koko yhteiskunnan sosiaalista, sivistyksellistä ja taloudellista hyvinvointia. (Oikeusministeriö 2006, 13.)

Kansalaisliikkeet ovat välttämätön osa demokratiaa, koska ne kokoavat, jäsentävät ja välittävät kansalaisten mielipiteitä. Suomessa lainsäädäntö mahdollistaa ihmisten osallistumisen ja vaikuttamisen. Suomen perustuslaissa todetaan, että ” jokaisella on oikeus lupaa hankkimatta järjestää kokouksia ja osallistua niihin”. Yhdistymis- ja kokoontumisvapaus takaa, että kaikilla on oikeus kokoontua yhteen keskustelemaan heille tärkeistä asioista ja ajamaan näitä asioita yhteiskunnassa eteenpäin. Kansalaisjärjestöt keräävät yhteen ihmisiä, jotka haluavat ajaa samoja yhteiskunnallisia aatteita. Näin kansalaisjärjestöt toimivat painostusryhmänä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. (Asola 2007, 18.)

Kansalaistoiminta on ollut Suomessa vilkasta ja erilaisia järjestöjä sekä yhdistyksiä onkin runsaasti. Yhdistysrekisterissä on noin 120 000 yhdistystä, joista toimivia on noin 70 000. Valtakunnallisia liittoja on noin 1000 ja piirijärjestöjä noin 3000. Loput rekisterissä olevista yhdistyksistä on paikallisia yhdistyksiä. Rekisteröimättömiä yhdistyksiä on noin 30 000. Henkilöjäseniä yhdistyksissä on noin 15 miljoonaa, eli kolminkertaisesti Suomen väestömäärä. Noin kolmannes suomalaisista kuuluu vähintään yhteen yhdistykseen ja 8 prosenttia useampaan kuin viiteen yhdistykseen. Noin 75 prosenttia suomalaisista on kuullut elämänsä aikana johonkin yhdistykseen. (Asola 2007, 19.)

2.1 Aktiivinen kansalainen

Jokainen ihminen on yksilö ajatuksineen, käyttäytymistapoineen ja elämänvalintoineen. Näin pyrkimys vaikuttamiseen ja osallistumiseen yhteiskunnassa määrittelevät ihmisiä. Yksilöstä tulee kansalainen, kun hän astuu yksilöllisyyden piiriin ulkopuolelle ja alkaa toimia, vaikuttaa ja osallistua erilaisissa yhteisöissä ja yhteiskunnassa. Osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja on monia. Tällaisia on esimerkiksi äänestäminen vaaleissa ja kansanäänestyksissä, yhteydenotto luottamushenkilöihin, vetoomusten allekirjoittaminen, mielipidekirjoitukset, osallistumi-

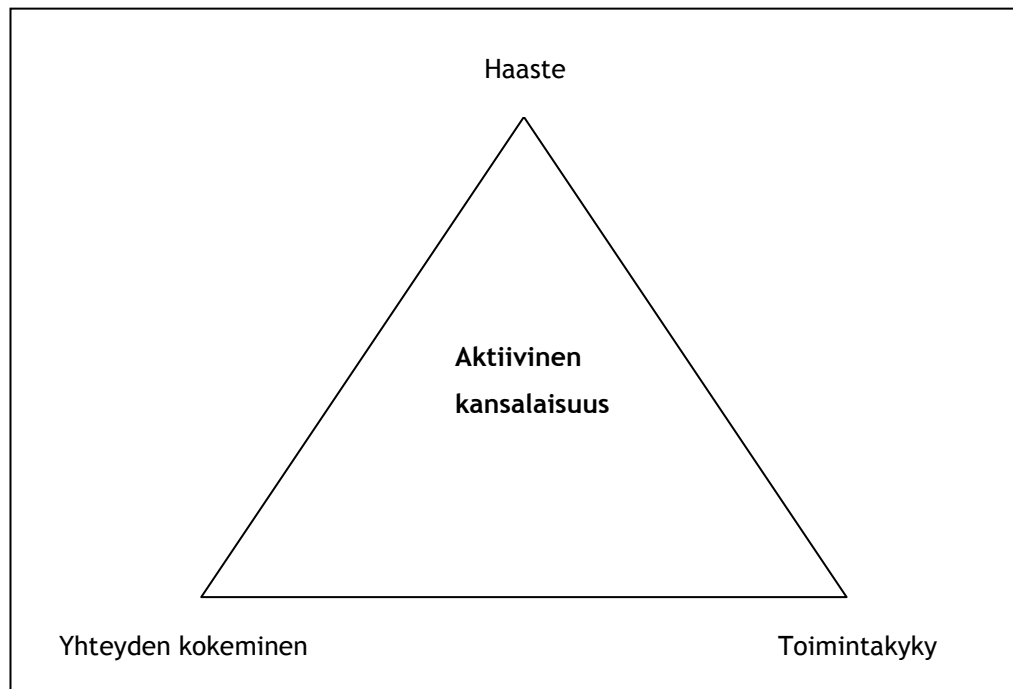

nen yhdistystoimintaan, talkootoiminta, mielenosoitukset ja kuntalaisaloitteet. (Iivonen 2007, 11.)

Aktiivista kansalaisyhteiskuntaa ei ole ilman aktiivisia kansalaisia ja ilman aktiivista kansalaisyhteiskuntaa ei demokratia toteudu kuten sen pitäisi. Aktiivinen kansalainen osallistuu, välittää ja on aloitteellinen. (Kansalaisfoorumi 2010a.) Aktiivinen kansalaisuus tarkoittaa neljää asiaa: ihmisen identiteettiä, osallistumista, kohtaamista ja välittämistä (Nylund & Yeung 2005, 68).

Jotta ihmisestä tulee aktiivinen kansalainen, hänellä tulee olla riittävästi tietoa ja taitoja toimia kyseessä olevan asian hyväksi. Puolustettavan asian tulee myös olla sellainen, jota yksilön arvomaailma ja asenteet tukevat. Arvomaailman ja asenteiden läsnäolo toiminnassa tukevat yksilön sitoutumista. (Kansalaisfoorumi, 2004a.) Arvoja, jotka saavat ihmisen toimimaan, voivat olla laaja-alaiset asiat kuten ympäristönsuojelu, ihmisoikeudet sekä tasa-arvo tai pienemmässä mittakaavassa olevat asiat, kuten oman asuinalueen uusi kaavoitussuunnitelma. Motiivina kansalaistoiminnalle saattaa olla myös, että osallistuminen koetaan itsessään mielekkääksi. Järjestöissä toimiminen luo tärkeitä ihmissuhteita, tuo hyvän mielen ja opettaa osallistujalle uutta. (Asola 2007, 11.)

Aktiiviseksi kansalaiseksi tulemiseen tarvitaan jokin haaste tai uhka, joka voi liittyä omaan henkilökohtaiseen kokemukseen tai yksilön sosiaaliseen ympäristöön. Tämä uhka tai haaste aktivoi yksilön solidaarisuuden tunteen. Pelkkä henkilökohtainen tunne, että jotakin täytyisi tehdä, ei riitä yksinään pitkäaikaiseen sitoutumiseen. Ihminen tarvitsee myös valmiudet (tiedot, taidot) toimia asian hyväksi. Toimintakyvyllä on siis tärkeä merkitys kansalaisaktiivisuuden muokkautumisessa. Toisilta saatu tuki ja luottamus lisäävät yksilön uskoa omien voimavarojen riittämiseen. Kolmas tärkeä komponentti aktiivisuuden syntymisessä on yhteyden kokeminen. Kansalaisvaikuttaminen ei ole eristäytynyt tapahtuma, vaan vaatii yhteydenpitoa toisiin ihmisiin, järjestöihin ja organisaatioihin. Kuviossa 1 on esitetty aktiivisen kansalaisuuden edellyttämät kolme komponenttia. (Kansalaisfoorumi, 2004b.)

Kuvio 1: Aktiivisen kansalaisuuden kolme osatekijää (Kansalaisfoorumi, 2004b).

Aktiiviseksi kansalaiseksi oppiminen tapahtuu aina jossakin kontekstissa. Näitä kontekstin tasoja voivat olla sosio-kulttuurinen konteksti (kansallisvaltiosta globaalille tasolle), sosiaalinen konteksti (ryhmät, yhteisöt ja sosiaaliset toiminta-alueet) sekä henkilökohtaisen elämän konteksti. Kaikissa näissä konteksteissa tapahtuu muutoksia, jotka saattavat vaikuttaa yksilön aktiivisuuteen kansalaisena. (Kansalaisfoorumi 2004b.)

2.2 Haasteet nykypäivän kansalaistoiminnassa

Yhteiskunnallisessa toiminnassa on havaittavissa 2000 -luvulla muutoksia. Ihmiset haluavat osallistua omaehtoisesti toimintaan. Osallistumisaktiivisuudessa näkyy, että ihmiset eivät halua sitoutua pitkiksi ajoiksi samaan järjestöön, vaan osallistuvat mieluummin projektiluonteisesti sekä kiinnostaviin kampanjoihin. Järjestöjen tuleekin tarjota toimintaa, joka sopii ihmisten dynaamiseen elämään. Vaikuttamisen tulee olla vaivatonta, hauskaa ja toiminnallista, ei vain kokouspöytäkirjojen tarkastamista. (Asola 2007, 11; Oikeusministeriö 2006, 29.)

Järjestötoimijoiden ikääntyminen tulee olemaan lähitulevaisuudessa suuri haaste toiminnan jatkuvuudelle, koska järjestötoiminnan aktiiveista suurin osa kuuluu suuriin ikäluokkiin. Ikääntyminen saattaa tuoda mukanaan terveydellisiä haittoja sekä haluttomuutta kantaa vastuuta yhteisistä asioista. Nuoria tuleekin innostaa järjestötoimintaan mukaan, erityisesti vastuutehtäviin, joissa on tällä hetkellä melko vähän nuoria. Sukupolvenvaihdos onnistuu järjestöissä kivuttomammin, jos nuoria ryhdytään innostamaan jo nyt mukaan. (Oikeusministeriö 2006, 72.)

Järjestökentällä on havaittu, että kolmen viimeisen vuosikymmenen aikana on järjestötoimijoiden osaaminen huonontunut. Järjestön toiminnassa on paljon sellaista, minkä oppii vain mukana olemalla, ns. hiljaista tietoa. Tällä hetkellä ihmiset eivät sitoudu välttämättä pitkäksi aikaa tietyn järjestön toimintaa, joten osaamattomuus voi nousta laadulliseksi ongelmaksi. Järjestöissä toimijat ovat myös havainneet, että vapaaehtoisten määrä olisi vähentymässä, tosin tutkimukset eivät tätä asiaa vielä ole vahvistaneet. Vapaaehtoisten rekrytointi, motiivointi ja ohjaaminen vaativatkin nykyistä suurempaa huomiota tulevaisuudessa. (Oikeusministeriö 2006, 72-73.)

Järjestöjen johtaminen on hyvin haastavaa. Johtamisen täytyy saada alkunsa järjestön omista tavoitteista ja se eroaakin hyvin paljon yksityisen tai julkisen sektorin johtamistyöstä. Järjestöissä johtamiskoulutus onkin yleensä jäänyt vähälle ja pienten yhdistysten ja piirien johtajat eivät välttämättä ole saaneet minkäänlaista koulutusta johtamiseen. Johtamiskoulutusta tulisikin tarjota sitä tarvitseville, jotta yhdistysten johtamis- ja hallitustyöskentely olisi mielekästä ja osaavaa. (Oikeusministeriö 2006, 73.)

Järjestöjen tulee nykyään kehittää ja suunnitella toimintaansa entistä nopeammin. Ihmiset ovat nykyään koulutetumpia ja vaativampia. Järjestöjen tulee pysyä mukana ajankohtaisissa asioissa ja kehittää toimintaansa järjestelmällisesti ja näin tarjota monipuolista ja laadukasta tietoa sekä toimintaa jäsenilleen. Myös järjestöjen viestintää tulee kehittää siten, että mahdollisuudet osallistua on helposti kaikkien saatavilla. (Oikeusministeriö 2006, 73.)

Järjestöjen tulee tulevaisuudessa verkostoitua entistä enemmän. Yhteistyö muiden järjestöjen kanssa lisää toimintamahdollisuuksia. Verkostoitumisen myötä myös tiedonkulku on laajempaa ja laadullisempaa. Tiedonkulussa tulee myös huomioida tietotekniikan mahdollisuudet. Vuorovaikutus helpottuu alhaalta ylöspäin ja on yleensä nopeampaa. Internetin kautta tapahtuva viestintä myös lisää yleensä nuorten osallistumista. (Oikeusministeriö 2006, 73.)

2.3 Vaikuttaminen järjestössä

Valtakunnallinen järjestö pystyy toiminta-alueensa laajuuden vuoksi toimimaan tehokkaana kansalaismielipiteen muokkaajana ja valtakunnallisena vaikuttajana. Ilman paikallisyhdistyksiään ja jäseniään vaikuttavakin kannanotto jää hengettömäksi, sillä onhan järjestövaikuttaminen aina vaikuttamista mukana olevien ihmisten ehdoilla. Vaikuttaminen ja osallistuminen yhteiskunnallisiin asioihin järjestön kautta on usein tehokkaampaa, koska järjestön ajatuksen takana on useampi henkilö. Järjestössä myös tehtäviä voidaan jakaa ja näin toiminta sujuvampaa ja ihmisten tiedot ja taidot voidaan ottaa huomioon. (Iivonen 2007, 35-38.)

Järjestö on ryhmä, jossa samasta yhteiskunnallisesta asiasta kiinnostuneet ihmiset voivat toimia tärkeiksi katsomiensa asioiden puolesta. Järjestön perimmäisenä toiminta-ajatuksena onkin pyrkimys vaikuttaa johonkin asiaan. Toiminta-ajatus luo järjestölle yhteiskunnallisen muodon. Esimerkiksi Suomen luonnonsuojeluliitto pyrkii edistämään luonnon monimuotoisuutta, ympäristönsuojelua ja kestäväää elämäntapaa. Järjestön perustaminen ilmentää jonkin tietyn yhteiskunnallisen ongelman tai tarpeen ja usein se tarjoaa toiminta-ajatuksessaan myös ratkaisumahdollisuuksia ja -keinoja tähän ongelmaan. Kansalaisjärjestöjen vaikuttamispyrkimykset eroavat poliittisten puolueiden vaikuttamispyrkimyksistä. Kansalaisjärjestöt pyrkivät edistämään määrittelemäänsä asiaa, eivätkä ne tavoittele vallan hankkimista. Ne pyrkivät vaikuttamaan omalla toiminnallaan poliittisiin päättäjiin järjestön tärkeäksi katsoman asian eteenpäin viemiseksi. (Iivonen 2007, 35.)

Vaikuttamiseen osallistuminen voidaan jakaa kolmeen eri luokkaan osallistumistavan mukaan. Nämä luokat ovat jäsenenä oleminen, suora vaikuttamispyrkimys ja välillinen vaikuttamispyrkimys. Jäsenenä osallistumisessa yksilö osallistuu kokouksiin, aloitteiden tekemiseen, kyselyihin, neuvotteluihin ja on yhteydessä muihin jäseniin sekä kuntalaisiin. Suorassa vaikuttamisessa yksilön osallistumistapoja on mm. äänestämisen vaaleissa ja kansanäänestyksissä, mielenilmaukset, boikotit, kunnan kokouksiin osallistuminen, lausuntojen antaminen, lehtiin kirjoittaminen, yhteydenpito eri luottamushenkilöihin sekä valitusten ja muistutusten jättäminen. Välillistä vaikuttamista on esimerkiksi jäsenyys poliittisessa puolueessa tai painostusryhmässä sekä osallistuminen näiden ryhmien työhön, keskustelu yhteiskunnallisista asioista muiden kuntalaisten kanssa ja osallistuminen kuntalaisten asioita käsitteleviin tilaisuuksiin. (Iivonen 2007, 12.)

Järjestötyössä ja erityisesti yhdistystasolla tehtävä työ tehdään lähes kokonaan vapaaehtoisten henkilöiden turvin. Vapaaehtoistoiminnan perusteella syntyy järjestön sisäinen yhteisöllisyys ja identiteetti. Osa järjestön vapaaehtoistoimijoista osallistuu motiivinaan yhteisöllisyyden tunne, tietenkään unohtamatta järjestön ajamaa aatetta. (Iivonen 2007, 35.)

Kansalaisjärjestöissä on paljon oman alan asiantuntijuutta, ja se onkin merkittävä tapa vaikuttaa sekä paikallisesti että valtakunnallisesti. Järjestöt jakavatkin jäsenilleen tietoa järjestön ajamasta asiasta, asiantuntija-apua sekä erilaisia palveluja. (Iivonen 2007, 36.) Tällaisia palveluja luonnon- ja ympäristönsuojelujärjestöissä on esimerkiksi koulutukset, seminaarit, talkoot ja erilaiset retket.

Järjestössä on tärkeää, että järjestödemokratia on toimivaa, eli järjestön sisäisten vaikuttamiskanavien tulee olla kunnossa ja avoimia. Jäsenet voivat näin olla aktiivisesti osana suunnittelemassa ja kommentoimassa järjestön strategiaa ja toimintasuunnitelmaa. Jäsendemokratia edistää jäsenien tietoisuutta järjestöstä ja sen toiminnasta, ryhmäidentiteetin muodos-

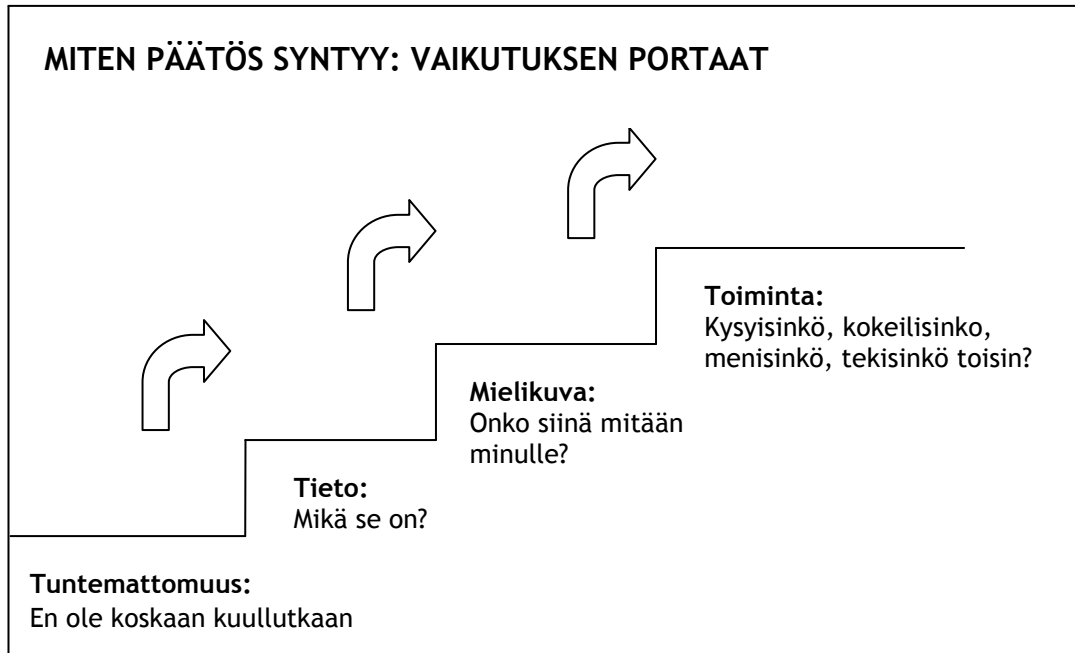
tumista, jäsenten tyytyväisyyttä sekä uskoa järjestön toiminnan tärkeyteen. Vahva järjestö, jossa jäsenet ovat järjestön ajaman asian takana luo myös paremmat edellytykset ulospäin suuntaavalle vaikuttamistyölle. (Iivonen 2007, 38.)

Sisäisen vaikuttamisen edellytyksiä ovat toimiva ja vuorovaikutteisesti luotu yhtenäinen strategia järjestön kaikille tasoille ja hyvin suunniteltu järjestökoulutus. Koulutusta suunniteltaessa on mietittävä kenelle koulutus järjestetään. Järjestön koulutukseen osallistujaryhmiä voivat olla esimerkiksi työntekijät, hallitus, vapaaehtoistyöntekijät, jäsenet tai jokin tietty toimintaryhmä. Uusille jäsenille suunnattujen koulutusten tulee olla mielenkiintoa herättäviä, mutta osallistumiseen ei saa tulla liian korkea kynnyksiä tietoihin tai taitoihin liittyen. Koulutuksiin tulee sisältyä tavoite lisätä jäsenien halukkuutta osallistua järjestön vaikuttamistyöhön sekä muuhun tarjottuun toimintaan. Yhdistystoiminnan rikkaus on ihmisten innostuminen, aktiivisuus, vaikuttamisen halu ja osaaminen. Yhdistyksen strategia on tärkeä vaikuttamistoiminnan välinen. Hyvän strategian avulla yhdistyksen toimijat voivat nähdä yhdistyksen toiminnan kannalta olennaiset ja ratkaisevat uhat ja mahdollisuudet, toimintaympäristön ilmiöt, muutokset ja trendit, jäsenten sekä sidosryhmien odotukset ja tavoitteet. Yhtenäisen strategian avulla järjestön on helpompi markkinoida toiminta-ajatustaan sekä uusille jäsenille että medialle. (Iivonen 2007, 38-39.)

2.4 Paikallisyhdistyksessä vaikuttaminen

Paikalliset asukkaat ovat parhaita asiantuntijoita alueellisesti. Osallistamalla paikallisyhdistyksen toimintaan, he voivat ajaa tärkeäksi näkemäänsä asiaa ja näin edistää paikallisvaikuttajina asioita. Aktiivisten toimijoiden kokoon kerääminen vaatii kuitenkin paikallisyhdistyksiltä paljon aktiivista työtä. Yhdistyksen toiminta-ajatus ja tavoite tulee saada ihmisten tietoon myös julkisesti. Jos toimijoita ei ole riittävästi, saattaa yhdistyksen toiminta jäädä vain pienen joukon puuhasteluksi ja myös toiminnan tavoite ei välttämättä saavuta toivottua painoarvoa sen ulkopuolisille henkilöille. (Iivonen 2007, 41.)

Jotta ihmisten kiinnostus toimia paikallisyhdistyksessä aktiivisesti heräisi, on heillä oltava siitä riittävästi tietoa. Paikallisyhdistyksen tulee viestiä toiminnastaan määrätietoisesti, jotta mahdolliset jäsenet, vapaaehtoiset ja virkamiehet sekä päättäjät kiinnostuvat sen toiminnasta. Kuviossa 2 on kuvattu vaikutuksen portaat, jotka osoittavat ulkopuolisten ihmisten kiinnostus vaikuttamiseen herää portaittain yhdistystä kohtaan. (Iivonen 2007, 41.)

Kuvio 2: Vaikuttamisen portaavat (Iivonen 2007, 41).

Aktiiviset paikallisyhdistykset, joiden toimintaa ja asiantuntijuutta arvostetaan alueellisesti, voidaan ottaa mukaan kuntavaikuttamiseen. Tätä kautta myös yhdistyksen julkisuus lisääntyy ja yhdistyksestä saavat lisää tietoa myös mahdolliset uudet jäsenet. Paikallisyhdistysten on hyvä tehdä myös yhteistyötä alueen muiden samaa asiaa ajavien yhdistysten kanssa. Yhdistyksissä saadaan näin jaettua voivaroja ja työstä tulee tehokkaampaa. Yhdistysten vaikuttamistapoja ovat mm. työryhmiin osallistuminen, lausuntojen ja kannanottojen laatiminen, lobbaus, neuvottelut, mielipidekirjoitukset, artikkelit, asiantuntija haastattelut, tapahtumat, tempaukset, mielenilmaukset, nimien keruu vetoamuksiin, retket, talkoot sekä koulutukset (Iivonen 2007, 44-46.)

3 Järjestötoimintaan osallistumisen edellytykset

Nykyäänä moni ihminen kuuluu johonkin järjestöön. Suurin osa heistä toimii kannatusjäsenenä maksamalla jäsenmaksun, harvempi osallistuu toimintaan aktiivisesti. Järjestön toiminta perustuu kuitenkin vapaaehtoisten aktiivisuuteen. Järjestöjen tulisi saada rivi jäseniään enemmän aktiivisemmin toimintaan mukaan.

Jotta ihmiset osallistuvat järjestön toimintaan aktiivisemmin ja pitkäjänteisemmin tulee heidän tuntea itsensä *voimaantuneiksi*, heillä tulee olla halu *sitoutua*, *motiivien* tulee olla kohdallaan ja heidän tulee kokea itsensä *osalliseksi* toimintaan.

3.1 Voimaantuminen

Järjestössä toimii hyvinkin erilaisia ihmisiä. Näillä aktiivisilla jäsenillä on erilaiset tiedolliset ja taidolliset taustat sekä heidän elämäntilanteensa voivat olla erilaiset. Jotta yksilö haluaa ja jaksaa toimia aktiivisena järjestössä, tulee toiminnan olla juuri hänelle mielekäästä. Osallistuminen vaatii voimaantumisen tunteen. Ihmisellä on luonnostaan tarve tuntea itsensä tärkeäksi ja arvokkaaksi, joten vähäiselläkin tämän tunteen lisäämisellä voi olla uudistava vaikutus yksilöön ja ryhmiin ja näin lisätä kiinnostusta oppimiseen ja kasvuun. (Siitonen 1999, 83, 85, 117.)

Voimaantuminen on tapahtumasarja, joka lähtee ihmisestä itsestään, yksilön omista haluista ja päämääristä, luottamuksesta omiin mahdollisuuksiin, näkemyksestä itsestään ja omista voimavaroista. Voimaantumisteoriassa ihminen nähdään aktiivisena toimijana, joka asettaa itselleen jatkuvasti uusia tavoitteita, joita hän voi tavoitella luovalla ja omaehtoisella tavalla. (Siitonen 1999, 118.)

Voimaantuminen siis lähtee ihmisestä itsestään, mutta tietyt ympäristöt tarjoavat paremmat mahdollisuudet tunteen löytymiselle. Ihmisen tulee kokea, että ympäristö on turvallinen, tasa-arvoinen, luottamuksellinen ja hänellä säilyy valinnan vapaus. Vallan tunnetta ja kontrolloita ei nähdä välttämättömiksi voimaantumisen saavuttamisessa. Ennemmin ihmiset haluavat osallistuessaan saada mahdollisuuden vaikuttaa päätöksentekoon ja tulla perehtyneemmiksi mielenkiintoisiin asioihin. (Siitonen 1999, 86-87.)

Voimaantumisella on yhteys ihmisen hyvinvointiin. Ihminen kokee voimaantumisen myötä seuraavia tunnekokemuksia: vapaus, itsemäärääminen, toivottuihin tulevaisuuden tiloihin pyrkiminen, turvallisuus, hyväksyntä, toimintavapaus, itseluottamus, positiiviset tunnekokemukset ja toiveikkuus. Nämä kokemukset ovat merkityksellisiä hyvinvoinnin saavuttamisessa. Yksilön voimaantuminen saattaa lisätä myös muiden ryhmän jäsenten voimaantumisen ja hyvinvoinnin kokemusta. Tämä johtuu siitä, että voimaantunut henkilö pyrkii luomaan vastuullisen yhteisön ja keskinäinen avunanto muiden yhteisön jäsenten kanssa on toimivaa. Voimaantuneessa yhteisössä tarjotaan osallistujille mahdollisuuksia kehittää tietopohjaansa ja taitoja yhteisön tavoitteiden saavuttamiseen. (Siitonen 1999, 163-164.)

Voimaantuminen ja motivaatio ovat läheisiä käsitteitä ja niillä on toiminnassa hyvin samankaltaiset päämäärät. Molempien käsitteiden päämääränä on saada ihminen omasta halustaan osallistumaan johonkin, josta päämääränä on jotain myönteistä. Käsitteiden ero on se, että voimaantuminen lähtee ihmisestä itsestään huomioiden oikeanlaisen toimintaympäristön positiiviset vaikutukset. Motivaatio ja motivointi pyrkivät kehittämään ihmistä tai ryhmää siten,

että toivottu päämäärä saavutetaan. Motivointi saattaa olla myös kontrolloivaa. (Siitonen 1999, 98.)

Voimaantuneisuus ei ole pysyvä tila. Voimaantumisen tunne saattaa hävitä, jos ihmisen toimintaympäristössä, itseensä uskomisessa, päämäärien asettamisessa ja/tai tunnekokemuksissa tapahtuu muutoksia. Ihmisen elämäntilanteet ovat muuttuvia ja myös ihminen itse muuttuu niin fyysisesti kuin psyykkisestikin. Myös toimintaympäristössä saattaa tapahtua sellaisia muutoksia ja tai ristiriitatilanteita, että voimaantuminen ei voi enää jatkua ennallaan. Tällaisissa tilanteissa yksilön voimaantumisen tunne vähenee ja hän voi lopettaa kyseisessä yhteisössä toimimisen. Voimaantumisen tunteen vähetessä, yksilön tulisi tarkastella ensin omia tavoitteitaan, päämääriään ja elämäntilannettaan uudelleen. Itsensä tarkastelu ja voimaantumisen tunteen vahvistuminen uudelleen on kuitenkin usein hidas prosessi. Tällaisissa tilanteissa ihminen tarvitsee vahvan tuen turvallisessa ympäristössä. Koska voimaantuminen ei ole jatkuva tila, tulisi kaikissa yhteisöissä kiinnittää jatkuvaa huomiota jäsenten voimaantumisen mahdollistamiseen. (Siitonen 1999, 165.)

3.2 Sitoutuminen

Sitoutuminen on riippuvaista siitä, miten tavoittelemisen arvoisena, merkittävänä ja tärkeänä ihminen pitää kyseessä olevaa tavoitetta. Jotta ihminen olisi sitoutunut kyseessä olevaan asiaan, tulee hänen olla innokas tavoittelemaan sitä huolimatta esteistä ja vastoinkäymisistä. Tavoitteen saavuttamispyrkimyksissä tulisi organisaation korostaa mukana oleville ihmisille sen mukanaan tuomaa oppimista, ei pelkästään tavoitteen suorittamista. Uuden oppimisen korostaminen lisää ihmisten halua kehittää omaa pätevyyttään ja uuden tiedon hallintaa. Jos osallistumisessa korostetaan oppimisen sijaan suorittamista, ei se edistä juurikaan ihmisten sisäistä motivaatiota. (Siitonen 1999, 103.)

Sitoutumista vahvistavia tekijöitä yhteisöissä ovat kannustava ilmapiiri, arvostus, keskinäinen tuki ja yhdessä oppiminen. Sitoutumista lisää myös vahva voimaantumisen tunne. Voimaantumisen ja sitoutumisen taustalla ovatkin samat edellytykset. Sitoutumisen aste saattaa vahvistua yksilön kohdalla, jos yhteisön muutkin jäsenet kokevat voimaantumisen tunnetta. (Siitonen 1999, 99, 107-108.)

3.3 Motiivit

Psykologiassa motiiveilla tarkoitetaan niitä asioita, jotka saavat ihmisen toimimaan. Motiiveihin liittyvät päämäärät, toiminnan tavoitteellisuus sekä henkilökohtaiset käsitykset ja uskomukset suhteessa omaan toimintaan ja mahdollisuuksiin. Nykyisin motivaatioteorioissa paino-

tetaan yhä enemmän myös tunteiden ja arvojen sekä jaettujen tavoitteiden ja sosiaalisten siteiden merkitystä. (Nylund & Yeung 2005, 84-85.)

Motivoivien järjestelmien teoria (myöhemmin tekstissä lyhennettynä MST) on teoria, joka käsittelee niitä ilmiöitä, jotka liittyvät motivaation edistämiseen. Näitä ilmiöitä ovat esimerkiksi suuntautuminen, energisoiminen ja sääntely. Teoria siis tutkii ihmisten voimaantumisen ja sitoutumisprosessien suuntaa, kuten mihin ihmiset pyrkivät ja mitä he yrittävät tehdä, energisoimista, kuten mistä ihmiset innostuvat sekä sääntelyä eli kuinka ihmiset päättivät yrittää mm. selviytyä sekä asettaa ja saavuttaa päämäärät. Voimaantumisen ja sitoutumisprosessien ymmärtämisessä nämä ovat oleellisia näkökulmia. (Siitonen 1999, 109.)

MST määrittelee motivaation henkilökohtaisten päämäärien, emootioiden ja henkilökohtaisten toimintauskomusten organisoituneeksi kaavaksi:

motivaatio = päämäärät x emootiot x henkilökohtaiset toimintauskomukset

Jos kaavan osa-alueista yksikin puuttuu tai on vajaa, ei päämäärä aktivoidu. Osa-alueen puuttumisen syitä voivat olla esimerkiksi, että henkilökohtaiset toimintauskomukset ovat erittäin negatiiviset tai emootiot estävät päämäärähakuista toimintaa. Ihminen ei motivoitu aloittamaan kyseistä toimintaa, vaikkakin muut kaksi osa-aluetta olisivatkin tukevasti paikallaan. (Siitonen 1999, 110-111.)

Henkilökohtaiset päämäärät ovat ajatuksia toivotuista ja ei-toivotuista tiloista. Ihminen pyrkii välttämään ei-toivottuja tiloja suuntaamalla päämääriään toivottuihin tiloihin. Haastavissa ja suuritöisissä tilanteissa voidaan ihmisen motivaatiota kasvattaa keskittämällä huomio lyhyen tähtäyksen päämääriin. Näin ihminen voi toimia niiden rajojen sisällä, jotka hänen sen hetkinen elämäntilanteensa antaa myöden. (Siitonen 1999, 111-112.)

Henkilökohtaiset toimintauskomukset ovat arvioivia ajatuksia, jotka vertailevat toivottujen seurausten (ts. joidenkin päämäärien) ja ennakoitujen seurausten (ts. sen mitä ihminen odottaa tapahtuvan, jos hän tavoittelee päämäärää) suhdetta. Siten henkilökohtaisilla toimintauskomuksilla ei ole mitään tarkoitusta ja toiminnallista merkitystä, jos päämäärä ei ole sillä hetkellä aktiivinen tai sillä ei ole ihmiselle mitään arvoa. Ihmisen on uskottava, että hänellä on kyvyt ja mahdollisuudet saavuttaa kyseiset päämäärät, ei riitä, että päämäärä on vain mielessä tai, että taidot sekä olosuhteet ovat hallinnassa. (Siitonen 1999, 113.)

MST jakaa henkilökohtaiset toimintauskomukset kahteen osa-alueeseen: kykyuskomuksiin ja kontekstiuskomuksiin. Kykyuskomukset ovat arvioita siitä, onko ihmisellä henkilökohtainen taito toimia tehokkaasti. Esimerkiksi onko hänellä tarvittavat ominaisuudet saavuttaa haluttu

päämäärä? Kontekstiuskomukset ovat arvioita siitä, onko ihmisellä mahdollistava ja vastaanottavainen ympäristö, jota tarvitaan tukemaan tehokasta toimintaa. Ympäristön tulee olla yhdenmukainen yksilön henkilökohtaisten päämäärien kanssa. Se ei saa olla liian kontrolloiva, ihmisellä tulee säilyä valinnanvapaus. Ympäristön tulee olla yhdenmukainen myös yksilön biologisten, toiminnallisten ja kognitiivisten kykyjen kanssa. Ympäristö ei saa olla torjuva eikä turvaton ja sen tulee tarjota riittävästi tietoa päämääristä ja mahdollisuuksista toimia. Ympäristön on tarjottava aineelliset sekä tiedolliset mahdollisuudet, kuten neuvontaa, ohjausta ja opetusta. Ympäristön tunneilmapiirin on oltava inhimillinen, luotettava ja tarjottava sosiaalista tukea, jotta toiminta tehostuu. (Siitonen 1999, 114.)

Emotionaaliset heräämisprosessit käsittelevät yksilön tunteita motivoitumisprosessissa. Tunteet auttavat ihmistä selviytymään muuttuvissa olosuhteissa arvioimalla ihmisten ja ympäristön vuorovaikutusta. Henkilökohtainen tunnekokemus kertoo koetun menestyksen, epäonnistumisen ja ongelmien asteen ja näin ennakoii sillä hetkellä aktiivisten henkilökohtaisten päämäärien tavoittelun kokemista. Sen vuoksi tunteilla, jotka eivät ole läheisesti tekemisissä aktiivisen päämäärän kanssa, ei ole yleensä kovin suurta merkitystä motivoitumisessa. Tunteilla on kuitenkin tärkeä vaikutus sekä päämäärien että henkilökohtaisten toimintauskomusten alkuunpanossa ja muodostumisessa. Tunteilla onkin tärkeä merkitys lyhyen tähtäyksen sitoutumisessa toimintaan. (Siitonen 1999, 115.)

3.4 Osallisuus

Osallistuminen on hyvin laaja käsite. Se tarkoittaa osallistumista muiden määrittelemään tilanteeseen. Osallistuminen on mukana oloa laajoissa sosiaalisissa aktiviteeteissa tai suppeampaa poliittisiin asioihin osallistumista, kuten äänestäminen. Osallistuminen voi tapahtua monissa eri yhteisöissä, esimerkiksi kansalaisjärjestöissä, yhteiskunnallisissa yhteisöissä ja työelämässä. Osallistuminen voi olla sitoutunutta ja pitkäkestoista tai lyhytaikaista. Osallistuminen voi myös tapahtua tilanteen eri vaiheissa, kuten suunnittelussa tai itse toiminnassa. Tärkeää on, että osallistumisessa ihminen nähdään aktiivisena henkilönä joka saa ja haluaa toimia vaikuttajana itselleen tärkeissä yhteiskunnallisissa asioissa. (Kansalaisfoorumi, 2005a.)

Osallisuus on vahvasti kokemuksellista, jaettava ja omasta identiteetistä lähtevää. Siinä yksilö on osa yhteisöä ja voi rakentavasti vaikuttaa yhteiskunnallisiin asioihin. Osallisuus lähtee omakohtaisesti sitoutumisesta ja siihen kuuluu myös vastuunottaminen seurauksista. Tunne yhteisön jäsenenä olemisesta ja yhteisen tiedon jakaminen yhteisössä ovat tärkeitä näkökohtia osallisuuden tunteelle. (Kansalaisfoorumi 2004c.)

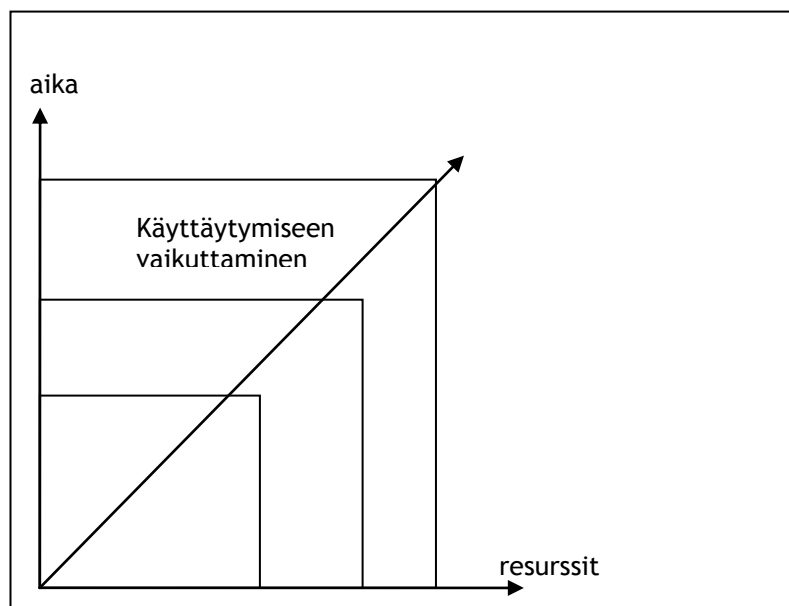
Osallisuus on jaettu neljään eri osa-alueeseen sisäasiainministeriön osallisuushankkeessa. Nämä osa-alueet ovat tieto-, suunnittelu-, toiminta- ja päätösosallisuus. Tieto-osallisuus tar-

koittaa kuntalaisten oikeutta saada tietoa ja kuntalaisten kuuntelemista ja heidän kysymyksiin vastaamista. Suunnitteluosallisuus ilmenee kuntalaisten oikeutena saada tietoa ajankohdaisista hankkeista ja niiden suunnitteluun osallistumisesta. Toimintaosallisuus liittyy kuntalaisten toimintaan omassa ympäristössään. Päätösosallisuus tarkoittaa palveluiden käyttäjien päätösvallan vaikutusta palveluiden tuottamiseen. (Kansalaisfoorumi 2004c.)

4 Järjestön viestintä

Viestintä on järjestössä keskeinen vaikuttamiskeino. Se tukee järjestön strategian toteuttamista ja tavoitteiden saavuttamista. Sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän on oltava toimivaa. Sisäinen viestintä kohdistuu järjestössä toimiviin työntekijöihin ja vapaaehtoiisiin. Ulkoisen viestinnän kohderyhmänä ovat järjestön ulkopuoliset verkostot ja erilaiset kohderyhmät. Viestinnässä tulee huomioida kohderyhmä ja sen tulee olla selkeää. (Iivonen 2007, 35-37.)

Viestinnän muotoon ja sisältöön vaikuttaa sanoman esille tuomiseen käytettävät resurssit ja aika. Pitkäkestoissa teemoissa ja projekteissa viestintään on mahdollista käyttää enemmän aikaa sekä resursseja. Toisinaan järjestön viestintä on nopeatempoista, jolloin ajan ja resurssien määrä on vähäisempää. Jos viestintään on mahdollista käyttää aikaa ja resursseja on syytä laatia viestintäsuunnitelma, jolloin viestinnällä päästään parhaiten sen tavoitteeseen. Kuviossa 3 on esitetty kuinka ajan ja resurssien lisääntyessä voidaan vaikuttaa paremmin ihmisten asenteisiin ja käyttäytymiseen. Viestin vastaanottajan kiinnostus kasvaa sitä enemmän aiheeseen, kun se vaikuttaa myös asenteisiin ja käyttäytymiseen. (Iivonen 2007, 38-39.)

Kuvio 3: Ajan ja resurssien vaikutus ihmisten käyttäytymiseen viestinnän vastaanottajina (Iivonen 2007, 38).

Viestintä on saanut 2000-luvulla monia uusia keinoja. Eri viestintämuodot tavoittavat eri kohderyhmiä. Nykyään internet tavoittaa kuitenkin suurimman osan kansalaisista. Suomalaisista vähintään kerran viikossa käyttäviä oli 71 % 15-74 -vuotiaista. Alle 40 -vuotiaista internetiä käyttää viikoittain lähes 100 %. Internetin käyttö on lisääntynyt myös vanhempien ihmisten keskuudessa. Vuonna 2006 internetiä käytti 36 % 60-74 -vuotiaista ja on hyvin todennäköistä, että vanhempien käyttäjien määrä on lisääntynyt tähän päivään. (Sojonen 2007, 79.)

Internetissä tapahtuvassa viestinnässä on se hyöty, että viestintä ei ole silloin vain yksisuuntaista. Ihmisillä on verkossa mahdollista kommentoida ja ilmaista mielipiteensä heti luettuaan viestin. Tätä kautta on mahdollisuus saada myös hyviä kehitysideoita toimintaan. Kansalaisten vuorovaikutteinen viestintä on lisääntynyt internetin myötä, koska osallistumisen kynnyks on matalampi (Sojonen 2007, 79-80.)

Verkossa käytettäviä viestintämuotoja ovat mm. sähköpostilistat, keskustelupalstat, verkostot, blogit ja adressit. Kansalaiset voivat myös etsiä internetistä helposti lisätietoa heitä kiinnostavista asioista ja näin mielenkiinto osallistua aktiivisemmin järjestön toimintaan saattaa paremman yhteiskunnallisen tietopohjan myötä lisääntyä.

5 Järjestön organisaatorakenne

Yhdistys on eräänlainen järjestökentän perustaso, jonka toiminnalle koko toiminta perustuu. Yleensä yhdistyksen toiminta-alue on sama kuin kunnan, mutta se voi olla pienempikin tai kuntarajat ylittävä. Vain harvoissa yhdistyksissä on palkattu työntekijä, se voi toimia myös kokonaan vapaaehtoisvoimin. Yhdistysten toimintaa suunnittelee ja organisoii hallitus ja usein hallituksen jäsenet toteuttavatkin suurimman osan yhdistyksen toiminnasta. Paikallisyhdistykset järjestävät jäsenilleen toiminta-ajatuksena mukaista toimintaa, kuten kerhoja, talkoita, yhteisiä tapahtumia sekä koulutuksia. (Iivonen 2007, 37.)

Vuorovaikutustyö kunnan päättäjien kanssa on tärkeä osa yhdistyksen vaikuttamistyötä. Yhdistykset ovat yhteydessä luottamushenkilöihin, asioita valmisteleviin viranhaltioihin, järjestävät neuvotteluita sekä nostavat tärkeitä ja ajankohtaisia asioita julkiseen keskusteluun. Tämä vuorovaikutustyö päättäjien kanssa onkin erittäin tärkeää, koska ilman sitä yhdistyksen ajamat tavoitteet jäisivät vain pienen joukon puuhasteluksi. (Iivonen 2007, 37.)

Suomessa valtakunnalliset järjestöt on jaettu hieman järjestöstä riippuen erikokoisiin piireihin. Piirien tehtävänä on tukea paikallisyhdistysten toimintaa esimerkiksi avustamalla toiminnan suunnittelussa ja hallituksen jäsenten kouluttamisessa. Piirit hoitavat myös yhdistysten maakunnallista edunvalvontaa tai ainakin sen koordinoimista. Piireillä on myös keskeinen rooli

järjestön sisäisessä vaikuttamisessa. Piirejä voidaankin pitää eräänlaisena keskusjärjestön ja paikallisyhdistysten välisinä kokoavina organisaatioina. (Iivonen 2007, 38.)

Keskusjärjestöt ajavat järjestön toiminta-ajatusta valtakunnallisella tasolla pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti. Ne koordinoivat yhdistysten toimintaa, suunnittelevat valtakunnallisia kampanjoita ja koulutuksia. Lisäksi monilla keskusjärjestöillä on keskeinen asiantuntijarooli valtionhallinnon päätöksenteossa, niiltä pyydetään asiantuntijoita asioita valmisteleviin työryhmiin sekä lausuntoja ja kannanottoja. Myös järjestön mahdollinen kansainvälinen työ hoidetaan usein keskusjärjestön kautta. Keskusjärjestön toiminnan ja vaikuttavuuden kannalta on tärkeää, että järjestön paikallisyhdistyksissä on paljon jäseniä, koska jäsenkuntansa kautta järjestö saa sanomalleen painoarvoa ja vaikuttavuutta. (Iivonen 2007, 38.)

5.1 Suomen luonnonsuojeluliiton toiminta

Suomen luonnonsuojeluliitto on Suomen suurin luonnon- ja ympäristönsuojelujärjestö. Jäseniä järjestöllä on tällä hetkellä noin 34 000. Järjestöllä on pitkä historia, sillä se on toiminut jo yli 70 vuotta. Suomen luonnonsuojeluliitto toimii valtakunnallisesti ja sen vahvuutena on alueellinen ja paikallinen luonnon- ja ympäristönsuojelutyö. Alueellisen ja paikallisen luonnon- ja ympäristönsuojelutyön mahdollistavat 15 luonnonsuojelupiiriä ja lähes 200 paikallisyhdistystä. Luonto-Liitto keskittyy lasten ja nuorten ympäristötoimintaan valtakunnallisesti. Jokainen Suomen luonnonsuojeluliittoon kuuluva henkilö on jäsen myös paikallisyhdistyksessä. (Suomen luonnonsuojeluliitto, 2011a.)

Suomen luonnonsuojeluliiton luonnon- ja ympäristönsuojelutyö on moninaista. Ajankohtaisia asioita, joihin järjestö tällä hetkellä suuntaa voimavarojaan ovat mm. ilmastonmuutoksen torjuminen, kestävän elämäntavan edistäminen, luonnon monimuotoisuuden suojeleminen, Itämeren ja sisävesien puhtauden vaaliminen, jätteiden synnyn ehkäisy sekä lähiluonnon suojeleminen. Luonnonsuojeluliitto pyrkii vaikuttamaan poliittiseen päätöksentekoon aktiivisesti. Vaikuttamiskeinoja ovat muun muassa lausuntojen, kannanottojen ja tiedotteiden laatiminen. (Suomen luonnonsuojeluliitto, 2011a.)

Suurin osa luonnonsuojeluliiton työstä tehdään vapaaehtoisvoimin maakunnallisissa piirijärjestöissä ja paikallisyhdistyksissä. Monet paikallisyhdistyksistä ovat syntyneet rakkaudesta luontoon tai jonkin paikallisia ihmisiä herättävän ympäristöuhan seurauksena. (Ketola 2008, 260.) Vapaaehtoistoimintaa voi osallistua Suomen luonnonsuojeluliitossa liitto-, piiri- tai paikallistasolla. Luonnonsuojeluliiton liittotasolla on mahdollista toimia vapaaehtoisena vastuutehtävissä joko hallituksessa tai valiokunnissa (järjestövaliokunta, luonnonsuojeluvaliokunta, talousvaliokunta, viestintävaliokunta ja ympäristönsuojeluvaliokunta). Muita mahdollisuuksia toimia ja vaikuttaa luonnonsuojeluliitossa ovat mm. osallistuminen toimikuntiin (Energia- ja ilmasto-

toimikunta, kestävän kulutuksen toimikunta ja ympäristökasvatustoimikunta), seminaareihin, koulutuksiin, talkoisiin ja retkiin. (Suomen luonnonsuojeluliitto, 2011b.)

Luonnonsuojeluliitossa on vuoden mittaan erilaisia teemapäiviä ja -viikkoja, joiden yhteydessä on erilaista ohjelmaa. Tällaisia päiviä ovat muun muassa Luonnonkukkien päivä, Hiljan päivä, luonto- ja ympäristöviikko sekä Luonto-Liiton kevätseuranta. Näiden teemapäivien yhteydessä myös paikallisyhdistykset ja piirit aktivoituvat tahoillaan. Piireillä ja paikallisyhdistyksissä saattaa olla myös omia teemapäiviä, joihin alueen jäsenet voivat osallistua. (Suomen luonnonsuojeluliitto, 2011c.) Piirit ja paikallisyhdistykset järjestävät vuosittain satoja retkiä ja liitto yli kymmenen luontoharrastuskurssia. Liiton toimenkuvaan liittyy tärkeältä osalta myös luontoselvitysten tekeminen. Luontoselvityksiä tehdään muun muassa kaavoitus-hankkeiden takia. Lisäksi talkoot, luontopolkujen rakentaminen ja mielenosoitukset kuuluvat luonnonsuojeluliiton vakiintuneisiin toimintamuotoihin. (Ketola 2008, 266.)

Arvot, jotka ohjaavat luonnonsuojelutyötä ovat luonnon kunnioittaminen, ihmisen luontosuhteen säilyttäminen ja vahvistaminen sekä terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön vaaliminen. Liiton toiminnan arvoina ovat liiton toimijoiden osaamisen arvostaminen, riippumattomuus, luotettavuus, avoimuus, demokraattisuus, rohkeus ja aloitteellisuus. (Suomen luonnonsuojeluliitto, 2011d.)

5.2 Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri

Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri on Suomen luonnonsuojeluliiton suurin piirijärjestö. Toiminta-alueena on Uusimaa, Itä-Uusimaa ja lisäksi Riihimäki, Loppi ja Hausjärvi. Piiriin kuuluu 24 paikallisyhdistystä. Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin paikallisyhdistykset on lueteltu alueittain taulukossa 1.

Länsi-Uusimaa	
- Hangon ympäristöyhdistys	- Inkoo-Siuntion ympäristöyhdistys
- Karjalohjan Luonto	- Karkkilan luonnonsuojeluyhdistys
- Kirkkonummen ympäristöyhdistys	- Lohjan seudun ympäristöyhdistys
- Mustionjokilaakson ympäristöyhdistys	- Raaseporin Luonto ja Ympäristö
- Vihdin luonto	
Pääkaupunkiseutu	
- Espoon ympäristöyhdistys	- Helsingin luonnonsuojeluyhdistys
- Kauniaisten ympäristöyhdistys	- Vantaan ympäristöyhdistys
Keski-Uusimaa	
- Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys	- Järvenpään ympäristöyhdistys
- Keravan ympäristönsuojeluyhdistys	- Mäntsälän luonnonsuojeluyhdistys

- Nurmijärven Luonto	- Tuusulan ympäristöyhdistys
Itä-Uusimaa	
- Itä-Uudenmaan luonnon- ja ympäristönsuojeluyhdistys	
- Sipoon luonnonsuojelijat	- Svartbäckinseudun luonnonsuojeluyhdistys
Häme	
- Lopen luonnonystävä	- Riihimäen seudun luonnonsuojeluyhdistys

Taulukko 1: Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin paikallisyhdistykset (Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri, 2011a).

Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri toimii oman alueensa paikallisyhdistysten yhdyssiteenä. Piiri vaikuttaa maakunnallisiin asioissa sekä paikallisyhdistysten alueella ilmenevissä merkittävässä luonnon- ja ympäristönsuojelukysymyksissä. Vaikuttamiskeinoina ovat muun muassa kannanotot, lausunnot, muistutukset ja tiedottaminen. Piiri myös antaa apua paikallisyhdistyksille lausuntojen, muistutusten, valitusten ja muiden asiakirjojen laadinnassa sekä osallistuu paikallisyhdistysten kanssa yhteisten retkien, talkoiden ja koulutusten järjestämiseen. Paikallisyhdistyksillä on mahdollisuus hakea piiriltä rahallista tukea erilaisiin projekteihin. (Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri, 2011b.)

Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri järjestää koulutuksia (esim. kaava- ja lupakoulutus, kuinka perustan luontokerhon?) ja seminaareja (Ekologiset yhteydet, Perinnemaisemat Uudellamaalla, Lepakkovuoden seminaari) sekä itsenäisesti että yhteistyössä muiden tahojen, kuten Suomen luonnonsuojeluliiton ja Luonto-Liiton, kanssa. Piiri myös osallistuu aktiivisesti erilaisiin projekteihin sekä teemapäiviin, kuten Maailma kylässä -festivaali, Autoton päivä, Luonto- ja ympäristöviikko sekä Hiljan päivä. (Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri, 2011b.)

Uudenmaan piirissä toimii erilaisia työryhmiä, joihin voivat kaikki vapaasti osallistua. Piirissä toimivat työryhmät ovat: *Ekologiset yhteydet -työryhmä, Itämeri- ja kansainvälinen -työryhmä, Luonnonsuojeluryhmä, Perhetoiminta ja ympäristökasvatus -työryhmä, Perinnemaisemaryhmä, Pääkaupunkiseudun Viherkaava -ryhmä, Sipoonkorpi-ryhmä, Tiedotusryhmä ja Ympäristöryhmä.* (Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri, 2011c.)

5.3 Paikallisyhdistystoiminta Suomen luonnonsuojeluliitossa

Paikallisyhdistykset tarjoavat oman alueensa asukkaille mahdollisuuden vaikuttaa lähialueen luonnon hyvinvointiin ja muihin luonnon- ja ympäristönsuojeluasioihin. Yhdistyksellä on takanaan useampi henkilö ja näin vaikuttamismahdollisuudet päättäjiin ovat paremmat kuin yksittäisellä henkilöllä. (Suomen luonnonsuojeluliitto, 2011e.)

Paikallisyhdistykset toimivat lähes kokonaan täysin vapaaehtoisten voimin. Vapaaehtoiset tarkkailevat kunnan toimintaa ja päätöksentekoa ja pyrkivät vaikuttamaan näihin. Paikallisyhdistyksessä tehdäänkin kannanottoja, lausuntoja, muistutuksia ja tiedotteita ajankohtaisista kunnan luonto- ja ympäristökysymyksistä. Paikallisyhdistyksen aktiivit osallistuvat kunnalliseen keskusteluun ja pyrkivät levittämään tärkeää tietoa myös kunnan päätöksentekijöille, lautakuntiin ja virkamiehille. Viranomaisten lisäksi paikallisyhdistys levittää luonto- ja ympäristötietoa kaikille kunnan asukkaille. Tiedotus on tärkeä osa paikallisyhdistyksen työtä. Tiedottamisen avulla paikallisyhdistyksen toiminta ja saavutukset tulevat useamman kuntalaisen tietoon. Paikallisyhdistyksen näkyvimpänä toimintana jäsenille ovat erilaiset luontoretket, talkoot, koulutukset ja tempaukset. Retket, talkoot ja tempaukset ovat yleensä avoimia tapahtumia ja maksuttomia. Paikallisyhdistykset myös tekevät yhteistyötä muiden järjestöjen (esim. lintutieteelliset yhdistykset) kanssa tapahtumien järjestämisessä. Retkillä ja muissa tapahtumissa kuntalaiset pääsevät tutustumaan lähiluontoon asiantuntijan opastuksessa. Osassa paikallisyhdistyksiä on panostettu myös perhetoimintaan. Yhdistyksessä saattaa toimia luontokerho ja retkiä saatetaan suunnitella erityisesti perheille. (Suomen luonnonsuojeluliitto, 2011e; Suomen luonnonsuojeluliitto, 2011f.)

Paikallisyhdistykset osallistuvat osaltaan Suomen luonnonsuojeluliiton teemapäiviin, kuten luonnonkukkien päivä, Hiljan päivä, Luonto- ja ympäristöviikko ja Nuukuusviikko. Muita toimintamuotoja paikallisyhdistyksillä on muun muassa luontoselvitykset, luontoaiheiset näyttelyt ja kilpailut, yleisötilaisuudet ja jäsenillat. Jokainen jäsen voi myös osallistua yhdistyksen hallituksen kokouksiin ja pyrkiä myös hallituksen jäseneksi. (Suomen luonnonsuojeluliitto, 2011f.)

6 Aikaisempien jäsenkyselyjen tuloksia

Seuraavissa alaluvuissa 6.1 ja 6.2 on esitetty tuloksia Suomen luonnonsuojeluliiton jäsenkyselystä (2009) ja Pohjan paikallisyhdistyksen jäsenkyselystä (2006). Edellä mainituista kyselyistä on esitetty niitä tuloksia, jotka liittyvät toimintaan osallistumiseen.

Suomen luonnonsuojeluliiton ja Pohjan paikallisyhdistyksen kyselyjen tuloksia ei voida täysin verrata tämän opinnäytetyön aikana tehtyyn jäsenkyselyyn. Aikaisempien kyselyjen tulokset antavat kuitenkin tietoa siitä, mitä mieltä jäsenet ovat olleet järjestön toiminnasta.

6.1 Suomen luonnonsuojeluliiton jäsenkysely 2009

Suomen luonnonsuojeluliitto teki jäsenilleen kyselyn vuonna 2009. Kyselyn tavoitteena oli selvittää jäsenien ja puheenjohtajien mielipiteet jäseneduista, toiminnan osa-alueiden ja toimintatapojen tärkeydestä, tulevaisuuden toimintavaihtoehdoista ja arvojen toteutumisesta

Suomen luonnonsuojeluliiton työssä. Lisäksi kyselyssä tutkittiin vastaajien tyytyväisyyttä toiminnan osa-alueiden ja toimintatapojen toteutumiseen, yleisarviota liitolle, piireille ja paikallisyhdistyksille ja jäsenten omia näkemyksiä, tottumuksia sekä henkilökohtaista toimintaa.

Melko suuri osa Suomen luonnonsuojeluliiton jäsenistä on jäsenkyselyn perusteella ollut pitkään jäsenenä. Vastaajista 38 % on ollut jäsen yli 20 vuotta, 27 % on ollut 11-20 vuotta, 11 % on ollut 6-10 vuotta, 11 % on ollut 2-5 vuotta ja alle 2 vuotta jäsenenä on ollut 14 % vastaajista.

Suomen luonnonsuojeluliiton jäsenkyselyn mukaan luontoharrastus tai luonnonarvostus yleensä vaikutti suurimman osan (38 %) mielestä eniten liittymiseen luonnonsuojeluliiton jäseneksi. Melko moni (26 %) koki myös halun tukea luonnon- ja ympäristönsuojelua syyksi liittyä jäseneksi. Vastaajista 14 % oli sitä mieltä, että alkuperäisluonnonsuojelu vaikutti eniten päätökseen liittyä jäseneksi.

Jäsenkyselyn perusteella vesien suojelua pidetään tärkeimpänä toiminnan osa-alueena. Lähes yhtä paljon arvostettiin alkuperäisluonnon suojelua sekä uhanalaisten lajien suojelua. Myös vaihtoehtoja luontoharrastus/luonnon arvostus yleensä, ilmastonmuutoksen vastainen toiminta, vastuullinen kulutus ja omaan lähiympäristöön vaikuttaminen pidettiin tärkeinä toiminnan osa-alueina. Ympäristökasvatusta ja -valistusta sekä paikallisyhdistysten toimintaa ja retkiä pidettiin hieman vähemmän tärkeinä osa-alueina.

Kyselyn vastausten (N=278) perusteella kouluarvosanoin keskiarvokseen Suomen luonnonsuojeluliitto sain 8,03, piiri 7,6 ja paikallisyhdistys 7,58. Piirin ja paikallisyhdistysten kohdalla ei ole eroteltu eri piirejä tai paikallisyhdistyksiä.

Tulosten perusteella voidaan todeta, että kyselyssä selvitetyt arvot (*ihmisten kunnioittaminen, luotettavuus, avoimuus, demokraattisuus, riippumattomuus, yhteistyö, ennakoivuus ja uskottavuus*) toteutuvat luonnonsuojeluliiton toiminnassa melko hyvin. Parhaiten toteutuu uskottavuus ja luotettavuus. Yhteistyön ja riippumattomuuden koettiin toteutuneen arvoista huonoimmin.

6.2 Pohjan paikallisyhdistyksen jäsenkysely

Humanistisen ammattikorkeakoulun Lohjan koulutusyksikön opiskelijat tekivät jäsenkyselyn Pohjan luonto -yhdistykselle vuonna 2006. Pohjan luonto on kuntaliitosten myötä liittynyt Raaseporin luonto ja ympäristö -paikallisyhdistykseen vuoden 2009 alussa. Pohjan luonto oli pieni yhdistys, johon kuului 30 jäsentä.

Kyselyssä selvitettiin mm. mihin yhdistyksen toimintamuotoihin jäsenet olivat osallistuneet viimeisen kolmen vuoden aikana. Suurin osa vastaajista (75 %) oli osallistunut yhdistyksen järjestämille retkille. Talkootöihin ja vuosikokoukseen oli molempiin osallistunut 38 % vastaajista. Vähiten kiinnostusta olivat herättäneet tapahtumien järjestäminen (25 %), lausuntojen laatiminen (25 %) ja yhdistyksenluentotilaisuudet (12 %).

Kyselyssä selvitettiin lisäksi mihin toimintaan vastaajat haluaisivat osallistua. Jäsenet osallistuisivat mieluiten retkille (75 %), talkootöihin (62 %) ja luentotilaisuuksiin (50 %). Vähemmän kiinnostusta herätti vuosikokous (25 %), lausuntojen laatiminen (12 %), tapahtumien järjestäminen (12 %) ja vastuutehtävien hoito (12 %). Vastaajista 62 % haluaisi kuitenkin osallistua ja vaikuttaa aktiivisesti päätöksentekoon ja yhtä moni myös koki voivansa vaikuttaa päätöksentekoon.

7 Työn tarkoitus ja tavoite

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, miten Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin ja sen kolmen paikallisyhdistysten jäsenet osallistuvat järjestön toimintaan ja miten osallistumismotivaatiota sekä aktiivisuutta voitaisiin lisätä. Tavoitteena on selvittää, minkälaista toimintaa jäsenet pitävät järjestössä tärkeänä, minkälaista toimintaa he haluaisivat järjestettävän ja mihin he olisivat valmiita itse osallistumaan. Lisäksi työssä selvitetään, mitkä ovat niitä syitä, miksi jäsenet eivät osallistu toimintaan. Tulosten perusteella on tarkoitus löytää niitä toimintamuotoja, joita piirin ja paikallisyhdistysten kannattaa korostaa toiminnassaan. Tavoitteena on myös selvittää niitä viestintäkeinoja, joilla toiminnasta olisi parasta tiedottaa jäsenille.

Omat henkilökohtaiset tavoitteeni on kehittää kyselyn tekemiseen sekä tulosten käsittelyyn vaadittavia taitoja. Opinnäytetyöni aikana pyrin myös perehtymään entistä paremmin järjestötyöhön ja erityisesti sen kehittämiseen. Työn aikana tulen pitämään yhteyttä moniin eri ihmisiin, kuten piirin ja paikallisyhdistysten toimijoihin. Tämän myötä tavoitteenani on kehittää vuorovaikutustaitoja ja verkostoitumista. Haluan myös kehittää organisointitaitojani ja kokonaisuuksien hahmottamista.

Ennen kyselyn tekemistä määrittelin tutkimusongelmat, joihin halusin selvittää vastaukset kyselyn avulla. Alla on esitetty määrittelemäni tutkimusongelmat.

- Voimaantuminen. Kokevatko jäsenet voimaantumisen tunteen ja mitkä seikat saavat tämän tunteen aikaan? Onko jäsenillä tunne, että he voivat vaikuttaa asioihin osallistumalla järjestön toimintaan?
- Onko jäsenillä riittävästi tietoa mahdollisuudestaan osallistua toimintaan?

- Onko vastaaja osallistunut toimintaan ja mitä kokemuksia siitä on ollut?
- Jos ei ole osallistunut, miksi ei?
- Millaiset ovat jäsenten mielikuvat järjestöstä ja sen toiminnasta?
- Mihin toimintaan jäsenet haluaisivat osallistua?
- Mitä arvoja vastaajat pitävät järjestön toiminnassa tärkeinä?
- Viestinnän osuus osallistumiseen?
- Mitkä asiat motivoisivat parhaiten jäseniä osallistumaan?
- Tutkimusongelmien selvittäminen sekä piiri- ja paikallisyhdistystasolla.

8 Aineisto ja menetelmät

Tutkimusmenetelmänä tässä työssä käytettiin postitse lähetettyä kyselyä. Postitse lähetettävään kyselyyn päädyttiin sähköisen kyselyn sijasta Suomen luonnonsuojeluliiton jäsenkyselyn vastaustapojen perusteella. Kysely lähetettiin kolmen paikallisyhdistyksen kaikille jäsenille. Nämä yhdistykset olivat Itä-Uudenmaan luonnon- ja ympäristönsuojeluyhdistys, Askolan luonnonystävät ja Karkkilan luonnonsuojeluyhdistys. Itä-Uudenmaan ja Askolan yhdistykset ovat yhdistyneet, mutta kyselyn teko vaiheessa yhdistykset olivat vielä omia yhdistyksiään, joten tulokset on käsitelty erikseen. Näin myös ilmenee onko yhdistyksillä erilaisia toiveita toimintaan liittyen, joita tulisi huomioida yhdistymisen jälkeen.

Sain opinnäytetyöni aiheen ollessani opintoihini liittyvässä työharjoittelussa Uudenmaan ympäristönsuojelupiirissä kesällä 2009. Opinnäytetyöni tekemisen aloitin syksyllä 2009. Lokamarraskuun aikana perehdyin tutkimuksen tekemisen teoriaan Jari Metsämuurosen Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä -teoksen avulla. Varsinaista kyselyä aloin valmistella joulukuussa 2009. Vuoden 2010 tammi- ja helmikuun aikana Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin toiminnanjohtaja ja minua työssäni avustamaan asetettu ohjausryhmä saivat antaa kyselykaavakkeesta kommentteja ja parannusehdotuksia. Ohjausryhmä koostui piirin hallituksen jäsenistä. Helmikuun 2010 aikana lähetin kyselykaavakkeen sähköpostitse kymmenen henkilön testiryhmälle. Kommenttien perusteella tein alkuvuoden aikana kyselyyn tarvittavia muutoksia. Huhtikuun alkupuolella lähetin kyselyn postitse kyselyyn osallistuvienpaikallisyhdistysten jäsenille. Kyselykaavakkeen mukana oli saatekirje, joka ohjeisti kyselyyn vastaamisessa ja kertoi lyhyesti Suomen luonnonsuojeluliiton kolmiportaisesta organisaatiosta. Lähetetyt kyselykaavake ja saatekirje ovat liitteissä 1 ja 2. Kyselyn vastaamiseen annettiin aikaa noin kaksi viikkoa. Toukokuun puolivälissä kaikille jäsenille lähetettiin vielä ”karhukirje”, jossa toivottiin vastaamaan kyselyyn, jos he eivät olleet vielä niin tehneet. Kesäkuun alussa olin saanut kaikki kyselyyn osallistuneiden vastauskaavakkeet itselleni ja aloin käsitellä vastauksia. Opinnäytetyön teoriaosuuteen perehdyin lähemmin vasta, kun olin käsitellyt vastaukset ja analysoinut ne. Marraskuussa 2010 esitin kyselyn tulokset Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin hallitukselle hallituksen kokouksessa.

Kyselyn vastaukset käsiteltiin SPSS-ohjelmalla, lukuun ottamatta kysymyksiä 12 ja 13, joiden vastaukset käsiteltiin kokonaisuudessaan Excel-taulukkolaskentaohjelmalla. SPSS-ohjelmalla analysoidut vastaukset koottiin Excel-taulukkolaskentaohjelmaan, jolla vastauksista tehtiin tässä opinnäytetyössä olevat kaaviot. Kaavioissa olevat prosenttiluvut on laskettu vain kysymykseen vastanneista henkilöistä eli vastaamatta jättäneet henkilöt on jätetty huomioimatta. Muutamassa kaaviossa on tulokset esitetty prosenttilukujen sijasta henkilömäärällä helpottamaan tulkintaa.

Suurin osa vastauksista on käsitelty erikseen kaikkien kolmen kyselyyn osallistuneen paikallisyhdistyksen kohdalta. Kaaviot on esitetty aina seuraavassa järjestyksessä: Itä-Uudenmaan luonnon- ja ympäristönsuojeluyhdistys, Askolan luonnonystävät ja Karkkilan luonnonsuojeluyhdistys. Näiden kaavioiden jälkeen on kaavio, jossa on esitetty tulokset, kun kaikki vastaukset on käsitelty yhdessä. Osassa kaavioissa kaikkien paikallisyhdistysten tulokset on esitetty samassa kaaviossa. Silloin tulokset, jotka on saatu käsittelemällä kaikkien paikallisyhdistysten vastaukset yhdessä, on esitetty samassa kaaviossa nimellä: Total.

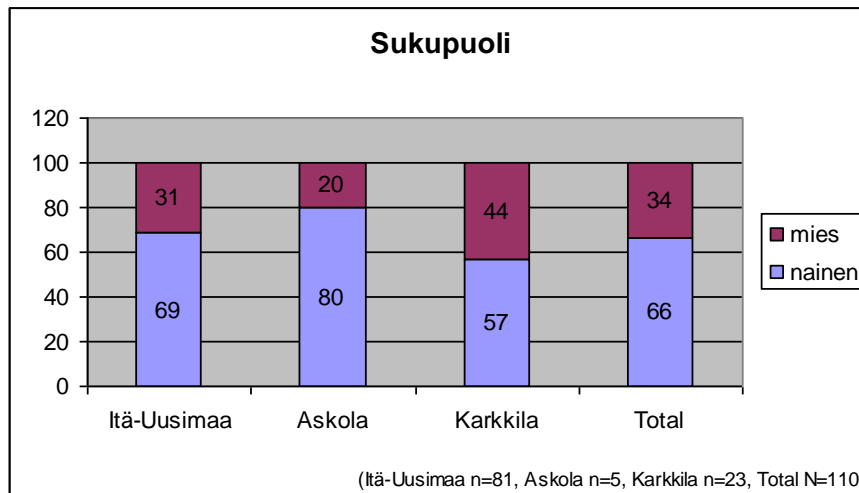
Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin kyselyssä käytettiin vertailun vuoksi osittain samoja kysymyksiä kuin Suomen luonnonsuojeluliiton jäsenkyselyssä (s. 23). Yhtenevät kysymykset olivat lähinnä taustatietoihin liittyvät kysymykset sekä ne kysymykset, jotka liittyvät osallistumiseen ja kiinnostuksen kohteisiin. Liiton kyselyssä vastaukset oli analysoitu erikseen puheenjohtajien ja jäsenten osalta. Tässä selvityksessä on huomioitu vain jäsenten vastausten jakaumat, koska piirin kyselyssä ei ole huomioitu puheenjohtajien vastauksia erikseen.

9 Tulokset

Kysely lähetettiin yhteensä 392 henkilölle. Vastauksia saapui 119, joten kokonaisvastausprosentiksi tuli 30 %. Itä-Uudenmaan luonnon- ja ympäristönsuojeluyhdistyksen yhdistyksen sisäinen vastausprosentti oli 27 % (82 vastaajaa). Askolan luonnonystävien yhdistyksen sisäinen vastausprosentti oli 30 % (7 vastaajaa). Karkkilan luonnonsuojeluyhdistyksen yhdistyksen sisäinen vastausprosentti oli 36 (23 vastaajaa). Vastaajista 7 henkilöä ei ilmoittanut mihin paikallisyhdistykseen he kuuluvat.

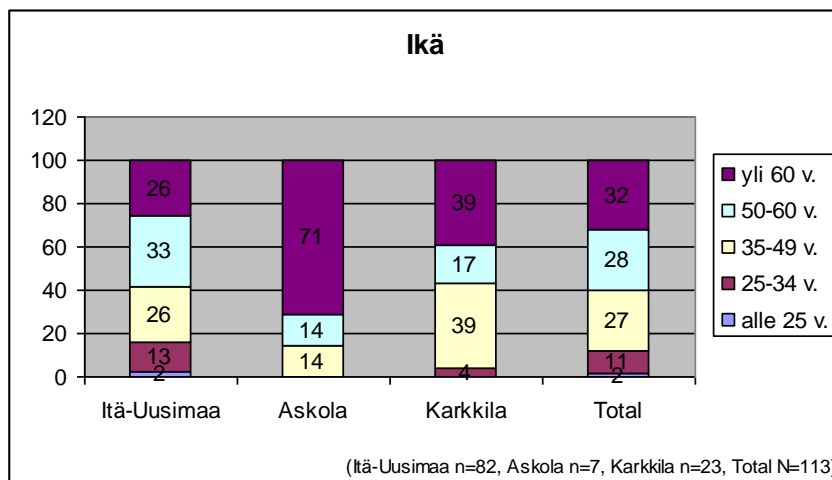
9.1 Taustatiedot

Suurin osa kyselyyn vastanneista henkilöistä oli naisia, kaikista vastanneista heitä oli 66 %. Itä-Uudenmaan vastaajista naisia oli 69 %, Askolassa 80 % ja Karkkilassa 57 %. Kaaviossa 1 on esitetty kuinka vastaajien sukupuolet jakautuivat paikallisyhdistyksissä.

Kaavio 1: Vastaajien sukupuolen jakautuminen (%/yhdistyksen vastaajat)

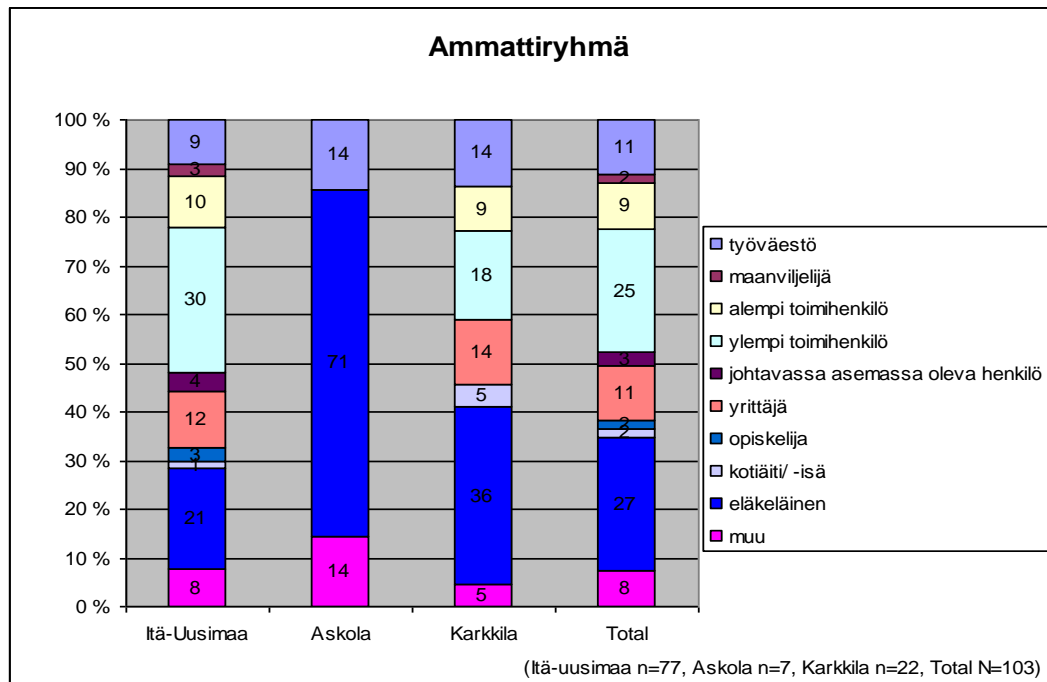
Kaikissa kyselyyn osallistuneissa paikallisyhdistyksissä vastaajista yli puolet oli 50 vuotta tai sitä vanhempia. Kaikista vastanneista 32 % oli yli 60 -vuotiaita, 28 % oli 50-60 -vuotiaita, 27 % oli 35-49 -vuotiaita, 11 % oli 25-34 -vuotiaita ja 2 % alle 25 -vuotiaita. Kaaviossa 2 on esitetty vastaajien ikäjakaumat paikallisyhdistyksittäin.

Kaavio 2: Vastaajien ikäjakauma (%/yhdistyksen vastaajat)

Eläkeläisten osuus vastaajista oli suurin. Kaikista vastanneista eläkeläisiä oli 27 %. Askolassa ja Karkkilassa eläkeläisiä oli suurin osa alueen kaikista vastaajista. Itä-Uudenmaan yhdistyksessä eläkeläisten osuus oli 21 %, tosin ylempien toimihenkilöiden osuus oli tätä suurempi (30 %). Ylempien toimihenkilöiden osuus myös kaikista vastanneista oli toiseksi suurin (25 %). Opiskelijoita, kotiäitejä tai -isiä, maanviljelijöitä sekä johtavassa asemassa olevia henkilöitä oli melko vähän. Askolassa eri ammattiryhmien esiintyminen vastaajien joukossa on vähäi-

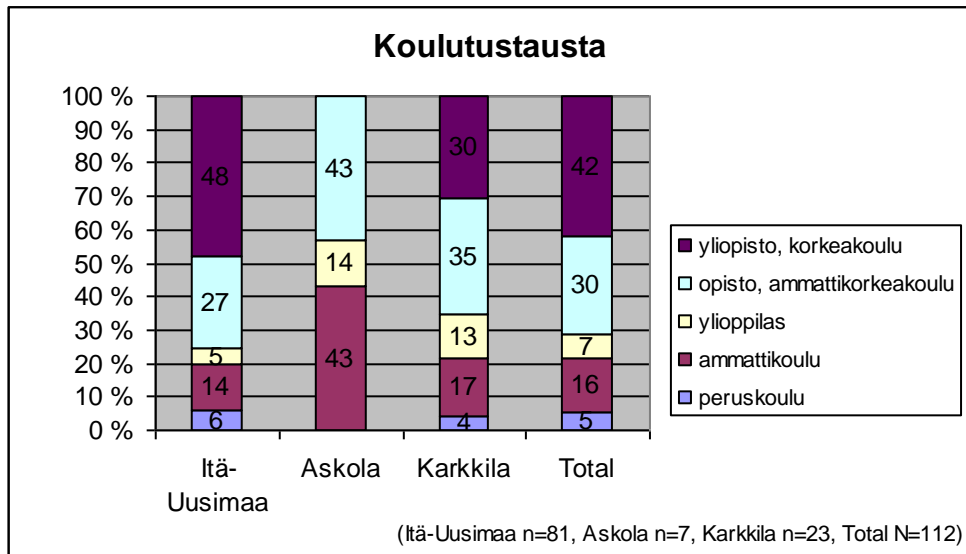
sempää, joka selittyy osin pienen vastaajajoukon määrällä. Ammattiryhmien jakautuminen on esitetty kaaviossa 3.

Kaavio 3: Ammattiryhmien jakautuminen (%/yhdistyksen vastaajat)

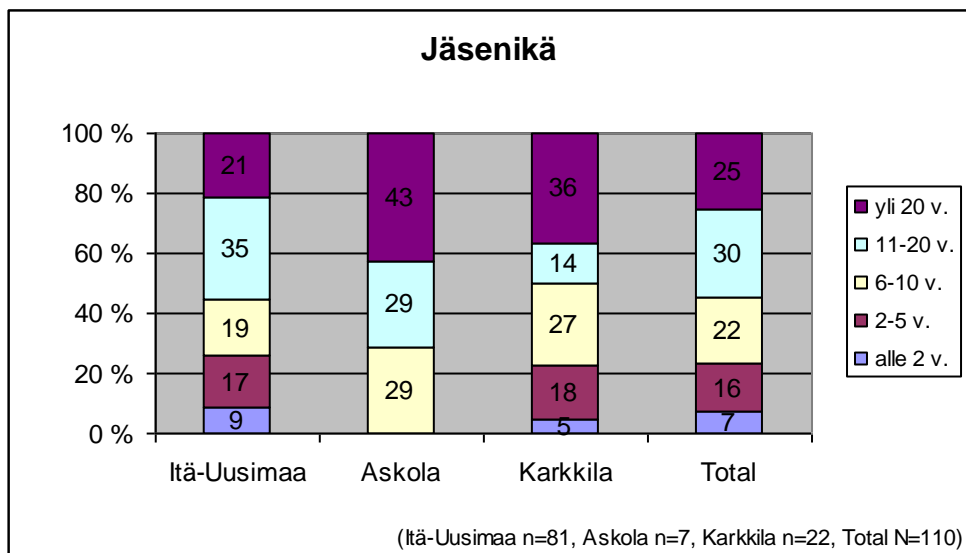
Koulutustaustaa kysyvässä kysymyksessä haluttiin tietää vastaajien korkein koulutus, joka heillä on. Jos kysymykseen oli vastaaja laittanut useamman vaihtoehdon, on niistä analysointivaiheessa valittu vain korkein koulutus. Kaikista vastanneista korkeimmaksi koulutustaustakseen ilmoitti 42 % yliopiston tai korkeakoulun, 30 % opistotasaisen koulutuksen tai ammattikorkeakoulun, 7 % ylioppilastutkinnon, 16 % ammattikoulun ja 5 % peruskoulun.

Itä-Uudenmaan vastaajista suurin osa oli koulutautunut yliopistossa/korkeakoulussa (48 %), Karkkilassa opistossa/ammattikorkeakoulussa (35 %) ja Askolassa ammattikoulussa sekä ammattikorkeakoulussa (molemmat 43 %). Kaaviossa 4 on esitetty koulutustaustan jakautuminen.

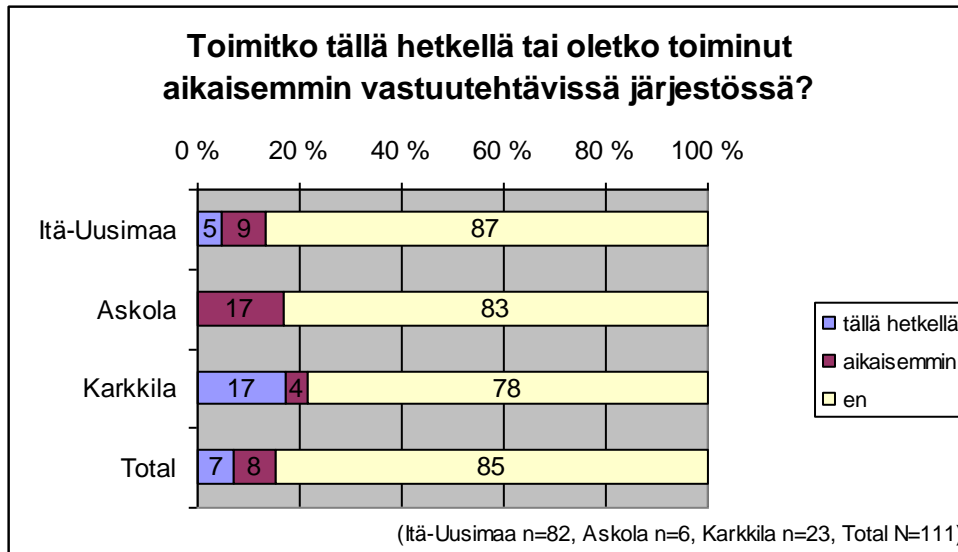
Kaavio 4: Koulutustaustan jakautuminen (%/yhdistyksen vastaajat)

Kaikista kysymykseen vastaajista 25 % on ollut jäsen yli 20 vuotta, 30 % 11-20 vuotta, 22 % 6-10 vuotta, 16 % 2-5 vuotta ja 7 % alle 2 vuotta. Kaaviossa 5 on esitetty tarkempi jäseniän jakautuminen paikallisyhdistyksittäin. Suurin osa vastaajista on ollut jo pitkään Suomen luonnonsuojeluliiton jäsen. Huomion arvoista on, että Askolan yhdistyksen alueen vastaajista ei kukaan ilmoittanut olevansa jäsen alle kuutta vuotta.

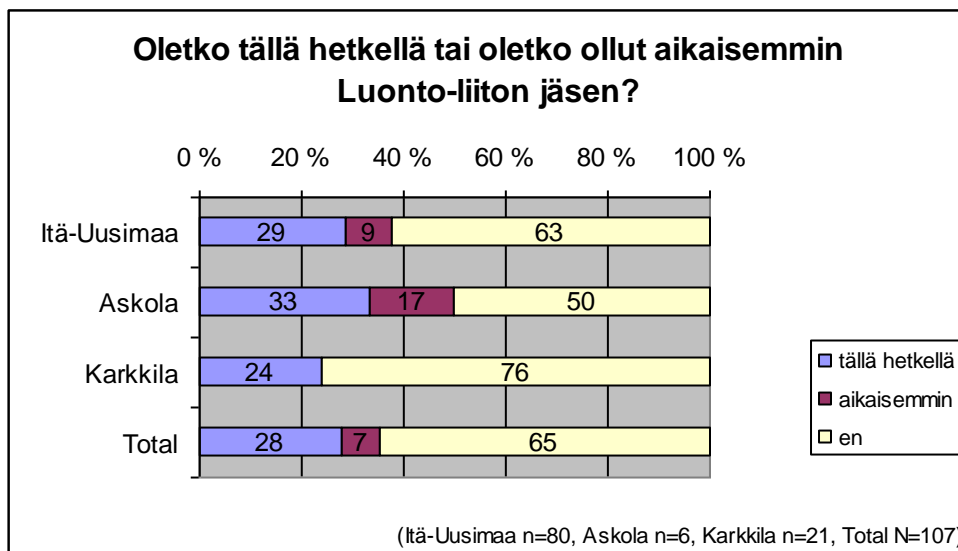
Kaavio 5: Jäseniän jakautuminen (%/yhdistyksen vastaajat)

Melko harva vastaajista on toiminut aikaisemmin tai tällä hetkellä vastuutehtävissä järjestössä. Kaikista vastanneista 85 % ei ole toiminut lainkaan vastuutehtävissä. Paikallisyhdistyksittäin vastausten jakautuminen on esitetty kaaviossa 6.

Kaavio 6: Toimiminen vastuutehtävissä (%/yhdistyksen vastaajat)

Melko moni vastaajista on tällä hetkellä Luonto-Liiton jäsen ottaen huomioon vastaajien ikä-jakauma. Itä-Uudellamaalla tällä hetkellä Luonto-Liiton jäseniä oli 29 % alueen vastaajista, Askolassa 33 % ja Karkkilassa 24 %. Kaaviossa 7 on esitetty paikallisyhdistyksien Luonto-Liiton jäsenien määrät.

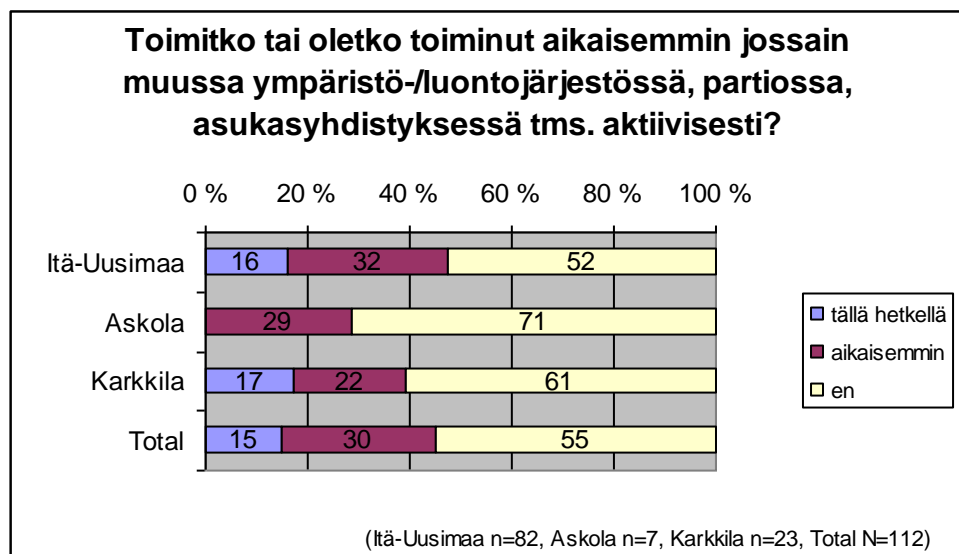
Kaavio 7: Luonto-Liiton jäsenyys (%/yhdistyksen vastaajat)

Kaikista vastanneista 15 % toimii tällä hetkellä ja 30 % on toiminut aikaisemmin aktiivisesti jossain muussa järjestössä. Itä-Uudenmaan ja Karkkilan vastausten jakautuminen on samankaltaista kuin tarkasteltaessa kaikkien vastanneiden jakautumista. Askolan yhdistyksen poik-

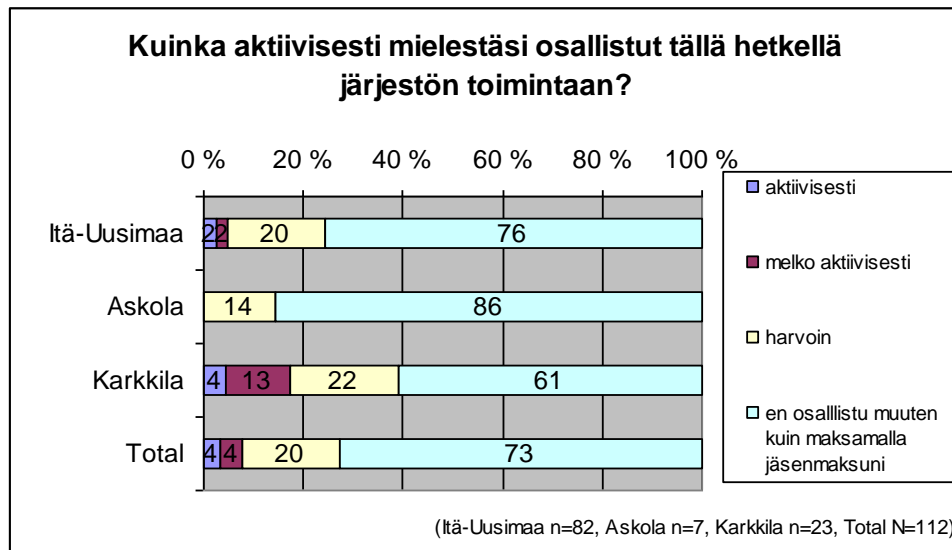
keavat tästä linjasta, koska yhdistyksen vastaajista ei kukaan toimi tällä hetkellä aktiivisesti muussa järjestössä. Tulosten perusteella on havaittavissa, että aktiivisesti toimijoiden määrä on vähentynyt. Kysymyksessä ei kuitenkaan selvitetty, koska vastaajat ovat toimineet aikaisemmin järjestössä aktiivisesti, joten tämän perusteella ei voida päätellä milloin aktiivisuus on vähentynyt. Kaaviossa 8 on esitetty muissa järjestöissä toimimisen jakautuminen paikallisyhdistyksittäin.

Edellisen kysymyksen jatkokysymyksenä oli avoin kysymys, johon vastaajat saivat kirjoittaa järjestön, jossa toimivat tai ovat ennen toimineet. Mainittuja järjestöjä Itä-Uudenmaan yhdistyksen alueen vastaajilla oli mm. asukasyhdistykset, lintuyhdistykset, poliittiset järjestöt, urheiluseurat, partio, kalastusyhdistykset, puutarhakerho, sf-caravan, motoristiyhdistys, Korkeasaaren ystävät ry. sekä Suomen perhostutkijain seura. Karkkilan alueen vastaajat olivat maininneet avoimessa kysymyksessä seuraavia järjestöjä: partio, teosofinen seura, asukasyhdistykset, Suomen alkuperäiskarjayhdistys ja Suomen soveltavan ekologian seura. Askolan alueen vastaajat eivät olleet maininneet erikseen avoimessa kysymyksessä järjestöjä.

Kaavio 8: Toimiminen muussa järjestössä (%/yhdistyksen vastaajat)

Kaikista vastanneista huomattavan suurin osa, 76 %, ei osallistu toimintaan kuin maksamalla jäsenmaksunsa. Kaikista vastanneista 20 % arvioi, että osallistuu toimintaan harvoin, 4 % melko aktiivisesti ja 4 % aktiivisesti. Karkkilan alueen vastaajat ovat arvioineet oman aktiivisuutensa hieman paremmaksi kuin muut kyselyssä mukana olleet paikallisyhdistykset. Paikallisyhdistyksittäinen tarkastelu aktiivisuudesta on esitetty kaaviossa 9.

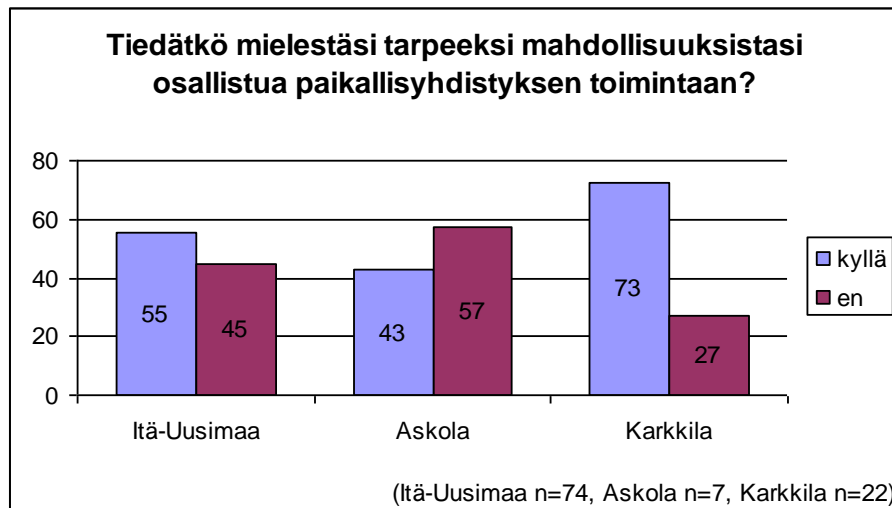

Kaavio 9: Oma arvio aktiivisuudesta toimintaan osallistumisessa (%/yhdistyksen vastaajat)

Yhteenvetona taustatietojen perusteella voidaan todeta, että tyypillinen kyselyyn vastannut henkilö oli yli 60-vuotias nainen, joka on ylempi toimihenkilö ja kouluttautunut yliopistossa tai korkeakoulussa. Jäsenenä luonnonsuojeluliitossa hän ollut 11-20 vuotta eikä ole toiminut vastuutehtävissä järjestössä. Hän ei ole kuulunut Luonto-Liittoon eikä ole toiminut aktiivisesti muissakaan järjestöissä. Luonnonsuojeluliiton toimintaan jäsen on osallistunut lähinnä vain maksamalla jäsenmaksunsa.

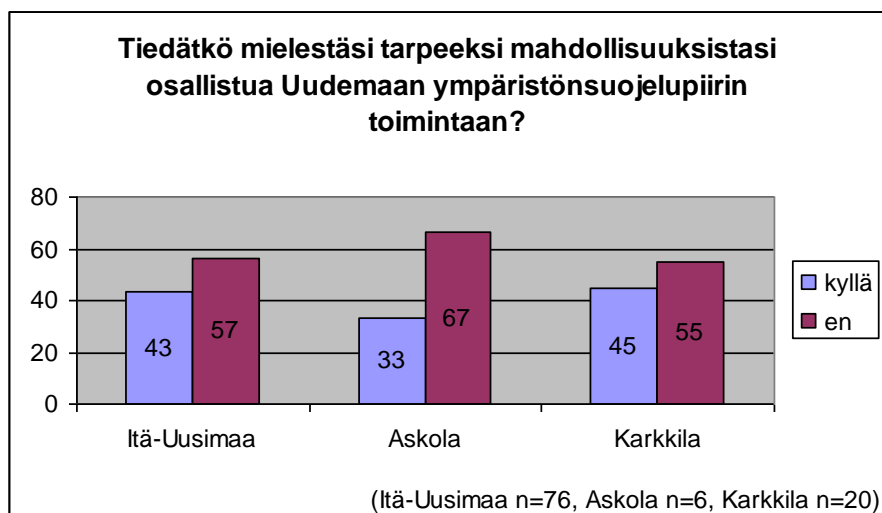
9.2 Tietämys mahdollisuudesta osallistua toimintaan

Itä-Uudellamaalla 55 % ja Askolassa 43 % vastanneista kokivat, että heillä on riittävästi tietoa mahdollisuuksistaan osallistua paikallisyhdistyksen toimintaan. Karkkilan yhdistyksen vastaajat olivat tietoisempia mahdollisuuksistaan osallistua, 73 % oli sitä mieltä, että heillä on riittävästi tietoa. Kaikista vastanneista (N 103) 54 % oli sitä mieltä, että heillä on riittävästi tietoa mahdollisuuksistaan osallistua paikallisyhdistyksen järjestämään toimintaan. (Kaavio 10)

Kaavio 10: Vastaaajien mielipide tiedostaan osallistua paikallisyhdistyksen toimintaan (%/paikallisyhdistys)

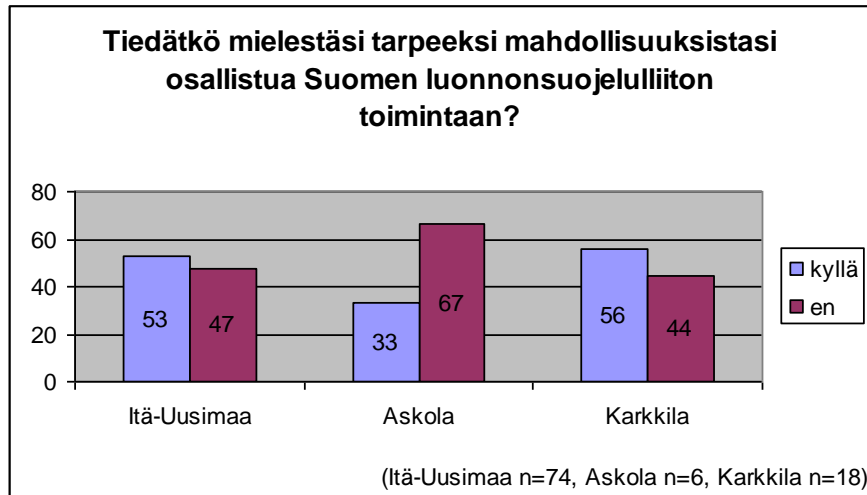
Mahdollisuuksistaan osallistua Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin järjestämään toimintaan ei vastaajilla ollut yhtä hyvin tietoa. Kaikkien paikallisyhdistysten kohdalla alle puolet kysymykseen vastanneista kokivat, että heillä on riittävästi tietoa asiasta. Kaikista vastanneista (N=102) 40 % kokivat, että he tietävät riittävästi osallistumismahdollisuuksistaan piirin toiminnassa. (Kaavio 11)

Kaavio 11: Vastaaajien mielipide tiedostaan osallistua Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin toimintaan (%/paikallisyhdistys)

Tiedot mahdollisuuksista osallistua Suomen luonnonsuojeluliiton toimintaan jakoutuivat melko tasaisesti sekä Itä-Uudenmaan ja Karkkilan yhdistysten kohdalla. Itä-Uudellamaalla 53 % ja Karkkilassa 56 % vastaajista oli sitä mieltä, että heillä on riittävästi tietoa mahdollisuuksistaan

osallistua liittotason toimintaan. Askolassa suurempi osa vastanneista, 67 %, ei tiennyt mielestään tarpeeksi mahdollisuuksistaan osallistua. Jos kaikkien paikallisyhdistysten vastauksia tarkastellaan yhdessä (N=98), niin 45 % vastaajista koki tietävänsä riittävästi mahdollisuuksistaan osallistua liittotason toimintaan. (Kaavio 12)

Kaavio 12: Vastaajien mielipide tiedostaan osallistua suomen luonnonsuojeluliiton toimintaan (%/paikallisyhdistys)

9.3 Näkemykset järjestön toimintamuotojen tärkeydestä

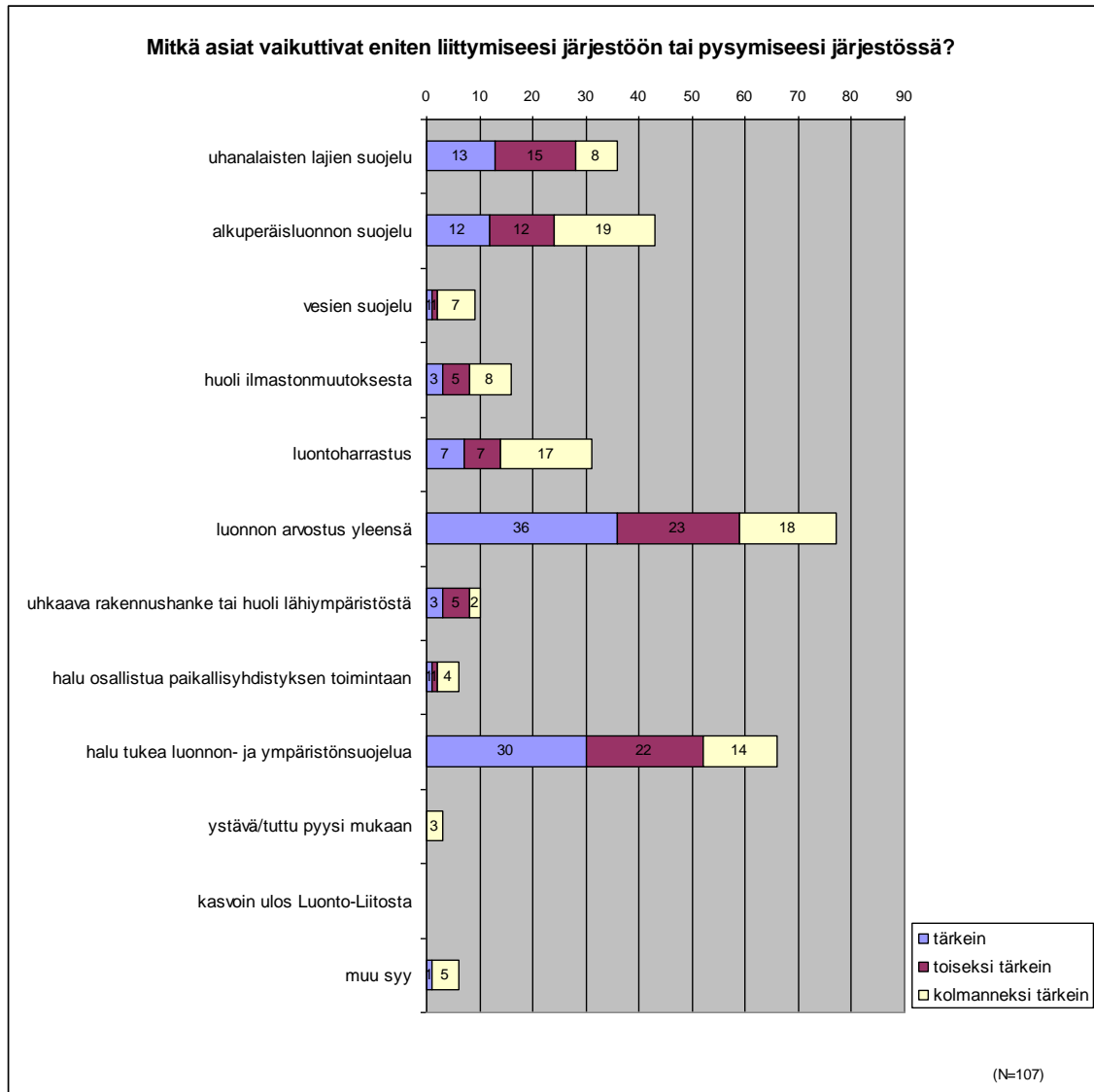
Kyselyssä haluttiin selvittää järjestön eri toimintamuotojen tärkeyttä vastaajien mielestä. Toimintamuotojen tärkeyttä selvitettiin kolmella eri kysymyksellä. Kysymykset käsittelivät syitä järjestöön liittymiseen ja siinä pysymiseen, mihin vastaajat toivoisivat paikallisyhdistyksen ja piirin puuttuvan toiminnassaan ja kuinka tärkeinä he pitävät järjestön eri toimintamuotoja.

9.3.1 Järjestöön liittymisen ja järjestössä pysymisen syyt

Kysymyksessä 12 vastaajien tuli laittaa kolme tärkeintä syytä liittymiseensä tai järjestössä pysymiseen annetuista vaihtoehtoista tärkeysjärjestykseen. Luonnonarvostus yleensä ja halu tukea luonnon- ja ympäristönsuojelua oli useimman henkilön mielestä tärkeimpänä syynä liittymiseen järjestön jäseneksi tai järjestössä pysymiseen. Nämä vaihtoehdot olivat monen mielestä myös toiseksi tai kolmanneksi tärkeimpänä syynä. (Kaavio 13).

Halua osallistua paikallisyhdistyksen toimintaan, vesien suojelua, huoli uhkaavasta rakennushankkeesta tai lähiympäristöstä tai ystävän pyyntöä mukaan ei kovin moni nähnyt kolmen tärkeimmän syyn joukkoon, jotka ovat vaikuttaneet liittymiseen jäseneksi tai järjestössä py-

symiseen. Kukaan vastaajista ei ollut valinnut vaihtoehtoa ”kasvoin ulos Luonto-Liitosta” . Muun syy liittymiseen valinneet olivat maininneet syiksi seuraavia asioita: kun kerran on liittynyt, tiedonhankinta, Luonto-lehti, luontoharrastuksen oppiminen jo lapsena ja feissarin kautta. (Kaavio 13).

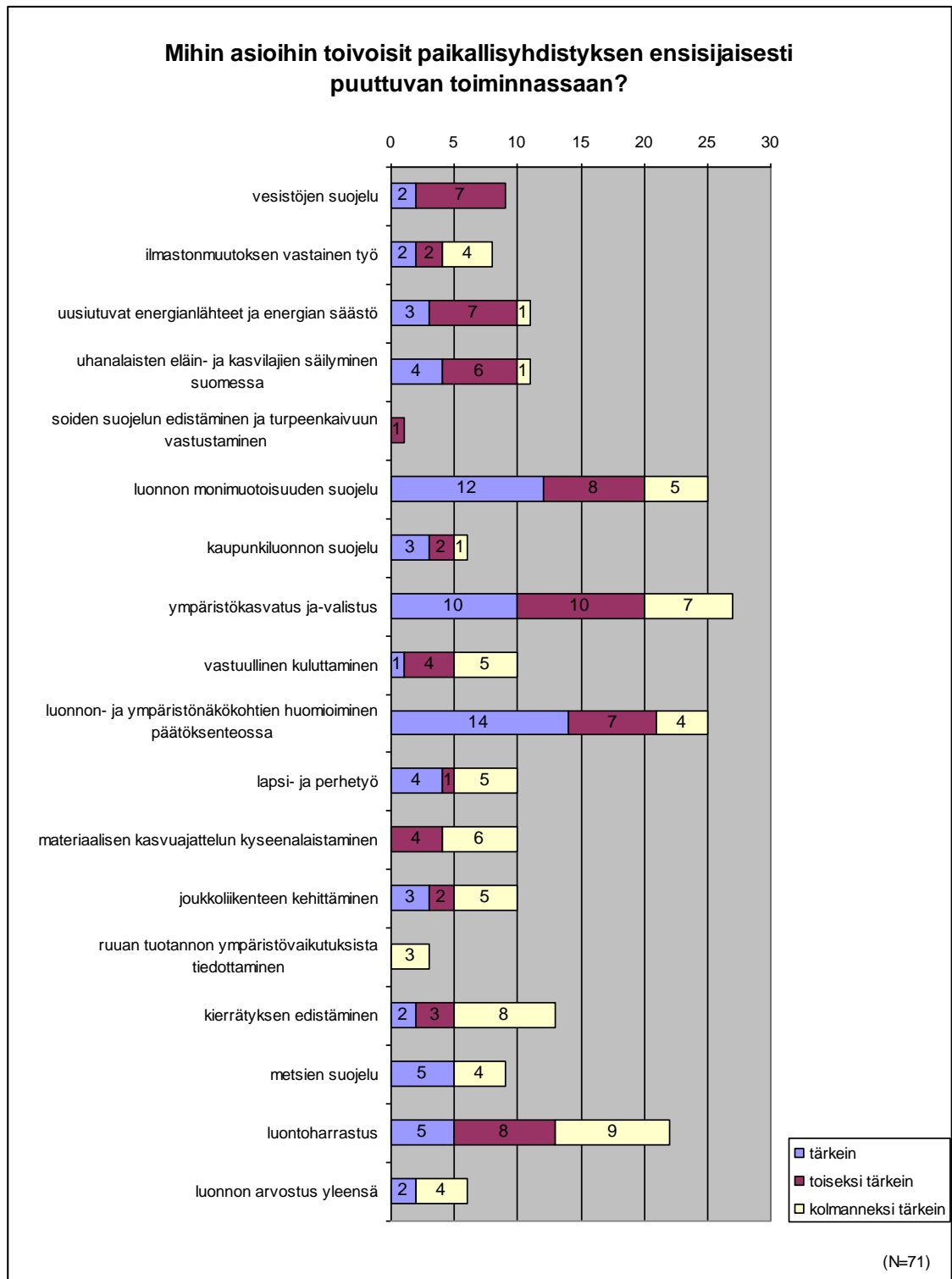

Kaavio 13: Tärkeimmät asiat, jotka ovat vaikuttaneet järjestöön liittymiseen ja pysymiseen järjestössä (hlö/vastaajat)

9.3.2 Ensisijaisesti huomioitavat luonto- ja ympäristöasiat paikallisyhdistyksessä

Asiat joihin vastaajat toivoisivat paikallisyhdistyksensä ensisijaisesti puuttuvan toiminnassaan, vaihtelivat jonkin verran eri paikallisyhdistyksissä. Itä-Uudellamaalla luonnon- ja ympäristönäkökohtien huomioiminen päätöksenteossa, luonnon monimuotoisuuden suojelu ja ympäristökasvatus sekä -valistus koettiin eniten asioiksi, joihin paikallisyhdistyksen tulisi ensisijai-

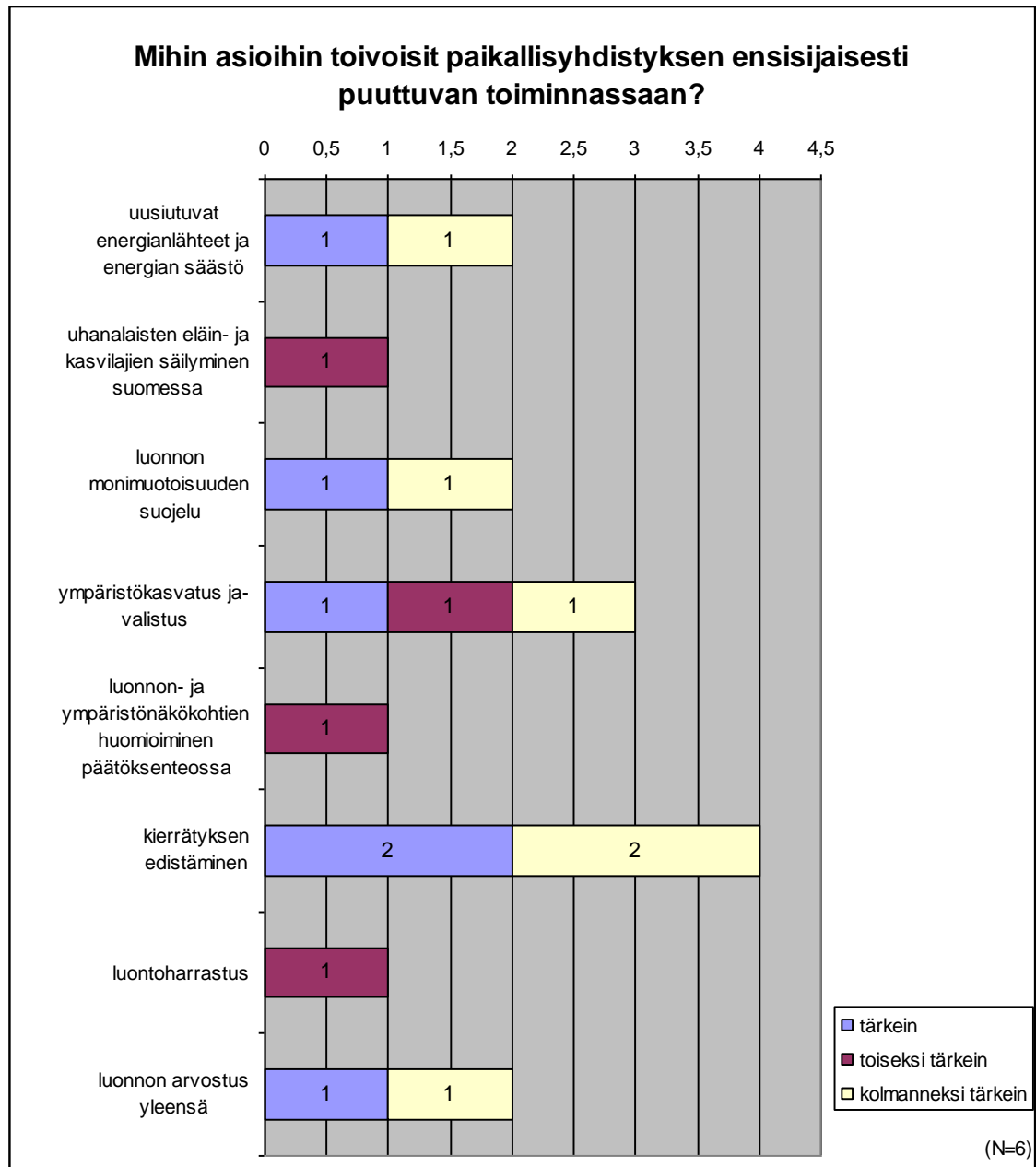
sesti vaikuttaa toiminnassaan. Myös luontoharrastus koettiin melko tärkeäksi asiaksi paikallisyhdistyksen toiminnalle. Soiden suojelun edistämisen ja turpeenkaivuun vastustamisen oli vain yksi henkilö valinnut kolmen tärkeimmän asian joukkoon. (Kaavio 14).

Kaavio 14: Itä-Uusimaa: Asiat, joihin vastaajat toivoisivat paikallisyhdistyksen puuttuvan ensisijaisesti toiminnassaan (hlö/vastaajat)

Askolan yhdistyksen pienen jäsenmäärän ja tästä johtuvan pienen vastaajajoukon vuoksi moni annetuista vaihtoehdoista ei saanut lainkaan kannatusta. Vastausten perusteella paikallisyh-

distyksen tulisi ensisijaisesti puuttua kierrätyksen edistämiseen. Vastausten jakautuminen on esitetty kaaviossa 15. Kaavion luvut kuvaavat vastaajien määrää henkilöinä.

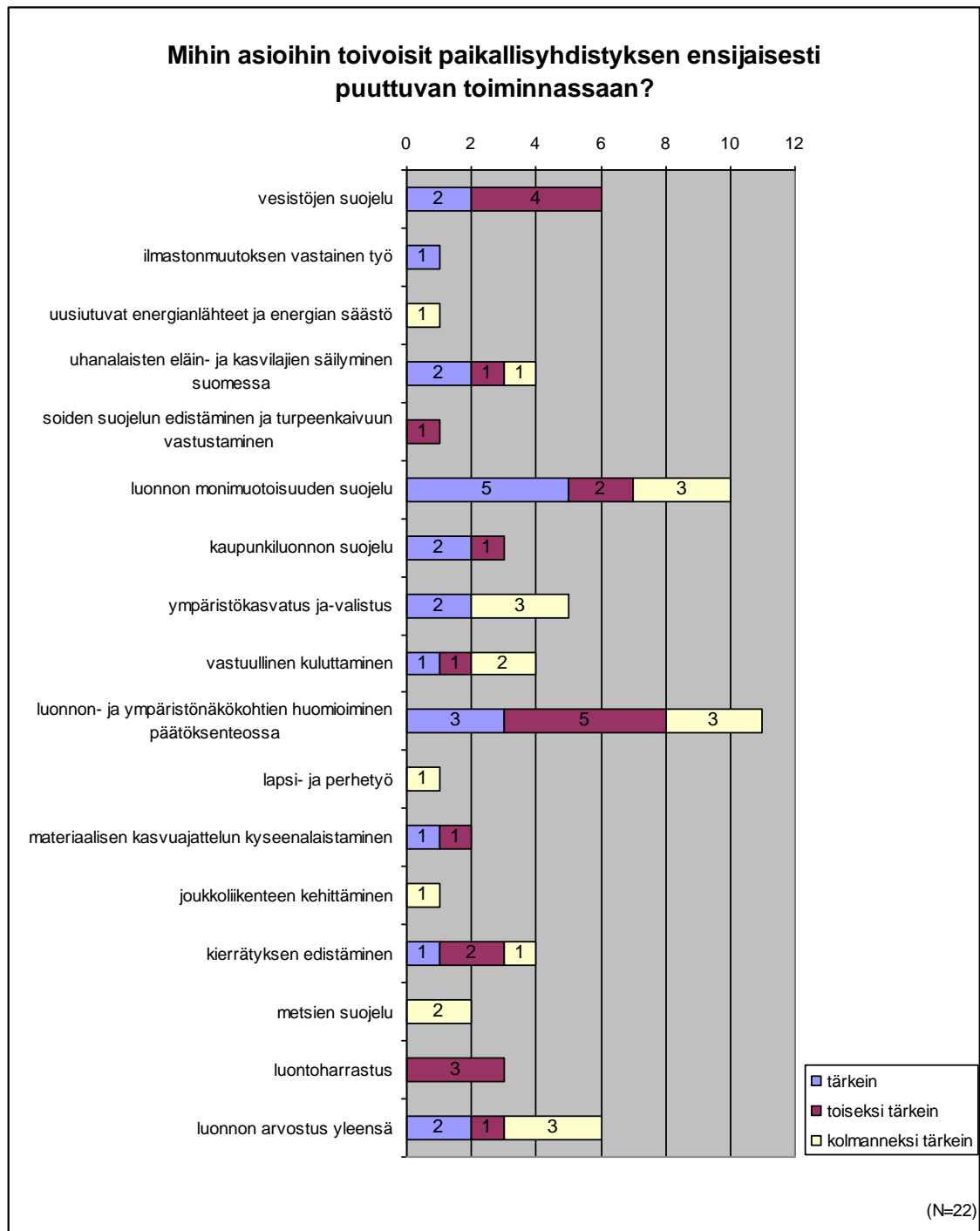

Kaavio 15: Askola: Asiat, joihin vastaajat toivoisivat paikallisyhdistyksen puuttuvan ensisijaisesti toiminnassaan (hlö/vastaajat)

Karkkilan vastaajat kokevat vastausten perusteella, että paikallisyhdistyksen tulisi ensisijaisesti puuttua toiminnassaan luonnon monimuotoisuuden suojeeluun sekä luonnon- ja ympäristönäkökohtien huomioimiseen päätöksenteossa. Ruuantuotannon ympäristövaikutusten tiedottamista ei kukaan vastaajista ollut valinnut kolmen tärkeimmän asian joukkoon. Kaaviossa 16

on esitetty kuinka Karkkilan vastaajien vastaukset jakautuivat annetuille vaihtoehdoille. Kaavion luvut kuvaavat vastaajien määrää henkilöinä.

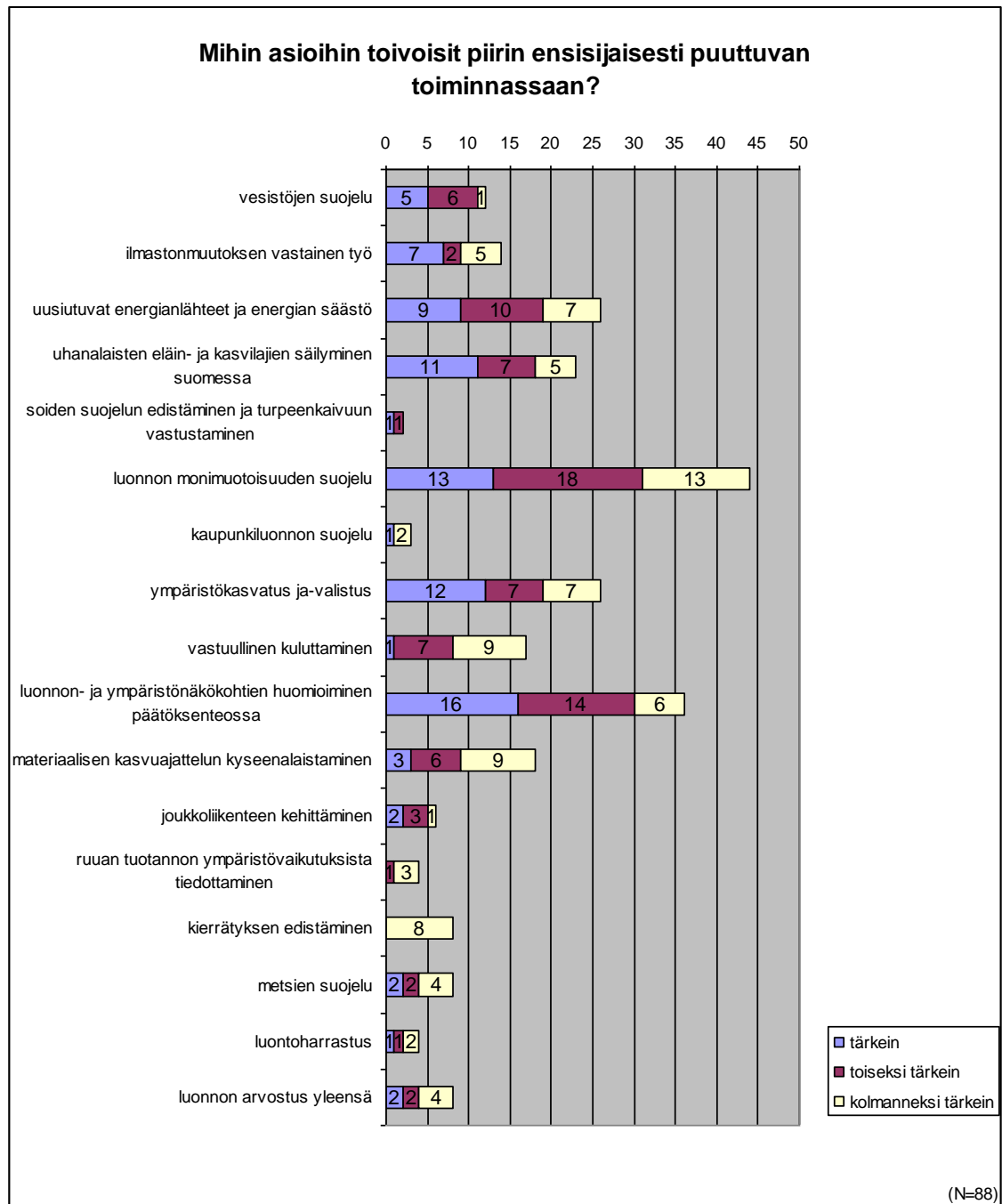

Kaavio 16: Karkkila: Asiat, joihin vastaajat toivoisivat paikallisyhdistyksen puuttuvan ensisijaisesti toiminnassaan (hlö/vastaajat)

9.3.3 Ensisijaisesti huomioitavat luonto- ja ympäristöasiat piirissä

Kaikkien paikallisyhdistysten vastauksia tarkasteltaessa voidaan havaita, että vastaajien mielestä luonnon monimuotoisuuden suojeleminen ja luonnon- ja ympäristönäkökohtien huomioiminen päätöksenteossa ovat asioita, joihin piirin tulisi ensisijaisesti puuttua toiminnassaan. Ympäristökasvatus ja -valistus, uusiutuvat energialähteet ja energiansäästö sekä uhanalaisten eläin- ja kasvilajien säilyminen Suomessa oli myös melko monen vastaajan mielestä tärkeitä asioita, joihin piirin tulisi puuttua toiminnassaan.

Soiden suojeleminen ja turpeenkaivuun vastustaminen, kaupunkiluonnon suojeleminen, ruuan ympäristövaikutuksista tiedottaminen ja luontoharrastus olivat melko harvan vastaajan mielestä vaihtoehtoja, jotka he sijoittaisivat kolmen tärkeimmän asian joukkoon. Lapsi- ja perhetyö -vaihtoehtoa ei ollut valinnut kukaan vastaajista kolmen tärkeimmän asian joukkoon, johon piirin tulisi puuttua toiminnassaan. Kaaviossa 17 on esitetty kuinka vastaajien mielipiteet jakautuivat asioista, joihin piirin tulisi ensisijaisesti puuttua toiminnassaan.

Kaavio 17: Asiat, joihin vastaajat toivoisivat piirin puuttuvan ensisijaisesti toiminnassaan (hlö/vastaajat)

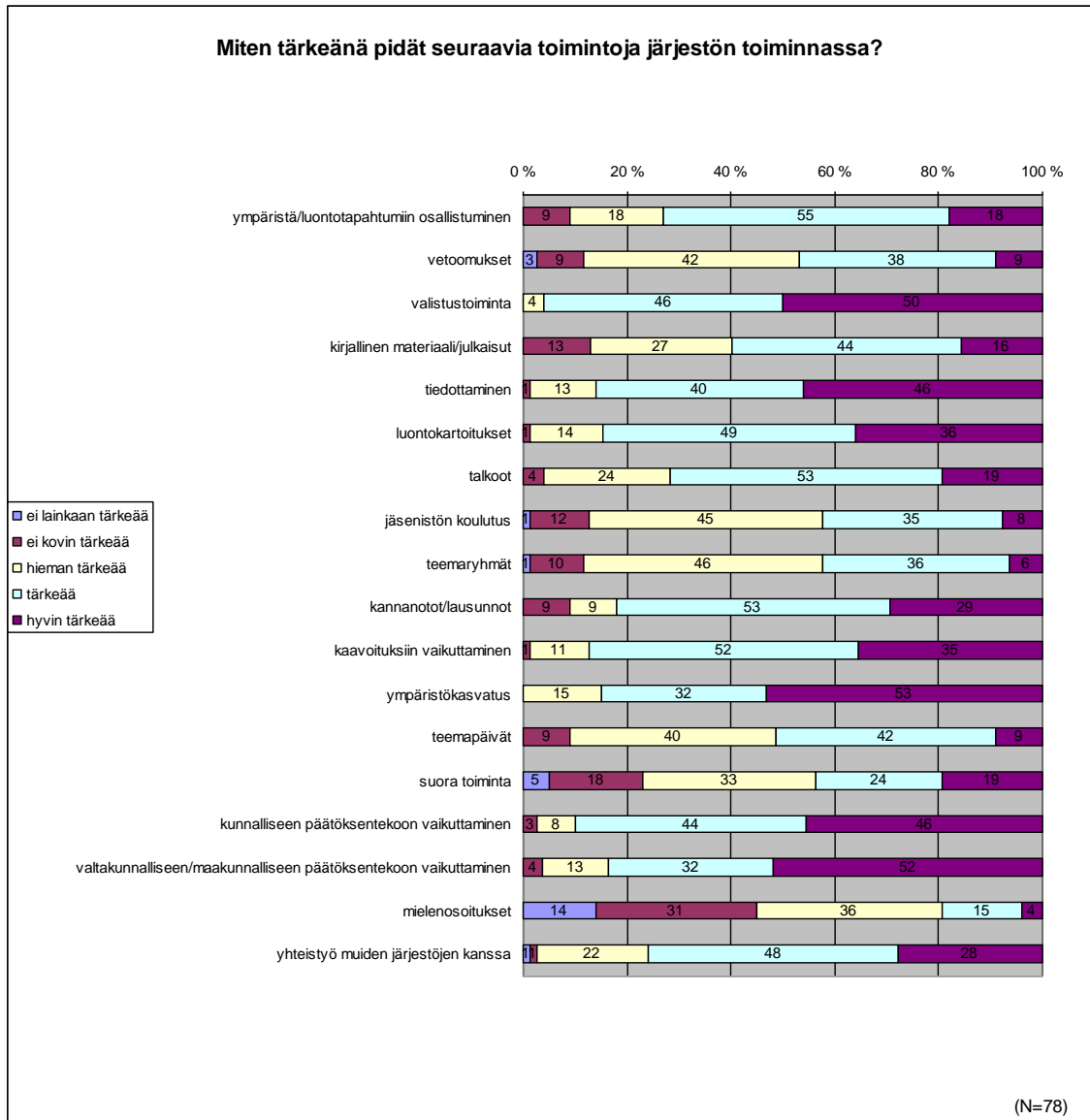
Vastaajilta tiedusteltiin avoimella kysymyksellä onko paikallisyhdistyksen alueella jokin erityinen kohde/asia, johon he haluaisivat yhdistyksen seudulla vaikuttavan ja mikä tällainen kohde/asia on. Itä-Uudellamaalla esiin nousi mm. vesistöjen suojelu ja yhdyskuntasuunnittelu, Askolassa metsien suojelu ja Karkkilassa soranotto ja tästä johtuva pohjavesien suojelu sekä lentokenttähanke. Tarkempi listaus esille tulleista asioista on liitteessä 3.

9.3.4 Järjestön eri toimintamuodot

Kyselyssä selvitettiin kuinka tärkeinä vastaajat pitävät järjestön eri toimintamuotoja. Yleisimmät toimintamuodot oli eritelty valmiiksi vaihtoehtoiksi ja vastaajat arvottivat ne asteikolla 1-5 (1=ei lainkaan tärkeää...5=hyvin tärkeää). Vastaukset on tarkasteltu paikallisyhdistyksittäin sekä kaikkien vastaajien kesken, kaikki omiin kaavioihinsa (kaaviot 18-21). Vastauksen jakaumia tulkitessa on hyvä huomioida kysymyksenasettelu. Kysymyksessä kysyttiin kuinka tärkeänä pidät seuraavia toimintamuotoja järjestön toiminnassa, joten se käsittää kyselyn ohjeiden mukaisesti kaikki järjestön tasot: paikallisyhdistyksen, piirin sekä liittotason.

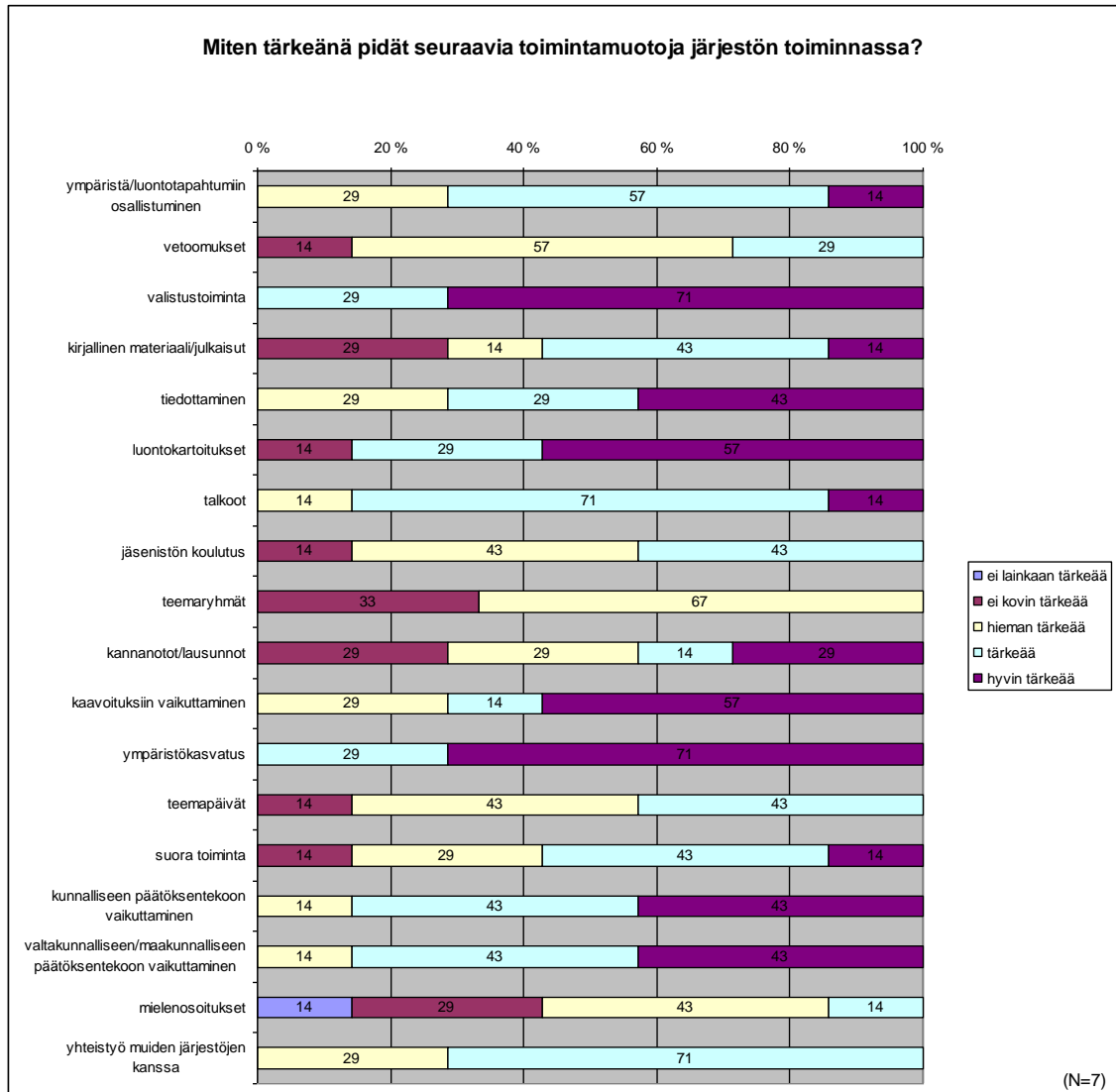
Suurinta osa toimintamuuodoista pidettiin hyvin tärkeinä tai tärkeinä. Vastauksista kuitenkin erottuu muutama toimintamuoto, joita vastaajat pitivät hyvin tärkeinä.

Itä-Uudellamaalla ympäristökasvatusta, valistustoimintaa sekä valtakunnalliseen ja maakunnalliseen päätöksentekoon vaikuttamista piti hyvin tärkeänä yli 50 % alueen vastanneista. Lähes 50 % vastanneista piti hyvin tärkeänä myös tiedottamista ja kunnalliseen päätöksentekoon vaikuttamista. Mielenosoitukset, suora toiminta tärkeiden päämäärien edistämiseksi, jäsenistön koulutus, teemaryhmät ja vetoamukset koettiin vähemmän tärkeiksi vaihtoehtoiksi. Kaaviossa 18 on esitetty Itä-Uudenmaan vastausten jakaumat.

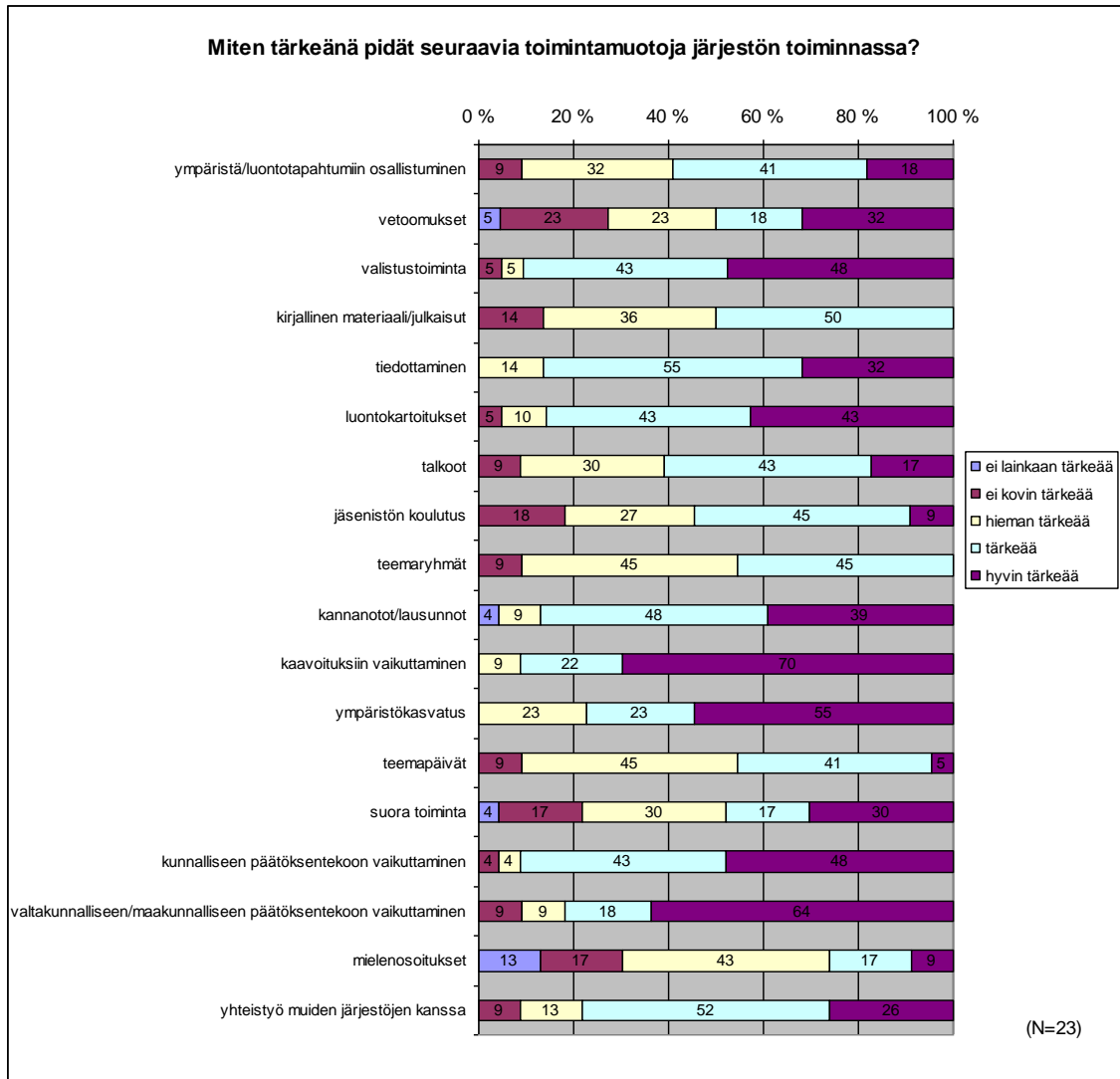
Kaavio 18: Itä-Uudenmaan ympäristön- ja luonnonsuojeluyhdistyksen vastaajien arviot toimintamuotojen tärkeydestä (%/paikallisyhdistyksen vastaajat)

Askolassa 71 % vastaajista piti hyvin tärkeänä ympäristökasvatusta sekä valistustoiminta ja 57 % luontokartoituksia ja kaavoituksiin vaikuttamista. Tiedottamista ja valtakunnalliseen sekä maakunnalliseen sekä kunnalliseen päätöksentekoon piti hyvin tärkeänä 43 % vastaajista. Mielenosoituksia pidettiin vähiten tärkeänä toimintamuotona. Askolan tuloksia tarkasteltaessa, on kuitenkin syytä huomioida pieni vastaajajoukko, joten suurikin prosenttiluku merkitsee vain muutamaa vastaajaa. Askolan vastaajien tulosten jakauma on esitetty kaaviossa 19.

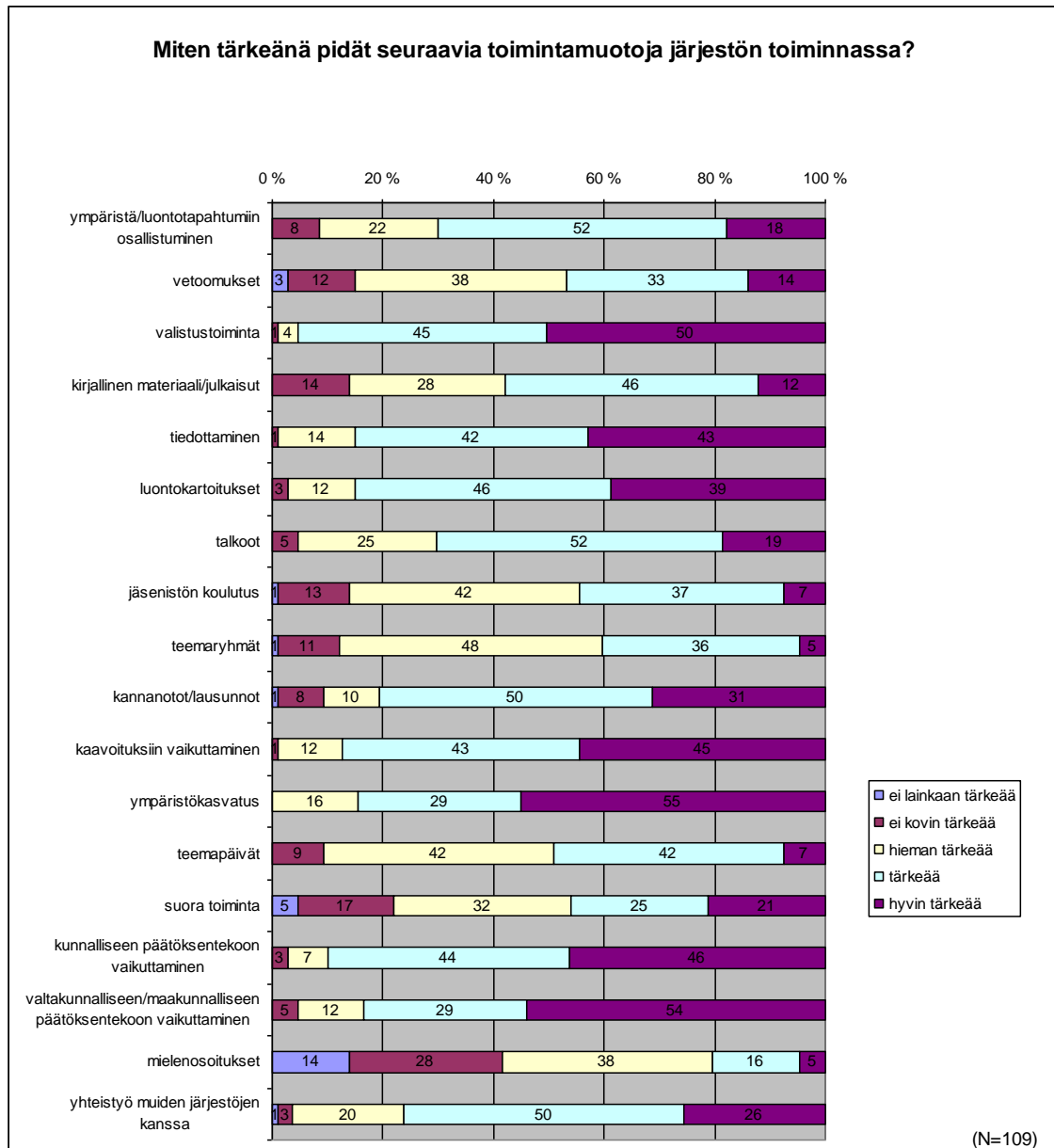
Kaavio 19: Askolan luonnonsuojeluyhdistyksen vastaajien arviot toimintamutojen tärkeydestä (%/paikallisyhdistyksen vastaajat)

Karkkilan alueella 70 % vastaajista piti hyvin tärkeänä kaavoituksiin vaikuttamista, 64 % valtakunnalliseen/maakunnalliseen päätöksentekoon vaikuttamista ja 55 % ympäristökasvatusta. Kunnalliseen päätöksentekoon vaikuttamista ja valistustoimintaa piti 48 % hyvin tärkeänä. Myös Karkkilassa mielenosoitukset, vetoomukset sekä suora toiminta tärkeiden päämäärien edistämiseksi arvoettiin vähiten tärkeiksi vaihtoehtoiksi. (Kaavio 20).

Kaavio 20: Karkkilan luonnonsuojeluyhdistyksen vastaajien arviot toimintamuotojen tärkeydestä (%/paikallisyhdistyksen vastaajat)

Tarkasteltaessa kaaviota 21, jossa on kaikkien yhdistysten vastanneiden arviot samassa, voidaan havaita, että ympäristökasvatusta, valistustoimintaa, päätöksentekoon vaikuttamista, tiedottamista ja luontokartoituksia pidettiin useimmin hyvin tärkeänä tai tärkeänä. Hieman tärkeiksi tai sitä vähemmän arvotti puolet tai sitä useampi vastaajista useimmin seuraavat vaihtoehdot: mielenosoitukset, suora toiminta, teemapäivät, teemaryhmät, vetoomukset sekä kirjallisen materiaalien ja julkaisujen tekeminen.

Kaavio 21: Kaikkien vastaajien arviot toimintamutojen tärkeydestä (%/kaikki kysymykseen vastanneet)

Vastaajilta tiedusteltiin avoimella kysymyksellä mitä he toivoisivat paikallisyhdistyksen/piirin korostavan toiminnassaan tulevaisuudessa. Vastauksissa ei tarvinnut erotella kumman järjestön tason toiminnasta on kyse. Vastauksissa tuli ilmi monia eri asioita, joita vastaajat toivoisivat paikallisyhdistyksen ja piirin huomioivan tulevaisuudessa. Liitteessä 4 on listattu tarkemmin vastauksissa esille tulleet asiat, jotka vastaajat toivoisivat paikallisyhdistyksen sekä piirin huomioivan toiminnassaan tulevaisuudessa.

Itä-Uudenmaan ympäristön- ja luonnonsuojeluyhdistyksen vastaajat toivoisivat tulevaisuudessa huomioivan mm. seuraavia asioita: yhteistoimintaa ja -työtä muiden yhdistysten/piirien

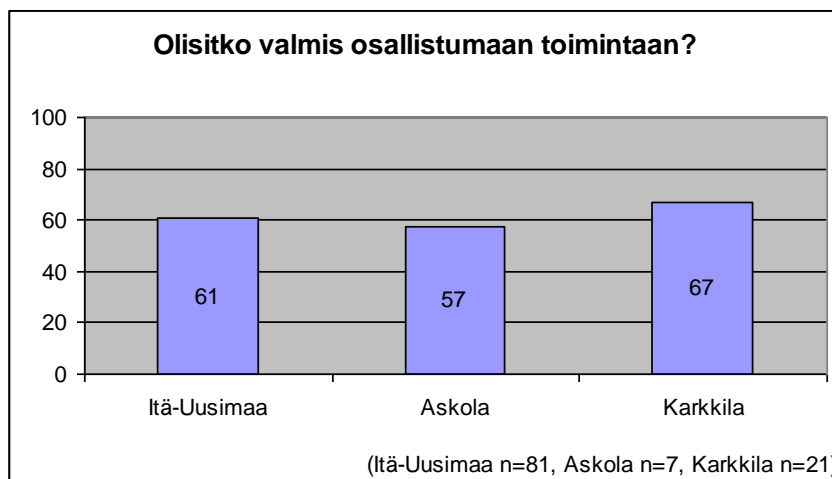

kanssa, yksilön vastuu ja mahdollisuudet toimia ympäristön hyväksi, energia-asiat, lähiruoka, luonnon monimuotoisuus, parempi näkyvyys, ympäristökasvatusta ja luontoon liittyvä valistus-toiminta, jäsenien aktivoiminen, retket, maisemien huomioiminen osana toimintaa, paikallisyhdistykseltä tietenkin paikallisuutta, maankäyttösuunnitelmien ja kaavojen tarkka seuraaminen kannanottoineen.

Askolan yhdistyksen vastaajat toivoisivat, että tulevaisuudessa korostettaisiin mm. seuraavia asioita: vesien, metsien ja eläinten suojelu, asenteiden muuttaminen luontoa arvostavammaksi, materiaalsen kasvuajattelun kyseenalaistaminen, ympäristön roskaamisen vähentäminen.

Karkkilan yhdistyksen vastaajat toivoisivat mm. seuraavien asioiden huomioimista toiminnassa tulevaisuudessa: kaavoitusasiat, ilmastonmuutoksen torjunta, panostaminen yleiseen luonnon-tiedostamiseen ja kierrätykseen, kuntien päättäjiin vaikuttaminen, asukkaiden tietoon vaikuttaminen, näkyvyyttä ja aktiivisuutta päätöksenteossa, lentokentän ja soranoton vastustus, luonnon kokonaisvaltainen suojelu, joukkoliikenteen kehittäminen, nuorten valistus- ja harrastustoimintaa

Kyselyn mukaan kaikissa paikallisyhdistyksissä yli puolet kysymykseen vastanneista olisi valmiita osallistumaan järjestön toimintaan (Kaavio 22). Eri taustatekijöiden ja valmiutta osallistua toimintaan suhdetta tarkasteltiin myös ristiintaulukoinnin avulla. Liitteessä 5 esitetty taulukoissa kuinka suuri osuus eri taustatekijöiden joukosta olisi valmis osallistumaan toimintaan.

Kaavio 22: Paikallisyhdistysten jäsenten valmius osallistua toimintaan (kyllä -vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista)

Ristiintaulukoinnin avulla selvitettiin kysymyksen 11 (Tiedätkö mielestäsi tarpeeksi mahdollisuuksistasi osallistua paikallisyhdistyksen/piirin/Suomen luonnonsuojeluliiton toimintaan?) ja kysymyksen 15 (Olisitko valmis itse osallistumaan toimintaan?) suhdetta toisiinsa. Vastauksia tarkasteltaessa on tosin huomioitava, että kysyttäessä valmiutta osallistua toimintaan, vastaajien ei ollut välttämätöntä eritellä millä järjestön tasolla haluaisivat osallistua. Näin ollen tulokset eivät kerro, että kyseinen henkilömäärä haluaisi osallistua juuri sen tason toimintaan, jota on tarkasteltu. Tulokset lähinnä kertovat määrän, jotka mahdollisesti voisivat tulla mukaan toimintaan, jos tietäisivät enemmän mahdollisuuksistaan osallistua. Vastausten perusteella 50 % niistä vastaajista, jotka eivät omasta mielestään tiedä tarpeeksi mahdollisuuksistaan osallistua paikallisyhdistyksen toimintaan, olisivat valmiita osallistumaan toimintaan. Vastaajista, jotka eivät mielestään tiedä riittävästi Uudenmaan ympäristösuojelupiirin toiminnasta, valmiita toimintaan olisi osallistumaan 66 %. Vastaajista, jotka eivät tiedeneet omasta mielestään riittävästi mahdollisuuksistaan osallistua Suomen luonnonsuojeluliiton toimintaan, valmiita toimintaan olisi osallistumaan 54 %.

Yllättävää on huomata, että tulosten perusteella paikallisyhdistyksen näkyvyydellä ei ole kovin suurta merkitystä valmiuteen osallistua toimintaan. Niistä vastaajista, jotka olivat täysin eri mieltä väittämän ”Paikallisyhdistys on näkyvä toimija alueella” kanssa, 91 % olisivat valmiita osallistumaan toimintaan. Tulokset tosin kertovat ehkä ennemminkin sen, että vastaajat olisivat kiinnostuneita toiminnasta, mutta huonon näkyvyyden vuoksi eivät tiedä miten osallistua.

Toimintaan osallistumisen jatkokysymyksessä selvitettiin kuinka usein vastaaja olisi valmis osallistumaan toimintaan. Kaikki edelliseen kysymykseen kyllä-vaihtoehdon vastanneet eivät kuitenkaan olleet määritelleet tätä. Kaiken kaikkiaan tähän kysymykseen vastasi 75 henkilöä. Osallistumisen määrää selvitettiin sekä paikallisyhdistystasolla että piirin tasolla. Jäsenet olivat kiinnostuneempia osallistumaan toimintaan paikallisyhdistyksen tasolla. Eniten vastaajat olivat valmiita osallistumaan kerran vuodessa (52 %) ja seuraavaksi kerran kuukaudessa (39 %). Kerran viikossa tai projektiluonteiset tehtävät oli valinnut vain muutama henkilö. Projektiluonteisiin tehtäviin nämä muutama vastaaja oli merkinnyt sopivaksi tuntimääräksi kolme tuntia vuodessa. Kysymykseen vastanneista piirin tasolla oli 51 % vastannut, että olisivat valmiita osallistumaan kerran vuodessa. Muita vaihtoehtoja oli valinnut vain muutama yksittäinen henkilö.

Vastauksia tulkitessa on kuitenkin hyvä huomioida, että järjestöllä on tarjota hyvin erityyppisiä mahdollisuuksia tehdä vapaaehtoistyötä. Tämän vuoksi kaikissa toimintamuodoissa ei ole tarpeellista katsoa kuinka suuri henkilömäärä vastaajia olisi valmiita toimimaan. Tietyissä toimintamuodoissa vain muutaman henkilönkin apu on hyödyllistä. Esimerkiksi kannanottojen ym. laadintaan ei tarvita kovin suurta joukkoa.

Kyselyssä selvitettiin avoimella kysymyksellä millaista toimintaa vastaajat toivoisivat paikallisyhdistyksen ja piirin järjestävän. Vastauksissa ei ollut välttämätöntä erotella haluaisivatko vastaajat, että kyseistä toimintaa järjestää paikallisyhdistys vai piiri.

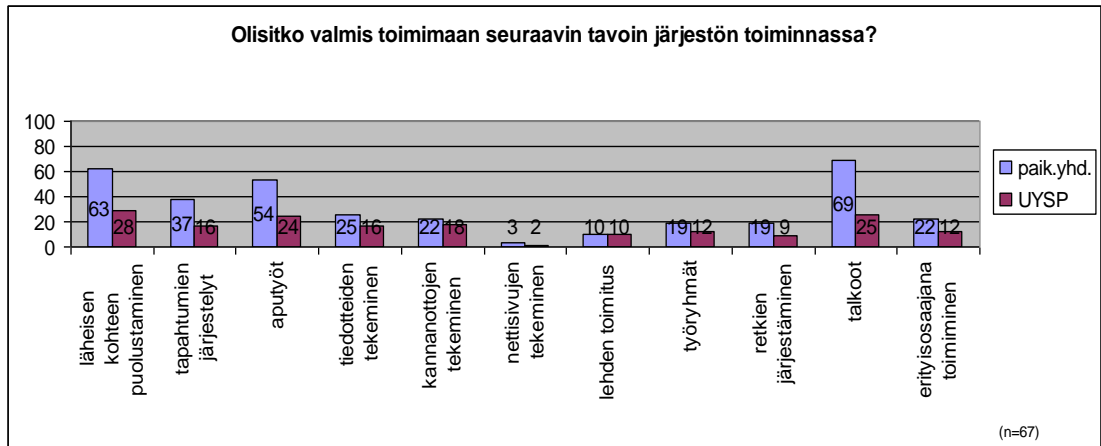
Itä-Uudenmaan vastaajat toivoivat eniten, että jäsenille järjestettäisiin erilaisia retkiä. Toiveena olivat mm. erilaiset luontoretket kuten sien-, kasvi- ja linturetket sekä retket joihin voisi osallistua koko perheen kanssa. Vastaajat toivoivat myös teemailtoja, koulutuksia, seminaareja ja talkoita. Liitteessä 6 on tarkempi listaus toivotuista asioista.

Askolan yhdistyksen vastaajat toivoivat tienvarsien siivouskampanjoita ja luontokohteiden kartoitusta ja niiden suojeluun vaikuttamista. Toivotut asiat on esitetty myös liitteessä 6.

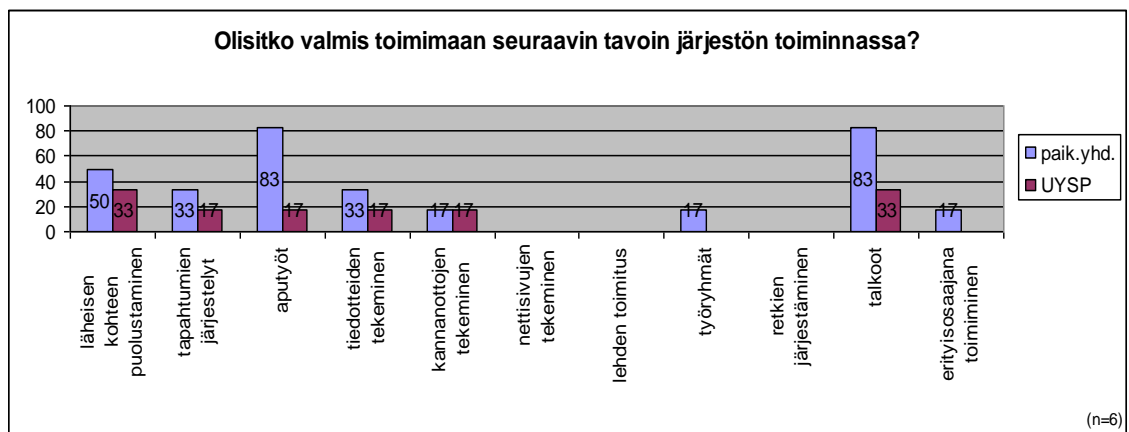
Karkkilan yhdistyksen vastaajien toiveet paikallisyhdistyksen ja piirin toiminnaksi jäsenille olivat monipuolisia. Näitä toiveita oli mm. tiedotuksen lisääminen, luonto- sekä ympäristöretket, mielenosoitukset tärkeiden kohteiden puolesta, talkoot, kannanotot ja harrastustoimintaa erityisesti nuorille. Karkkilan alueen vastaajien toimintatoiveet on listattu liitteessä 6.

Vastaajilta kysyttiin mihin toimintamuotoihin he olisivat itse valmiita osallistumaan. Vaihtoehdot toimintamuodoista oli annettu valmiiksi. Vastaajien tuli myös määritellä olisivatko he valmiita toimimaan kyseisellä tavalla paikallisyhdistyksessä ja/tai piirin tasolla.

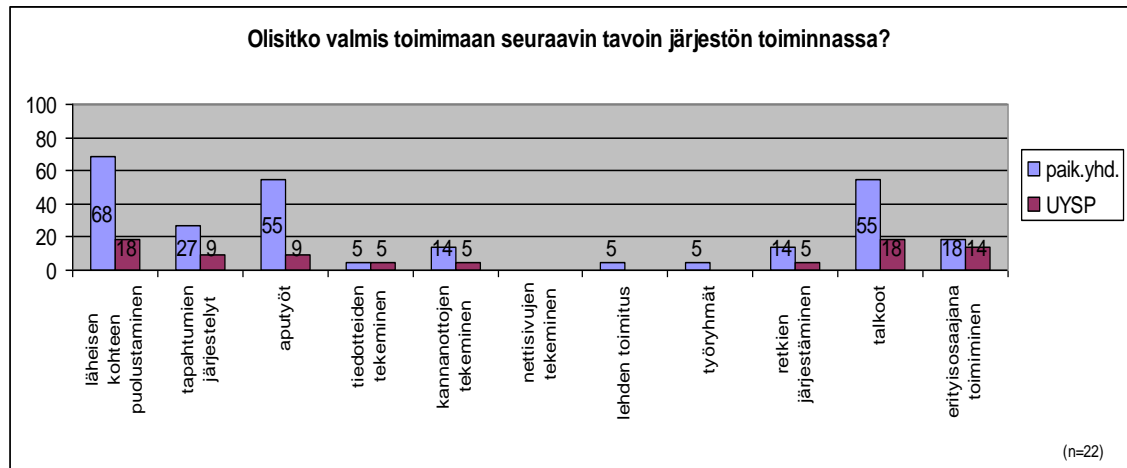
Talkoot, yksinkertaiset aputyöt sekä läheisen kohteen puolustaminen nähtiin kaikissa paikallisyhdistyksissä toiminnoiksi, joihin suurin osa vastaajista olisi valmiita itse osallistumaan paikallisyhdistyksessä. Lehden toimitusta ja nettisivujen tekemistä taas ei nähty niin usein toimintona, joihin vastaajat haluaisivat osallistua. Piirin tasolla talkoot ja läheisen kohteen puolustaminen oli useimman vastaajan mielestä sellaisia toimintoja, joihin voisivat osallistua. Piirin tasolla toimimisen oli ylipäätään valinnut paljon harvempi vastaaja kuin paikallisyhdistys tasolla toimimisen. Vastausten jakaumia tarkasteltaessa on kuitenkin huomioitava, että jo yhden ihmisen apukin on tärkeää järjestön toiminnassa. Kaikissa paikallisyhdistyksissä oli jonkin verran kiinnostuneita ihmisiä osallistumaan esimerkiksi tapahtumien järjestämiseen sekä erityisosajana toimimisesta. Näitä eri toimintamuotojen aktiiveja paikallisyhdistykset ja piiri ottavat ilolla vastaan, vaikka vain yhden kerrallaan. (Kaaviot 23-26)

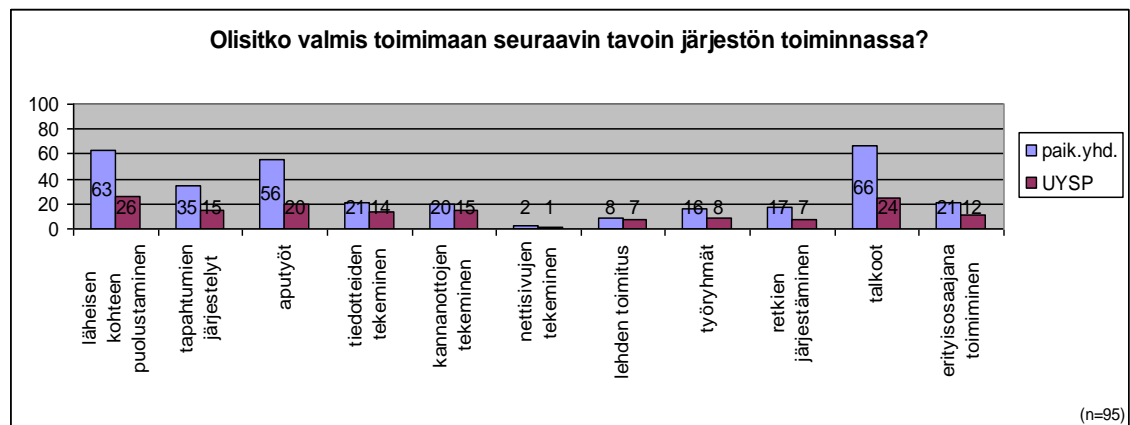
Kaavio 23: Itä-Uudenmaan ympäristön- ja luonnonsuojeluyhdistyksen vastaajien mielipide mihin olisi valmis osallistumaan. (kyllä-vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista)

Kaavio 24: Askolan luonnonystävien vastaajien mielipide mihin olisi valmis osallistumaan. (kyllä-vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista)

Kaavio 25: Karkkilan luonnonsuojeluyhdistyksen vastaajien mielipide mihin olisi valmis osallistumaan (kyllä-vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista)

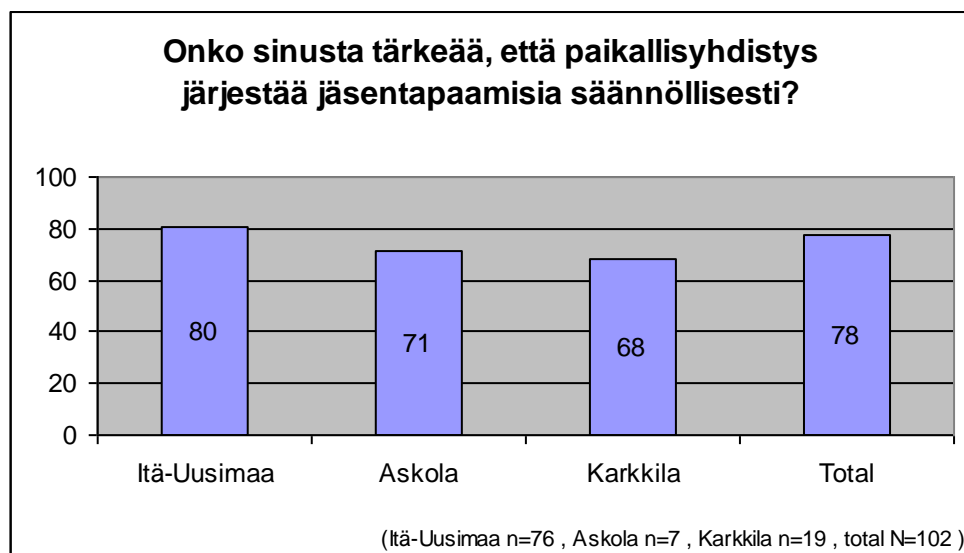

Kaavio 26: Kaikkien vastaajien yhteen laskettu mielipide mihin olisi valmis osallistumaan (kylä-vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista)

Kyselyn mukaan Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin työryhmiin haluaisi osallistua 28 % kysymykseen vastanneista (N=107). Kysymyksessä selvitettiin myös mihin työryhmiin vastaajat olisivat kiinnostuneita osallistumaan. Työryhmistä oli mahdollista valita useampi vaihtoehto. Ympäristöryhmästä oli kiinnostunut 12 henkilöä, Luonnonsuojeluryhmästä 10 henkilöä, Itämeri- ja kansainvälinen työryhmästä 9 henkilöä, Perinnemaisemaryhmästä 9 henkilöä, Ekologiset yhteydet -ryhmästä 4 henkilöä, Perhetoimintaryhmästä 4 henkilöä, Pääkaupunkiseudun viherkaava -ryhmästä 4 henkilöä ja Sipoonkorpi -ryhmästä 2 henkilöä. Vastaajien oli myös mahdollista valita muu -vaihtoehto ja kirjoittaa ryhmä, joka heitä kiinnostaisiin. Tämän vaihtoehdon oli valinnut kaksi henkilöä. He olivat kirjoittaneet ryhmäehdotuksiksi uusiutuvat energiamuodot (mm. tuulivoima) ja pienvedet.

Tällä hetkellä kyselyyn osallistuneet paikallisyhdistykset eivät järjestä säännöllisiä jäsentapaamisia. Suurin osa vastaajista kuitenkin kokee säännölliset jäsentapaamiset tarpeellisiksi. Itä-Uudenmaan vastaajista 80 %, Askolan vastaajista 71 % ja Karkkilan vastaajista 68 % pitivät tärkeänä, että paikallisyhdistys järjestää jäsentapaamisia säännöllisesti. (Kaavio 27)

Vastaajat saivat myös määrittää avoimeen kysymykseen kuinka usein haluaisivat jäsentapaamisia järjestettävän. Kaikki jäsentapaamisten tärkeyteen vastanneet henkilöt eivät olleet määrittäneet kuinka usein tapaamisia haluaisivat järjestettävän. Itä-Uudenmaan yhdistyksen vastaajista 15 henkilöä haluaisi jäsentapaamisia järjestettävän 1-2 kuukauden välein, 16 henkilöä 2-3 kertaa vuodessa, 11 henkilöä 4-5 kertaa vuodessa ja 1 henkilö kerran vuodessa. Askolan yhdistyksen vastaajista vain 1 henkilö oli määrittänyt kuinka usein haluaisi jäsentapaamisia järjestettävän. Hänen mielipiteensä oli 2-4 kertaa vuodessa. Karkkilan vastaajista 4 henkilöä haluaisin jäsentapaamisia järjestettävän 1-2 kertaa vuodessa, 4 henkilöä 3-4 kertaa vuodessa ja 1 henkilö kerran kuukaudessa.

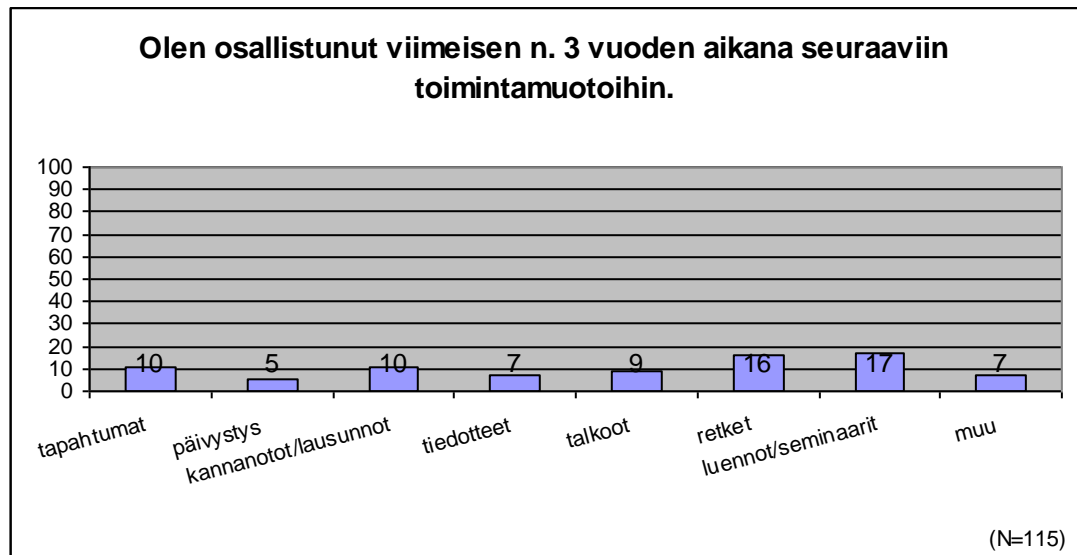

Kaavio 27: Vastaajien mielipide jäsentapaamisten tärkeydestä (kyllä -vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista)

9.4 Kokemukset toimintaan osallistumisesta

Kysymyksessä 18 selvitettiin mihin toimintamuotoihin vastaajat ovat osallistuneet viimeisen kolmen vuoden aikana. Lisäksi selvitettiin ovatko he osallistuneet kyseisiin toimintamuotoihin paikallisyhdistyksessä vai piirin tasolla. Melko harva vastaajista oli osallistunut mihinkään toimintaan viimeisen kolmen vuoden aikana. Vastauksia ei ole käsitelty erikseen paikallisyhdistyksittäin, koska pienen määrän vuoksi vastauksia ei olisi ollut riittävästi tulkintojen tekemiseen.

Eniten osallistujia oli ollut luentoihin ja seminaareihin, 17 %, sekä retkiin, 16 %. Tapahtumiin ja kannanottojen ja lausuntojen laatimiseen oli kumpaankin osallistunut 10 % vastaajista, talkoisiin 9 %, tiedotteiden laatimiseen 7 % ja tapahtumissa päivystämisen 5 %. Muu - vaihtoehdon oli valinnut 7 % vastaajista. Muuksi toiminnaksi he olivat maininneet mm. hallituksen kokoukset sekä rahan keruun. (Kaavio 28)

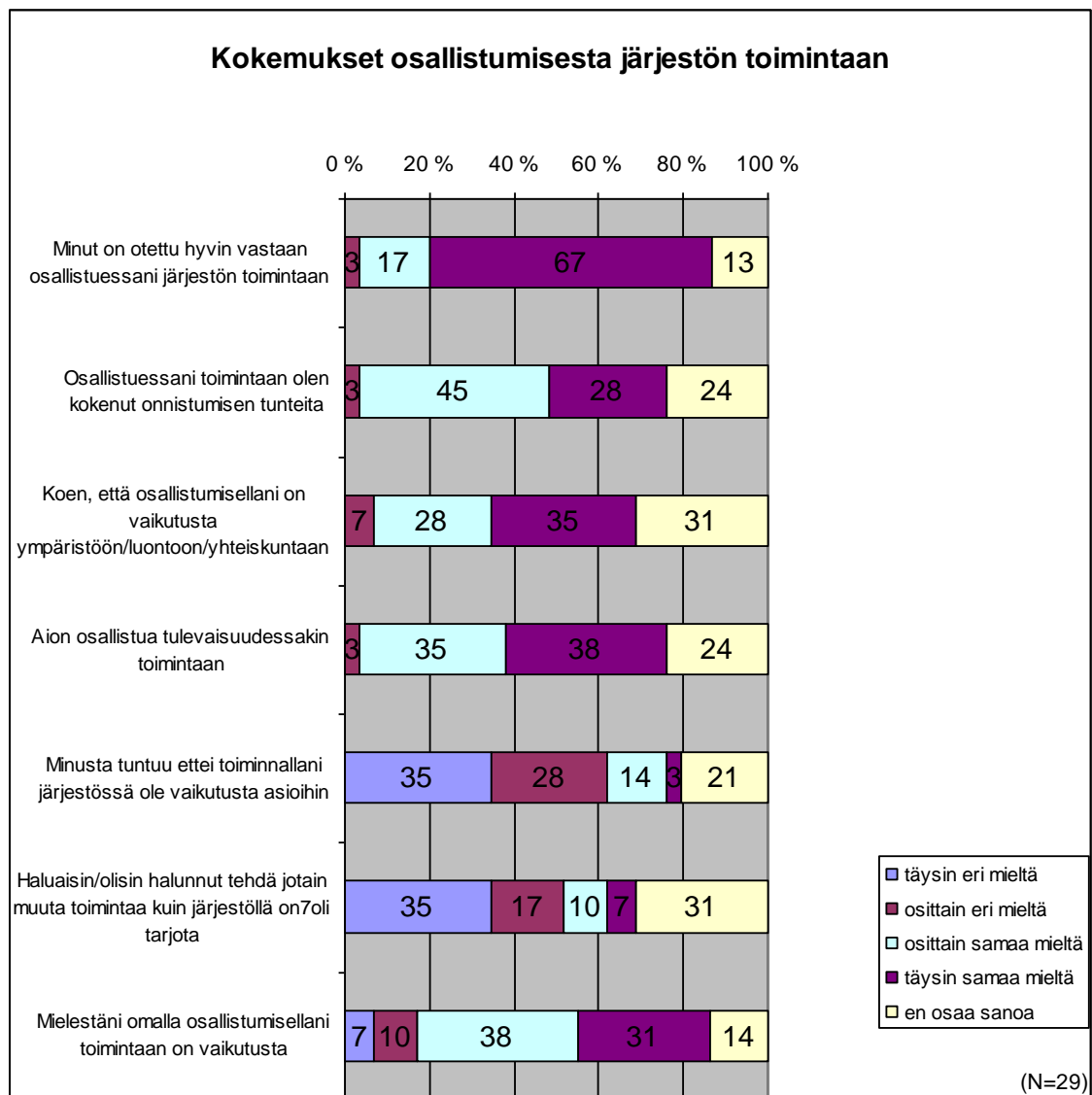
Kaavio 28: Toimintamuodot, joihin vastaajat ovat osallistuneet viimeisen kolmen vuoden aikana (kyllä -vastausten prosenttiosuus kaikista vastaajista)

Kysymyksessä selvitettiin myös millä järjestön tasolla vastaajat ovat kyseiseen toimintaan osallistuneet. Suurin osa toimintaan osallistuneista vastaajista oli osallistunut toimintaan paikallisyhdistys tasolla. Pari henkilöä oli osallistunut luentoihin, retkiin, tapahtumien päivystykseen ja tapahtumien järjestelyihin piirin tasolla ja muutama henkilö ei ollut osannut määrittää tasoa jolla on toimintamuotoon osallistunut.

Kyselyssä kysyttiin vastaajilta, jotka olivat toimintaan osallistuneet, mielipidettä kokemuksistaan. Suurin osa vastaajista (täysin samaa mieltä 67 %) oli sitä mieltä, että heidät on otettu hyvin vastaan osallistuessaan järjestön toimintaan. Onnistumisen tunteita toimintaan osallistumisessa on kokenut melko suuri osa vastaajista (28 % täysin samaa mieltä, 45 % osittain samaa mieltä). Moni kokee myös, että omalla osallistumisella on vaikutusta ympäristöön/luontoon/yhteiskuntaan (35 % täysin samaa mieltä, 45 % osittain samaa mieltä). Vastaajista 38 % on täysin samaa mieltä ja 35 % osittain samaa mieltä siitä, että aikoo tulevaisuudessa osallistua toimintaan. Vastaajista 35 % on täysin eri mieltä siitä, että omalla toiminnalla ei olisi vaikutusta asioihin ja tätä tukee myös kaavion viimeinen kohta, jossa ilmenee, että 31 % on täysin samaa mieltä, että toiminnalla on vaikutusta. Mielipiteet tarjotusta toiminnas-

ta jakautuivat hieman enemmän, mutta 35 % oli kuitenkin sitä mieltä, että eivät olisi halunnut tehdä mitään muuta kuin järjestöllä oli tarjota, 10 % oli kuitenkin osittain samaa mieltä ja 7 % täysin samaa mieltä väittämän kanssa ja 31 % ei osannut sanoa mielipidettään. Kaaviossa 29 on eritelty tarkemmin vastausten jakautuminen.

Vastausten perusteella voidaan siis todeta, että toimintaan osallistuneet ovat olleet melko tyytyväisiä toimintaan. He kokevat voivansa vaikuttaa omalla toiminnallaan asioihin. Onnistumisen tunteiden saaminen ja vaikuttamisen tunne ovatkin tärkeitä edellytyksiä sille, että jo osallistuneet henkilöt, osallistuvat uudelleen järjestön tapahtumiin ja levittävät positiivista informaatiota muille järjestön tapahtumista ja muusta toiminnasta.

Kaavio 29: Kokemukset osallistumisesta toimintaan

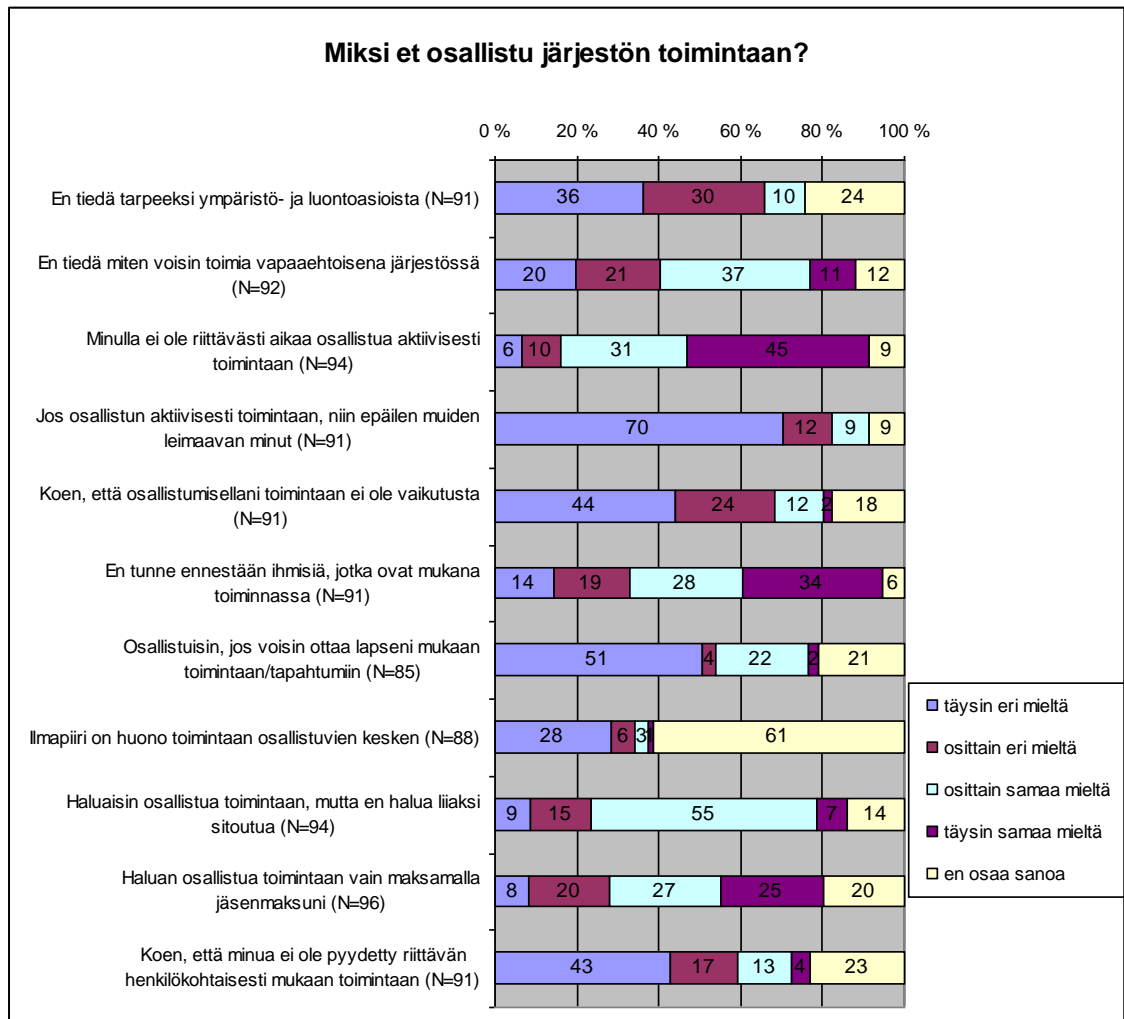

9.5 Syyt toimintaan osallistumattomuuteen

Kysymyksessä 20 vastaajien tuli merkitä sopivin vaihtoehto kaaviossa 30 oleviin väittämiin. Jos vastaaja koki, että osallistuu tällä hetkellä aktiivisesti toimintaa, hänen oli mahdollista jättää tämä kysymys väliin ja siirtyä seuraavaan kysymykseen. Vastauksia ei ole käsitelty erikseen paikallisyhdistyksittäin vaan kaikki vastaukset on käsitelty yhdessä.

Vastausten pohjalta voidaan todeta, että yleisimmät syyt miksi jäsenet eivät osallistu toimintaan ovat ”Minulla ei ole riittävästi aikaa osallistua aktiivisesti toimintaan” (täysin samaa mieltä 45 % ja osittain samaa mieltä 31 %) sekä ”En tunne ihmisiä, jotka ovat mukana toiminnassa” (täysin samaa mieltä 34 % ja osittain samaa mieltä 28 %). Melko monen mielestä myös ”Haluan osallistua toimintaan vain maksamalla jäsenmaksuni”, ”Haluaisin osallistua toimintaan, mutta en halua liiaksi sitoutua” ja ”En tiedä miten voisi toimia vapaaehtoisena järjestössä” ovat syitä miksi he eivät osallistu järjestön toimintaan.

Leimaantumisenpelkoa ei koeta kovin paljon syynä jättää osallistumatta toimintaan. Jopa 70 % oli täysin eri mieltä väittämän kanssa (”Jos osallistun aktiivisesti toimintaan, niin epäilen muiden leimaavan minut.”). Vastausten perusteella voidaan päätellä, että myöskään tunne, että osallistumisella ei ole vaikutusta tai ympäristö-/luontotiedoilla ei ole merkittävää vaikutusta osallistumisen kannalta. Ilmapiiriä koskevaan väittämään 61 % ei ollut osannut sanoa mielipidettään. Tämä voi johtua siitä, että melko harva vastaajista on osallistunut toimintaan ja näin heillä ei ole kokemusta ilmapiiristä. Vastaajilta tiedusteltiin myös osallistuisivatko he toimintaan, jos voisivat ottaa lapsensa mukaan toimintaan/tapahtumiin. Vastaajista 51 % oli väittämän kanssa täysin eri mieltä. Vastausten tulkitseminen ei kuitenkaan välttämättä kerro totuutta, koska väittämään on vastannut myös ne henkilöt, joilla ei tällä hetkellä ole pieniä lapsia.

Kaavio 30: Vastaaajien mielipiteiden jakautuminen siitä miksi eivät osallistunut toimintaan

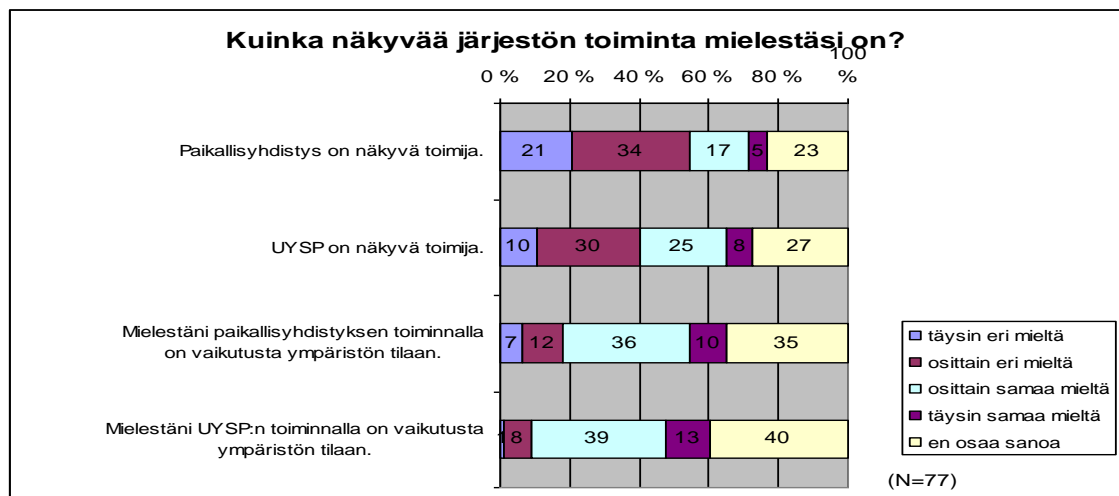
9.6 Toiminnan näkyvyys

Paikallisyhdistystä ei koettu kovinkaan näkyväksi toimijaksi kyselyyn osallistuneiden yhdistysten alueilla. Itä-Uudenmaan alueella vain 5 % oli täysin samaa mieltä väittämän ”Paikallisyhdistys on näkyvä toimija” kanssa. Väittämän kanssa täysin eri mieltä oli 21 % ja osittain eri mieltä 34 % alueen vastaajista. Askolassa täysin eri mieltä väittämän kanssa oli 71 % vastaajista, kukaan ei ollut täysin samaa mieltä. Karkkilassa paikallisyhdistyksen alueen vastaajista ei kukaan ollut täysin samaa mieltä väittämästä ja 9 % oli täysin eri mieltä ja 32 % osittain eri mieltä.

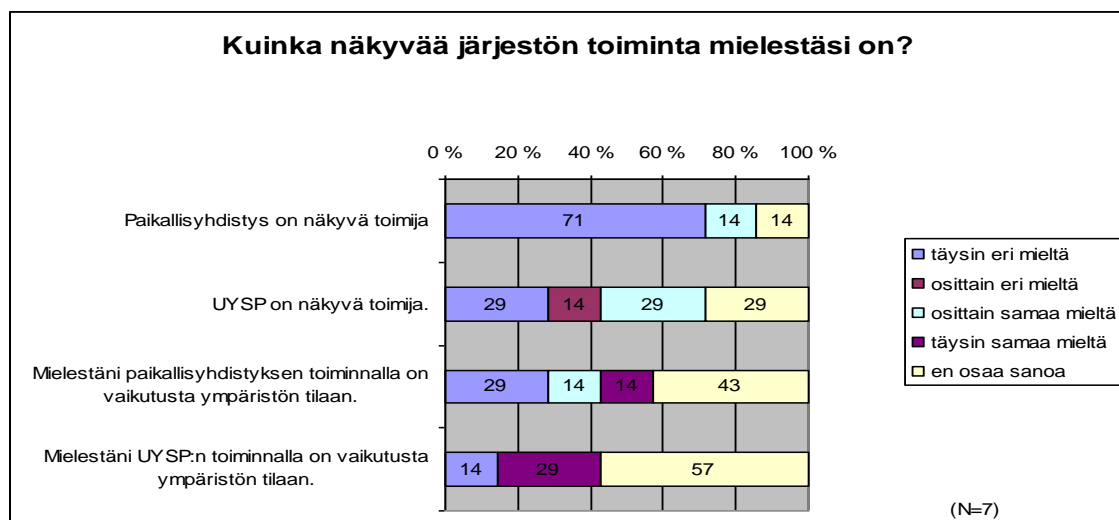
Väittämän ”Paikallisyhdistyksen toiminnalla on merkitystä ympäristön tilaan” kanssa Itä-Uudellamaalla täysin samaa mieltä oli 10 %, osittain samaa mieltä 36 %, osittain eri mieltä 12 % ja täysin eri mieltä 7 % vastaajista. Kantaansa ei osannut määrittää 35 % vastaajista. Askolassa 14 % oli täysin samaa mieltä, 14 % osittain samaa mieltä ja 29 % täysin eri mieltä.

Vastaajista 43 % ei osannut määrittää kantaansa. Karkkilan alueen vastaajat kokivat toiminnan vaikutuksen hieman paremmaksi. Yhdistyksen vastaajista 27 % oli väittämän kanssa täysin samaa mieltä, 46 % osittain samaa mieltä ja 14 % osittain eri mieltä. Vastaajista 14 % ei osannut määrittää kantaansa. (Kaaviot 31-34)

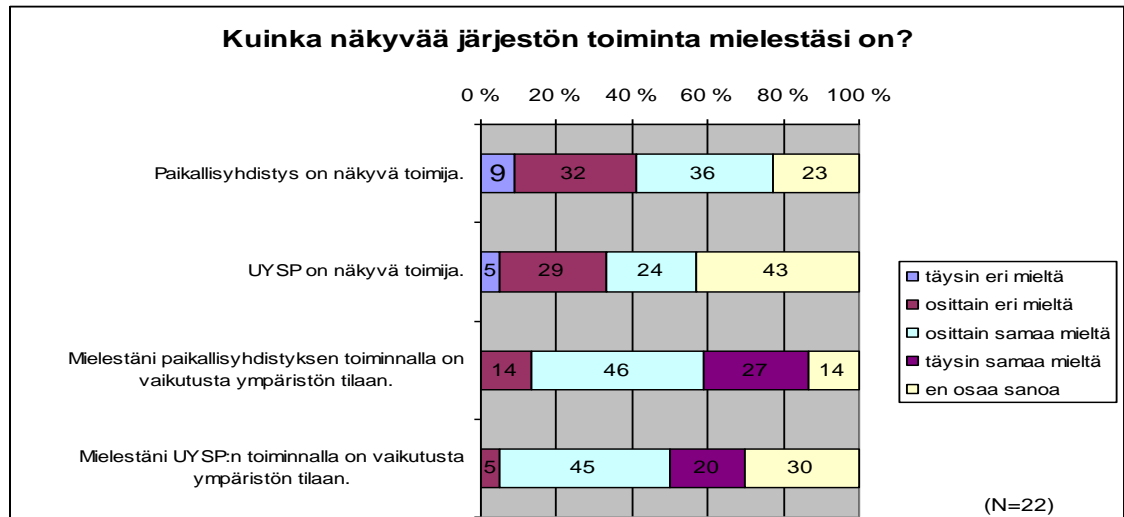
Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri koettiin hieman näkyvämmäksi toimijaksi kyselyyn osallistuneiden yhdistysten alueilla kuin itse paikallisyhdistys. Myös toiminnan vaikutus arvioitiin hieman paremmaksi. Piiriä koskeviin väittämiin useampi oli valinnut en osaa sanoa -vaihtoehdon kuin paikallisyhdistystä koskeviin väittämiin. Tästä voidaan päätellä, että piirin toiminta koetaan luultavasti hieman vieraampana. (Kaaviot 31-34)

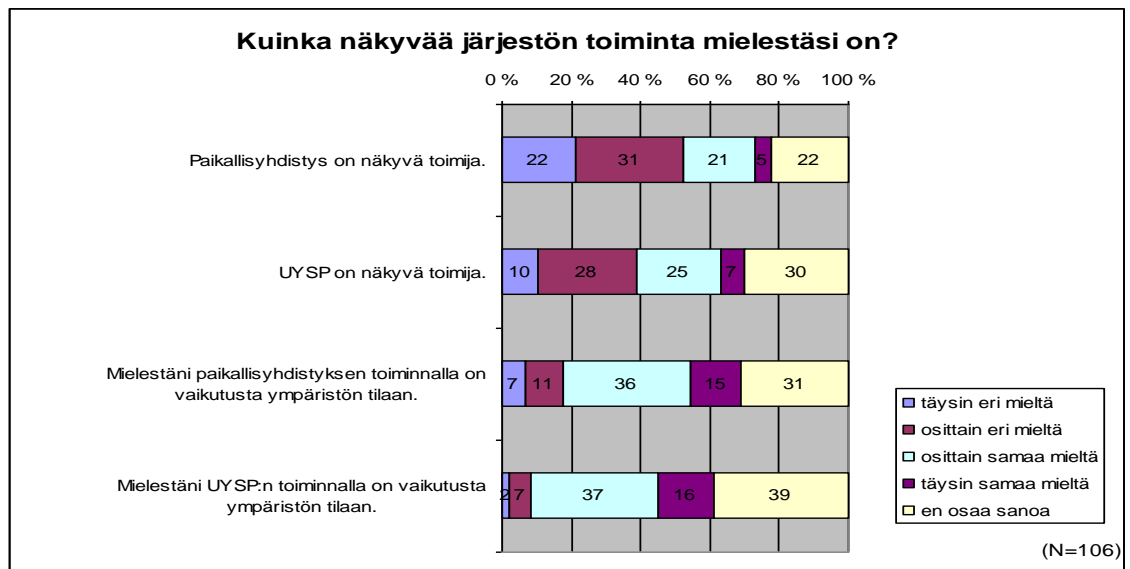
Kaavio 31: Itä-Uusimaa: Toiminnan näkyvyys ja vaikuttavuus

Kaavio 32: Askola: Toiminnan näkyvyys ja vaikuttavuus

Kaavio 33: Karkkila: Toiminnan näkyvyys ja vaikuttavuus

Kaavio 34: Total: Toiminnan näkyvyys ja vaikuttavuus

Vastaajat saivat antaa paikallisyhdistykselle, Uudenmaan ympäristönsuojelupiirille ja Suomen luonnonsuojeluliitolle kouluarvosanan (4-10) toiminnan järjestämisestä jäsenille. Arvosanoista laskettiin keskiarvot. Kaikkia vastauksia yhdessä tarkasteltaessa keskiarvokseen paikallisyhdistykset saivat 6,9 (N=80), Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri 7,3 (N=79) ja Suomen luonnonsuojeluliitto 8,1 (N=82).

Vastauksia tarkasteltiin myös paikallisyhdistyksittäin. Itä-Uudenmaan yhdistyksen vastausten perusteella keskiarvoksi paikallisyhdistykselle tuli 7,0 (n=60), piirille 7,4 (n=59) ja luonnonsuojeluliitolle 8,1 (n=59). Askolan yhdistyksen vastausten perusteella keskiarvoksi paikallisyh-

distykselle tuli 5,2 (n=5), piirille 6,8 (n=4) ja luonnonsuojeluliitolle 7,5 (n=6). Karkkilan yhdistyksen vastausten perusteella keskiarvoksi paikallisyhdistykselle tuli 7,1 (n=15), piirille 7,3 (n=16) ja luonnonsuojeluliitolle 8,1 (n=17).

9.7 Yhteistyön tärkeys muiden järjestöjen kanssa

Yhteistyö muiden alueen yhdistysten kanssa koettiin tärkeäksi kaikissa paikallisyhdistyksissä. Itä-Uudenmaan yhdistyksessä yhteistyön koki tärkeäksi 97 %, Askolan yhdistyksessä 100 % ja Karkkilan yhdistyksessä 96 % alueen vastaajista. Vastausten jakaumat paikallisyhdistyksittäin on esitetty kaaviossa 35.

Kaavio 35: Yhteistyö muiden järjestöjen kanssa (kyllä -vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista)

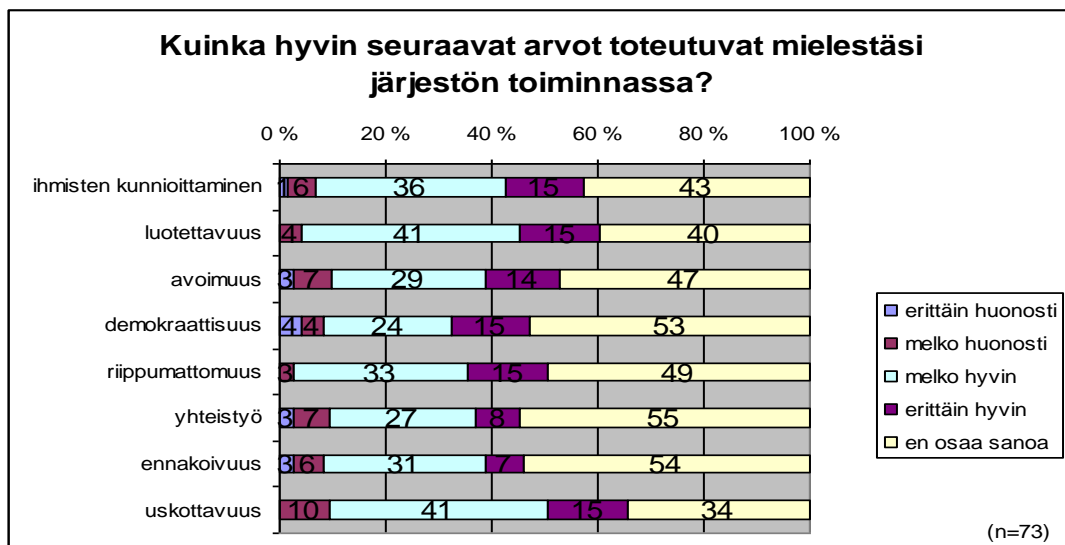
Yhteistyön merkitys muiden järjestöjen kanssa on varteen otettava mahdollisuus toiminnan kehittämiseen paikallisyhdistyksissä. Tätä mahdollisuutta kannattaisikin hyödyntää, koska tulosten perusteella muissa järjestöissä aktiivisesti toimineet toimivat aktiivisesti myös aktiivisempina luonnonsuojeluliitossa kuin muut jäsenet. Tällä hetkellä aktiivisesti muissa järjestöissä toimivista 2 henkilöä toimii aktiivisesti myös paikallisyhdistyksessä/piirissä/liittotasolla, 4 henkilöä melko aktiivisesti ja 6 henkilöä harvoin. Aikaisemmin aktiivisena muissa järjestöissä toimineista 1 henkilö toimii aktiivisesti ja kahdeksan harvoin. Vastaajista, jotka eivät ole toimineet aktiivisina muissakaan järjestöissä ei kukaan toimi aktiivisena tällä hetkellä, 1 toimii melko aktiivisena ja 8 henkilöä harvoin.

9.8 Arvojen toteutuminen järjestön toiminnassa

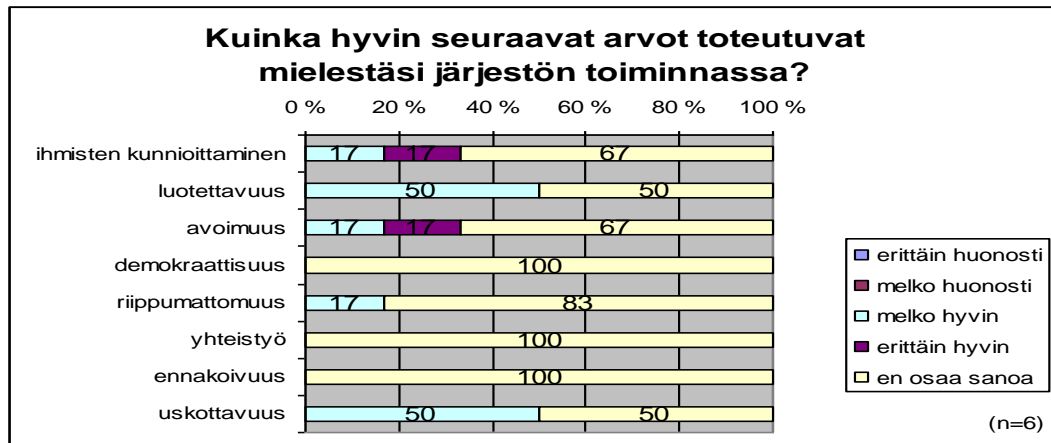
Vastaajista 98 henkilöä oli vastannut arvoja koskevaan kysymykseen. Selvitetyt arvot ovat nähtävissä kaavioissa 36-39. Vastauksia tulkitessa on syytä huomioida, että arvot eivät koske

vain paikallisyhdistyksen toimintaa vaan koko järjestön toimintaa. Monet vastaajista ei kuitenkaan ollut osannut sanoa, miten arvot ovat heidän mielestään toteutuneet. Tämä johtunee siitä, että melko harva on osallistunut järjestön toimintaan. Arvojen toteutumista kuvaavat kaaviot ovatkin enemmän vain suuntaa-antavia. Ne, jotka ovat osanneet määritellä arvojen toteutumisen tasoa, ovat kuitenkin määritelleet ne pääosin melko hyvin tai erittäin hyvin toteutuneiksi. Karkkilan kohdalla kuitenkin on syytä huomata, että yli 40 % alueen vastanneista koki, että järjestön toiminnassa uskottavuus on toteutunut melko huonosti. Erittäin huonosti osan arvoista kokee toteutuneiksi vain Itä-Uudenmaan yhdistyksen alueen vastanneita henkilöitä.

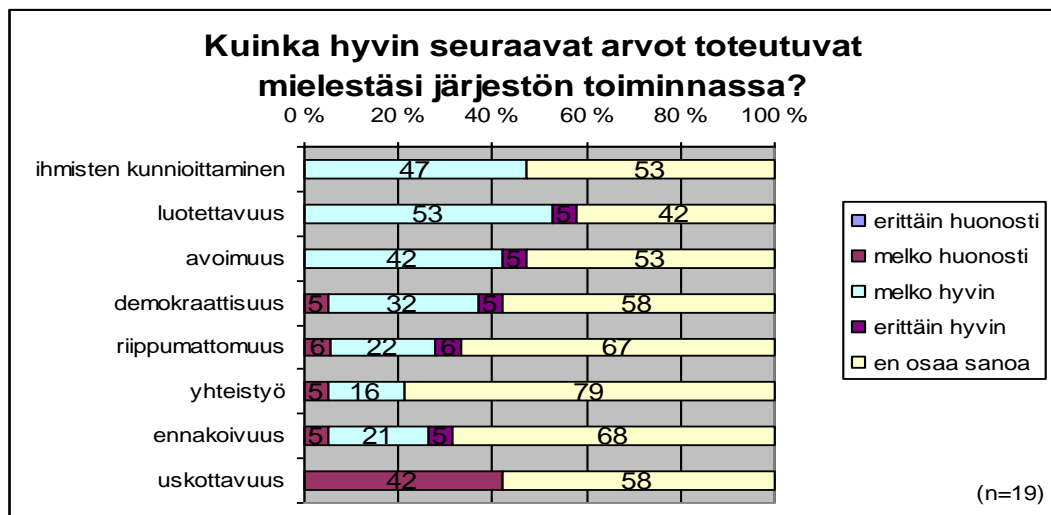
Vastaajien oli mahdollista myös kertoa avoimessa kysymyksessä mitä muita arvoja toivoisivat järjestön huomioivan toiminnassaan. Vastaajat olivat maininneet mm. seuraavia arvoja (asioita), joita toivoisivat järjestön huomioivan toiminnassaan: suvaitsevaisuus, vapaus, veljeys, tasa-arvo, ympäristönsuojelun kehittäminen, moniarvoisuus, kestävä kehitys, luonnon monimuotoisuus, maaseudulla asuvien ihmisten huomioiminen ja ymmärtää heidän selviytyminen (elinkeinon) siellä, lempeys, lähestyttävyyys, epäkohtiin puuttuminen, vaikuttaminen, yhteistyö kaavoitusasioissa, asiantuntemus, yhteisöllisyys, yleensä suurempaa näkyvyyttä, lasten saaminen mukaan, itsekuri.

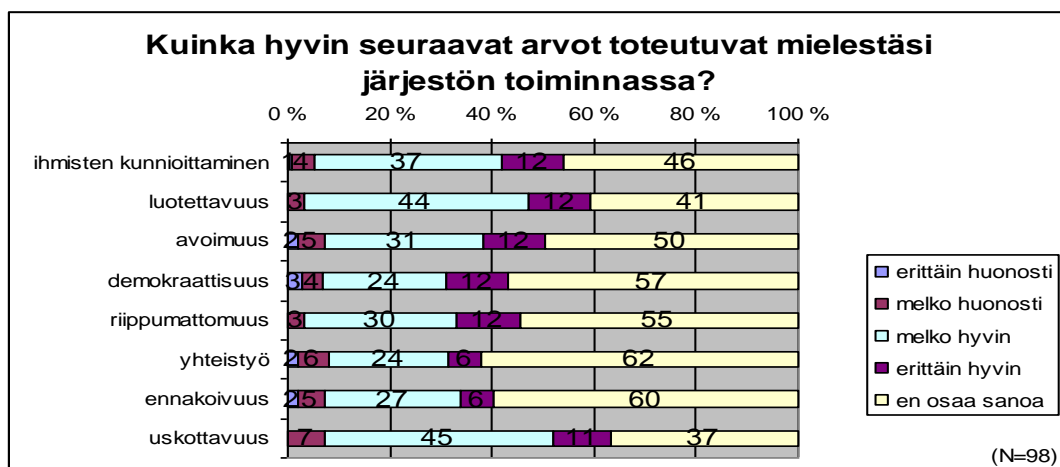
Kaavio 36: Itä-Uusimaa: Arvojen toteutuminen toiminnassa

Kaavio 37: Askola: Arvojen toteutuminen toiminnassa

Kaavio 38: Karkkila: Arvojen toteutuminen toiminnassa

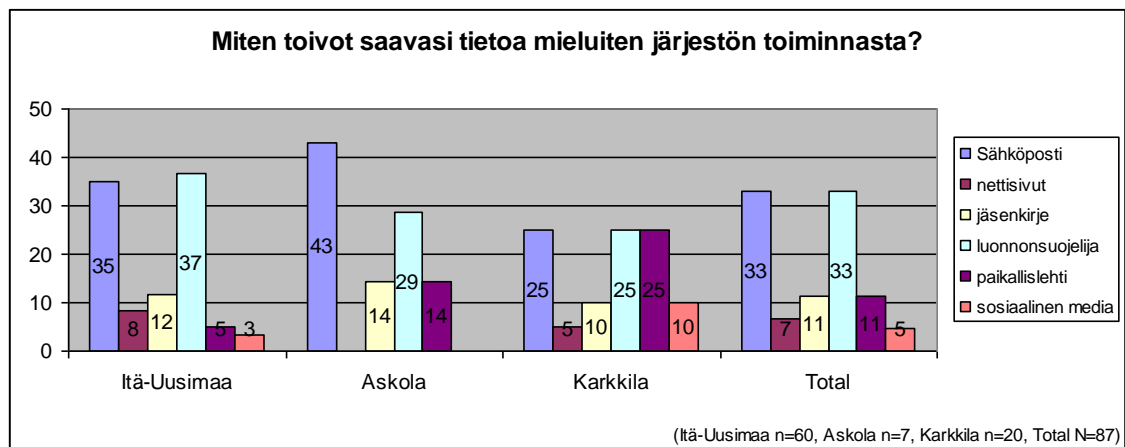

Kaavio 39: Total: Arvojen toteutuminen toiminnassa

9.9 Viestintä

Tiedottamisella ja viestinnällä on tärkeä osuus jäsenten toimintaan osallistumiseen. Sujuvan tiedottamisen avulla kaikki halukkaat saavat tietoa eri mahdollisuuksistaan osallistua toimintaan. Kyselyssä selvitettiin, mikä viestintämuoto olisi vastaajien mielestä paras tapa tiedottaa asioista. Kysymyksen asettelu oli tehty siten, että vastaajat valitsisivat annetuista vaihtoehdoista vain yhden, omasta mielestään parhaan viestintämuodon. Kysymyksen tulkinnaissa oli kuitenkin tapahtunut virheitä ja usea vastaaja oli valinnut useamman vaihtoehdon. Vastauksia analysoidessa, kaikki ne vastaukset, joissa oli valittu useampi vaihtoehto, jätettiin kokonaan pois tarkasteluista. Näin ollen tähän kysymykseen vastasi 74 % kaikista vastanneista (N=88).

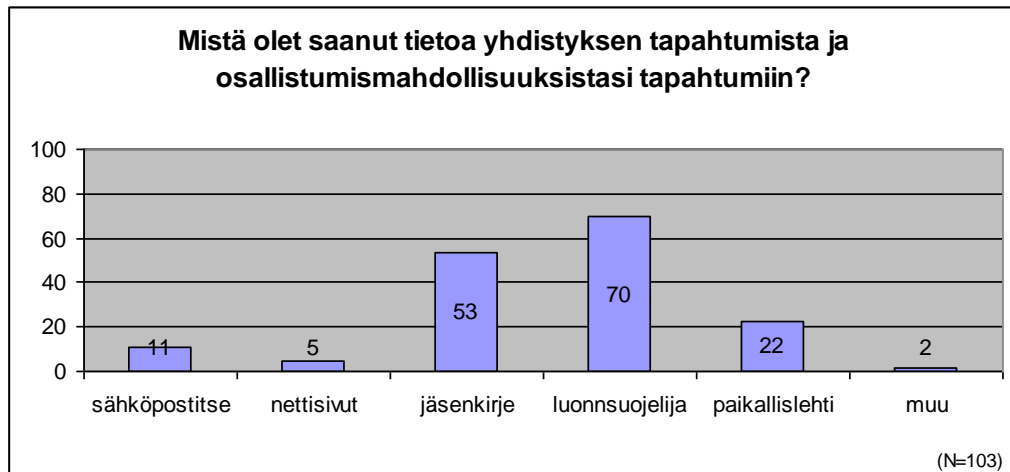
Sähköpostitse ja Luonnonsuojelija-lehden välityksellä tapahtuva viestiminen koettiin mieluisimmiksi vaihtoehdoiksi. Itä-Uudellamaalla nämä koettiin lähes yhtä mieluisiksi vaihtoehdoiksi. Askolassa sähköpostitse tapahtuvan viestimisen koki useimmat parhaaksi. Karkkilassa sähköpostitse, Luonnonsuojelija -lehden ja paikallislehden välityksellä tapahtuvan viestimisen koki kaikkiaan 25 % alueen vastanneista tärkeäksi. Yhdistysten nettisivuja ja sosiaalista mediaa ei kovinkaan moni kokenut mieluisimmaksi tavoiksi viestiä järjestön toiminnasta. (Kaavio 40)

Kaavio 40: Toiveet viestintämuodoista järjestön toiminnasta tiedottamiseen (%/paikallisyhdistyksen vastanneista)

Tähän mennessä vastaajat olivat saaneet eniten tietoa yhdistyksen toiminnasta Luonnonsuojelija-lehdestä (70 %) ja toiseksi eniten postitse lähetettävän jäsenkirjeen välityksellä (53 %). Sähköpostitse tietoa oli saanut 11 %. Edellisestä kaaviosta on havaittavissa, että moni haluaisi tietoa myös sähköpostitse, joten sen välityksellä tapahtuvaa viestintää olisi syytä lisätä. Muu vaihtoehtoiksi oli mainittu mm. puhelimitse tapahtuva tiedottaminen. (Kaavio 41)

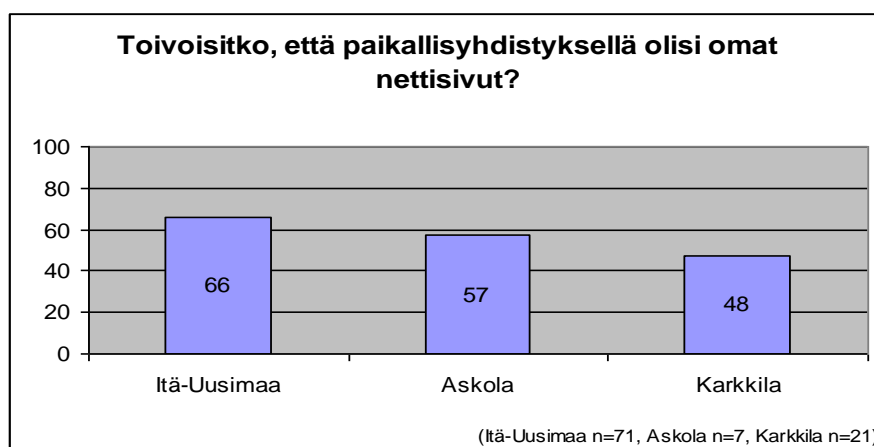

Kaavio 41: Viestintämuodot, joiden avulla vastaajat ovat saaneet tietoa yhdistyksen tapahtumista ja osallistumismahdollisuuksista (%/kaikki vastanneet)

Kyselyssä selvitettiin kuinka moni vastaajista seuraa Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin ja Suomen luonnonsuojeluliiton nettisivuja säännöllisesti. Tulosten perusteella melko harva seuraa nettisivuja säännöllisesti. Uudenmaan piirin nettisivuja seuraa 8 % ja luonnonsuojeluliiton 21 % kaikista kyselyyn vastanneista. Kaaviossa 41 käy ilmi, että tietoa nettisivujen kautta on saanut vain 5 %, joten tähän tulokseen lienee syynä, että jäsenet eivät seuraa sivuja kovin säännöllisesti ja näin saa ajankohtaisista osallistumismahdollisuuksista tietoa tätä kautta.

Kaikissa kyselyyn osallistuneissa paikallisyhdistyksissä yli puolet vastaajista haluaisi omat nettisivut paikallisyhdistykselle. Vastausten mukaan Itä-Uudellamaalla 66 %, Askolassa 57 % ja Karkkilassa 48 % vastanneista toivoisivat omat nettisivut paikallisyhdistykselleen (kaavio 42). Kyselyyn osallistuneilla paikallisyhdistyksillä ei ole omia nettisivuja vielä käytössään.

Kaavio 42: Vastaajien mielipide siitä, haluaisivatko he paikallisyhdistykselle omat nettisivut (kyllä -vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista)

Kyselyssä vastaajat saivat vastata omin sanoin avoimeen kysymykseen mistä asioista toivoisivat yhdistyksen/piirin tiedottavan jäsenilleen. Tähän avoimeen kysymykseen oli vastannut suurin osa vastaajista. Alla on koottu neljän pääotsikon alle aiheita, joista vastaajat toivovat paikallisyhdistyksen ja/tai piirin tiedottavan.

Toiminta

- tapahtumat, kokoukset, talkoot, tilaisuudet
- teemat
- tilaisuudet, joissa voisi toimia vapaaehtoisena
- mitä meneillään/tulossa
- osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
- voiko tapahtumaan osallistua koko perheen kanssa

Kaavoitukset + lainsäädäntö:

- kaavoitukset alueella
- soranoton ja kaavoituksen vaikutuksista luontoon
- merkittävät luontoa uhkaavat hankkeet
- lainsäädäntömuutoksista ympäristöasioissa
- suojeluasiat
- ajankohtaisista luonto-/ympäristöasioista
- ajankohtaiset uhat

Paikallistoiminta

- oman paikkakunnan ympäristöasioista enemmän/laajemmin tietoa
- Paikalliset ”kuumat” asiat, joihin voisi vielä vaikuttaa mielipidekirjoituksilla päättäjille ja/tai lehtiin
- Paikallisista maankäyttösuunnitelmista/kaavoituksista, joissa voidaan nähdä luontoarvojen olevan uhattuna
- paikallisyhdistyksen toiminnasta
- Miten paikallisyhdistys vaikuttaa/on vaikuttanut luonnonsuojeluun kotikaupungin alueella
- hankkeista ja niiden etenemisestä
- paikalliset suojelutarpeet

- talous, toimintasuunnitelmat, ajankohtaiset tapahtumat

Muut tiedotusasiat

- ekologinen elämäntapa
- onnistumiset
- Neste oil
- atomivoima
- liikenne
- vesien tila
- ruoantuotannon/luomutuotannon vaikutus ympäristöön
- laajasti luonto- ja ympäristöasioista
- ympäristön tila, suojeluesitykset - tulokset

10 Yhteenveto ja kehittämisideat

Kyselyn tulosten perusteella vastaajat arvostavat luontoa yleensä, luonnon monimuotoisuuden suojelua ja ympäristönsuojelua. Lisäksi ympäristökasvatusta ja -valistusta pidetään tärkeinä toimintamuotoina. Voidaan myös todeta, että paikallisyhdistyksissä tarvitaan edelleen koulutusta ja tiedottamista laajojen asioiden lisäksi ihmisen jokapäiväiseen elämään kuuluvista aiheista, kuten kierrätyksestä. Piirin toivotaan huomioivan toiminnassaan myös laajemmat ympäristöasiat, kuten energiakysymykset.

Vaikuttamista kunnalliseen ja valtakunnalliseen päätöksentekoon pidettiin myös tärkeänä asiana. Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ja osa paikallisyhdistyksistä ovat aktiivisia tekemään kannanottoja, lausuntoja ja muistutuksia alueen ajankohtaisista asioista, kuten kaavoituksiin ja yva-lupiin liittyvistä asioista. Piiri ja paikallisyhdistykset voisivatkin kannustaa jäseniään enemmän osallistumaan kannanottojen tekemiseen, koska alueen lähiasukkaat tuntevat oman alueensa parhaiten. Kynnys osallistua virallisen kannanoton tekemiseen voi tuntua korkealta ja sen vuoksi jäsenet tarvitsevatkin tukea ja opastusta asian osaavilta henkilöiltä.

Uusille jäsenille tulisi mahdollisimman nopeasti tiedottaa erilaisista mahdollisuuksista osallistua toimintaan, koska vastausten perusteella selvisi, että alle viisi vuotta järjestön jäsenenä olleet ovat kiinnostuneimpia osallistumaan toimintaan. Uudenmaan ympäristönsuojelupiiriin ja sen paikallisyhdistysten tuleekin entistä enemmän panostaa toimintamahdollisuuksista tiedottamiseen. Tapahtumien ja retkien lisäksi tulisi tiedottaa myös mahdollisuudesta osallistua tarvittaessa pieniin aputöihin, koska kyselyn tulosten perusteella monet olisivat kiinnostuneita osallistumaan tällaisiin pienempiin muotoisiin tehtäviin. Kiinnostus yksinkertaisten aputöiden tekemiseen kuvastaa myös sitä, että ihmiset eivät halua sitoutua kovin tiukasti järjestön toi-

mintaan. Halu olla sitoutumatta koettiin myös yhdeksi syyksi, miksi jäsenet eivät osallistu toimintaan aktiivisesti. Jäsenille tuleekin tarjota mahdollisuus osallistua toimintaan omien voimavarojen ja elämäntilanteen mukaan.

Moni vastaajista toivoi jäsentapaamisia järjestettävän säännöllisesti. Jäsentapaamisissa jäsenet saisivatkin tietoa eri mahdollisuuksista osallistua. Yhdistysten hallitukset kokoontuvat kuukausittain ja jäsenillä on vapaa pääsy hallituksen kokouksiin. On kuitenkin mahdollista, että hallituksen kokoukseen osallistuminen voi olla korkea kynnyksellä henkilölle, joka ei ole toimintaan ennen osallistunut. Jotta jäsentapaamisessa tutustuisi muihin toiminnassa oleviin henkilöihin ja osallistumismahdollisuuksiin, tulisi niiden olla vapaamuotoisempia.

Vastaajat toivovat, että heille tarjotaan mahdollisuutta osallistua eriaiheisiin retkiin ja talkoisiin. Nämä ovatkin perinteisiä toimintamuotoja, joita piiri ja paikallisyhdistykset ovat tarjonneet jäsenilleen. Vastauksissa toivottiin erityisesti retkiä, jotka sopivat koko perheelle. Myös muuta toimintaa nuorille ja lapsille toivottiin olevan tarjolla enemmän. Näiden alle keski-ikäisten perheellisten toiveet tulisi huomioida toiminnan suunnittelussa, koska tulosten perusteella alle keski-ikäiset henkilöt ovat kiinnostuneempia osallistumaan toimintaan kuin vanhemmat henkilöt.

Moni vastaajista olisi valmis osallistumaan läheisen kohteen puolustamiseen. Paikallisyhdistyksille voisikin olla hyvä idea järjestää retki tällaiselle alueelle, jota uhkaa esimerkiksi kivenlouhintahanke. Asukkaat saisivat tietoa asiasta ja voisivat kiinnostua osallistumaan itse kannanoton tekemiseen ja puolustamaan lähialuettaan.

Melko harva vastaajista olivat osallistuneet järjestön toimintaan. Ne vastaajista, jotka toimintaan olivat osallistuneet, kokivat kuitenkin, että heidät on otettu hyvin vastaan ja että ovat osallistumisellaan vaikuttamaan melko hyvin ympäristön tilaan. Vaikka arviot kokemuksista olivat melko hyviä, tulisi piirin ja paikallisyhdistyksen kiinnittää huomiota tapahtumien/tapaamisten ilmapiiriin ja osallistujien vaikuttamismahdollisuuksien vahvistamiseen. Jos nämä tunteet ovat positiivisia (ilmapiiri kannustava ja tukeva, vahva tunne omasta vaikuttavuudesta) osallistuu ihminen todennäköisesti uudelleenkin. Voimaantumisen ja osallisuuden tunteen vahvistamisella lisätään myös sitoutumista.

Vastaajat toivoivat paikallisyhdistykselle runsaasti enemmän näkyvyyttä. Näkyvyyden kautta yhdistys saisi lisää jäseniä ja sen vaikuttamisarvo omalla alueellaan lisääntyisi. Piirin tulee tukea entistä enemmän paikallisyhdistyksiä tiedottamisessa. Paikallisyhdistysten olisi hyvä olla aktiivisesti yhteydessä paikallisiin lehtiin. Yhdistykset voisivat myös kutsua alueen paikallislehtien edustajia esimerkiksi järjestämilleen retkille. Henkilöresurssit voivat olla aktiivisen tiedottamisen esteenä, koska suurin osa työstä tehdään kuitenkin vapaaehtoisvoimin muun

oman elämän ohella. Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri voisi harkita tarjoavansa harjoittelu-paikkaa viestintäalan opiskelijalle, joka kehittäisi paikallisyhdistysten viestintää tarjoamalla heille tukea ja opastusta.

Viestintää tulisi tapahtua enemmissä määrin myös sähköpostitse. Piiri ja paikallisyhdistykset eivät saa automaattisesti jäsenten sähköpostiosoitteita käyttöönsä, vaan heidän olisi kerättävä niitä esimerkiksi tapahtumien yhteydessä. Kiinnostuneet jäsenet saattavat myös itse ottaa yhteyttä ja pyytävät saavansa sähköpostitse tietoa piirin ja yhdistyksen asioista. Sähköpostitse tapahtuvaa tiedottamista olisikin helpompi lisätä, jos luonnonsuojeluliittoon liittyessä olisi mahdollista antaa lupa piirin ja paikallisyhdistyksen käyttää sähköpostia tiedottamiseen. Sähköpostitse tapahtuva tiedottaminen tulee myös kohdistaa oikein. Henkilöistä, jotka ovat erityisesti kiinnostuneet vapaaehtoistyöstä ja eri toimintamuotoihin osallistumisesta voitaisiin kerätä oma sähköpostilista. Vapaaehtoisten listalla voitaisiin pyytää tarvittaessa esimerkiksi apua pieniin aputöihin, tapahtumien järjestelyihin tai niihin osallistumiseen.

Toimintamahdollisuuksien lisäksi vastaajat toivoivat, että saisivat enemmän tietoa muun muassa alueellisista ajankohtaisista ympäristöön ja lähiluontoon liittyvistä hankkeista. Vastaajat toivoivat myös tietoa yhdistyksen ja piirin onnistumisista. Tiedottaminen vaikuttamistyön onnistumisesta voisikin lisätä uskoa omiin vaikuttamismahdollisuuksiin.

Kyselyn tulosten perusteella selvisi, että melko harva on osallistunut toimintaan aikaisemmin. Toimintaan osallistumisen vähäisyydessä ei kuitenkaan kyse ole välttämättä vain jäsenten aktiivisuuden puutteesta, vaan myös siitä, että he eivät ole tienneet miten osallistua tai paikallisyhdistyksellä ei ole ollut tarjolla kovin paljon toimintaa. Toiminnan, kuten retkien ja talkoiden, vähäisyys voi johtua pienistä henkilöresursseista. Yhdistyksissä saattaa toimia vain vähän aktiiveja ja on ymmärrettävää, että heidän aikansa ei riitä retkien ja tapahtumien järjestämiseen. Paikallisyhdistysten tulisikin enemmän hyödyntää yhteistyötä muiden yhdistysten kanssa. Myös suurin osa kyselyyn vastanneista oli sitä mieltä, että paikallisyhdistyksen tulisi tehdä enemmän yhteistyötä alueen muiden yhdistysten kanssa. Yhteistyö tarjoaa enemmän toimintamahdollisuuksia, uutta tietoa ja mahdollisesti uusia aktiiveja.

11 Oma oppiminen

Opinnäytetyöni tekemisen aikana olen oppinut paljon kyselyn tekemisestä. Koska olen tehnyt kyselyn alusta asti, olen käynyt läpi sen kaikki vaiheet: teoria, valmistelu, vastausten kokoaminen ja analysointi sekä niiden pohjalta kehitysehdotukset. Tekemäni kysely oli melko pitkä, joten se toi lisää haastetta vastausten kokoamisessa ja analysoimisessa. Jälkeenpäin olen kuitenkin tyytyväinen kyselyn pituuteen, koska sen avulla sai mahdollisimman paljon hyödyllistä tietoa.

Olen ollut kiinnostunut järjestö- sekä vapaaehtoistyöstä ja opinnäytetyöni aikana minulla onkin ollut hyvät mahdollisuudet perehtyä asiaan paremmin. Työni teoriaosuus koostui lähinnä toimintaan osallistumisen edellytyksistä. Uskon, että näistä teoretiedoista on minulle tulevaisuudessa hyötyä. Edellä mainitut tiedot hyödyttävät monessa eri työnkuvassa, esimerkiksi koordinaattorin, kouluttajan tai kehittäjän tehtävissä. Näissä kaikissa tulee saada ihmiset innostumaan toiminnasta ja muuttamaan henkilökohtaiset tiedot myös käytännöksi.

Koulutuksemme aikana olemme käyneet läpi asioita, jotka liittyvät ekologiseen ja taloudelliseen kestävään kehitykseen. Sosiaalisen kestävä kehityksen näkökanta on jäänyt vähemmälle. Opinnäytetyöni aikana olenkin saanut runsaasti tietoa tästä asiasta. Ihmisten osallistuminen ja yhteisöissä vaikuttaminen lisäävät hyvinvointia ja näin sosiaalista pääomaa, jotka taas tukevat sosiaalista kestävä kehitystä.

Itselleni asettamat henkilökohtaiset tavoitteet toteutuivat mielestäni melko hyvin. Olen kehittänyt itseäni kyselyn tekemisessä, tulosten käsittelyssä sekä järjestötietämyksessä. Koen myös vuorovaikutustaitojen ja kokonaisuuksien hahmottamisen kehittyneen. Suunnittelemani aikataulu ei täysin pitänyt ja opinnäytetyöni tekemiseen menikin kauemmin aikaa kuin olin suunnitellut. Toivon, että tästä opinnäytetyöstä ja kyselyn tuloksista on hyötyä Uudenmaan ympäristönsuojelupiirille ja sen paikallisyhdistyksille, heidän kehittäessään toimintaa jäsenilleen.

12 Arviointi

Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri on kiinnostunut kehittämään toimintaansa ja haluaa tukea myös paikallisyhdistyksiään tässä asiassa parhaan mukaan. Opinnäytetyöni kyselyn tuloksista on hyötyä Uudenmaan ympäristönsuojelupiirille ja sen paikallisyhdistyksille, koska piiri ja yhdistykset voivat huomioda tekemiäni kehitysideoita yhdistysten hallitusten jäsenille sekä muille toimintaa suunnitteleville voi syntyä myös omia hyviä ideoita tuloksia lukiessaan.

Tekemäni kysely oli melko pitkä ja on mahdollista, että kyselyn pituus vaikutti joidenkin vastaamatta jättämiseen. Jotkut vastanneista olivat jättäneet vastaamatta osaan kaavakkeen kysymyksistä, mikä voi mahdollisesti johtua kyselyn pituudesta. Mielestäni vastausprosentti oli kuitenkin siihen nähden hyvä, että kyselyn aihe oli toimintaan osallistuminen ja kyselyyn osallistuneet paikallisyhdistykset eivät ole valitettavasti pystyneet saamaan jäseniään kovinkaan aktiivisesti toimintaan mukaan. Kyselyn pituus johtui myös siitä, että tarkoituksena oli saada mahdollisimman hyvin tietoa toimintaan osallistumisesta, toivotuista toimintamuodoista ja syistä miksi jäsenet eivät osallistu.

Vastauksia analysoidessani minun oli ilo huomata, että niinkin moni henkilö olisi valmis osallistumaan toimintaan. Toivottavasti nämä halukkaat ja innostuneet ihmiset saadaan osallistumaan tulevaisuudessa eri tapahtumiin, retkiin, talkoisiin tai muihin pieniin tai suuriin projekteihin.

Opinnäytetyöni onnistui mielestäni hyvin, vaikka sen tekemiseen on mennyt suunniteltua kauemmin aikaa. Koen oppineeni uutta ja kehittäneeni työskentelytaitojani. Toivon, että tutkimuksestani on mahdollisimman paljon hyötyä sekä Uudenmaan ympäristönsuojelupiirille ja tutkimuksen kohteena oleville paikallisyhdistyksille.

Lähteet

Julkaistut lähteet:

Asola Aki, 2007. Opi Perusasiat - Kansalaisvaikuttamisen tyylit ja keinot. Ylikahri Ville (toim.). 2007. Kuinka maailma muutetaan? Kansalaisvaikuttajan opas. I-print Oy.Seinäjoki.

livonen Anne, 2007. Miten vaikutan? Kansalaistoimijan vaikuttamisopas. Opintotoiminnan keskusliitto ry. Vantaa.

Ketola Tarja, 2008. Vapaaehtoista kansalaistoimintaa. Telkänranta Helena (toim.). Laulujoutosenen perintö - Suomalaisen ympäristöliikkeen taival, 2008. WS Bookwell Oy. Porvoo.

Metsämuuronen Jari, 2006. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Gummeruksen kirjapaino Oy, Jyväskylä.

Nylund Marianne & Yeung Anne Birgitta (toim.), 2005. Vapaaehtoistoiminta - anti, arvot ja osallisuus. Vastapaino. Tampere.

Oikeusministeriö. 2006. Kohti aktiivista kansalaisuutta - Kansalaisyhteiskunta 2006 - toimikunnan raportti. Edita Prima Oy.

Sojonen Elina, 2007. Vaikuta verkossa. Ylikahri Ville (toim.). 2007. Kuinka maailma muutetaan? Kansalaisvaikuttajan opas. I-print Oy.Seinäjoki.

Sähköiset lähteet:

Kansalaisfoorumi, 2004a. Aktiivinen kansalaisuus. <<http://www.kansalaisfoorumi.fi/aktiivinen-kansalaisuus/kompetenssit-aktiiviseen-kansalaisuuteen.html>>. Viitattu 10.4.2011.

Kansalaisfoorumi, 2004b. Aktiivisen kansalaisuuden oppiminen osana elämäntulkua. <<http://www.kansalaisfoorumi.fi/aktiivinen-kansalaisuus/aktiivisen-kansalaisuuden-oppiminen-osana-elmaentulkua.html>>. Viitattu 10.4.2011.

Kansalaisfoorumi, 2004c. Osallisuus. <<http://www.kansalaisfoorumi.fi/osallistuminen-ja-vaikuttaminen/osallisuus.html>>. Viitattu 8.4.2011.

Kansalaisfoorumi, 2005a. Osallistuminen. <<http://www.kansalaisfoorumi.fi/osallistuminen-ja-vaikuttaminen/osallistuminen.html>>. Viitattu 10.4.2011.

Kansalaisfoorumi, 2010a. Yhteisöllisyyden sytykkeitä. <<http://www.kansalaisfoorumi.fi/aktiivinen-kansalaisuus/yhteisyyden-sytykkeit.html>>. Viitattu 12.4.2011.

Siitonen Juha, 1999. Voimaantumisteorian perusteiden hahmottelua. <<http://herkules.oulu.fi/isbn95142340X/isbn951425340X.pdf>>.

Suomen luonnonsuojeluliitto, 2011a. Suomen luonnonsuojeluliitto on maamme suurin, vahva luonnon etujärjestö. <<http://www.sll.fi/tietoasll>>. Viitattu 15.4.2011.

Suomen luonnonsuojeluliitto, 2011b. Toimintaa joka puolella Suomea. <<http://www.sll.fi/tietoasll/organisaatio>>. Viitattu 15.4.2011.

Suomen luonnonsuojeluliitto, 2011c. Löydä harrastus luonnosta.
<<http://www.sll.fi/luonnonharrastus>>. Viitattu 10.4.2011.

Suomen luonnonsuojeluliitto, 2011d. Suomen luonnonsuojeluliitto -toiminnan arvot ja tavoitteet. <<http://www.sll.fi/tietoasll/tavoitteet>>. Viitattu 15.4.2011.

Suomen luonnonsuojeluliitto, 2011e. Vaikuttaminen.
<<http://www.sll.fi/luonnonharrastus/yhdistysnetti/paikallistoiminta/vaikuttaminen>>. Viitattu 12.4.2011.

Suomen luonnonsuojeluliitto, 2011f. Toimintamuodot.
<<http://www.sll.fi/luonnonharrastus/yhdistysnetti/paikallistoiminta/toimintamuodot>>. Viitattu 15.4.2011.

Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri, 2011a. Paikallisyhdistykset.
<<http://www.sll.fi/uusimaa/yhdistykset>>. Viitattu 12.2.2011.

Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri, 2011b. Toiminta. <<http://www.sll.fi/uusimaa/toimintat>>. Viitattu 12.2.2011.

Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri, 2011c. Työryhmät.
<<http://www.sll.fi/uusimaa/tyoryhmat>>. Viitattu 12.2.2011.

Kuvat, kuviot ja taulukot

Kuvio 1: Aktiivisen kansalaisuuden kolme osatekijää (Kansalaisfoorumi, 2004b).	9
Kuvio 2: Vaikuttamisen portaat (Iivonen 2007, 41).	13
Kuvio 3: Ajan ja resurssien vaikutus ihmisten käyttäytymiseen viestinnän vastaanottajina (Iivonen 2007, 38).	18
Taulukko 1: Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin paikallisyhdistykset (Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri, 2011a).	22
Kaavio 1: Vastaajien sukupuolen jakautuminen (%/yhdistyksen vastaajat)	28
Kaavio 2: Vastaajien ikäjakauma (%/yhdistyksen vastaajat)	28
Kaavio 3: Ammattiryhmien jakautuminen (%/yhdistyksen vastaajat)	29
Kaavio 4: Koulutustaustan jakautuminen (%/yhdistyksen vastaajat)	30
Kaavio 5: Jäseniän jakautuminen (%/yhdistyksen vastaajat)	30
Kaavio 6: Toimiminen vastuutehtävissä (%/yhdistyksen vastaajat)	31
Kaavio 7: Luonto-Liiton jäsenyys (%/yhdistyksen vastaajat)	31
Kaavio 8: Toimiminen muussa järjestössä (%/yhdistyksen vastaajat)	32
Kaavio 9: Oma arvio aktiivisuudesta toimintaan osallistumisessa (%/yhdistyksen vastaajat) ..	33
Kaavio 10: Vastaajien mielipide tiedostaan osallistua paikallisyhdistyksen toimintaan (%/paikallisyhdistys)	34
Kaavio 11: Vastaajien mielipide tiedostaan osallistua Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin toimintaan (%/paikallisyhdistys)	34
Kaavio 12: Vastaajien mielipide tiedostaan osallistua Suomen Luonnonsuojeluliiton toimintaan (%/paikallisyhdistys)	35
Kaavio 13: Tärkeimmät asiat, jotka ovat vaikuttaneet järjestöön liittymiseen ja pysymiseen järjestössä (hlö/vastaajat)	36
Kaavio 14: Itä-Uusimaa: Asiat, joihin vastaajat toivoisivat paikallisyhdistyksen puuttuvan ensisijaisesti toiminnassaan (hlö/vastaajat)	38
Kaavio 15: Askola: Asiat, joihin vastaajat toivoisivat paikallisyhdistyksen puuttuvan ensisijaisesti toiminnassaan (hlö/vastaajat)	39
Kaavio 16: Karkkila: Asiat, joihin vastaajat toivoisivat paikallisyhdistyksen puuttuvan ensisijaisesti toiminnassaan (hlö/vastaajat)	40
Kaavio 17: Asiat, joihin vastaajat toivoisivat piirin puuttuvan ensisijaisesti toiminnassaan (hlö/vastaajat)	42
Kaavio 18: Itä-Uudenmaan ympäristön- ja luonnonsuojeluyhdistyksen vastaajien arviot toimintamuotojen tärkeydestä (%/paikallisyhdistyksen vastaajat)	44
Kaavio 19: Askolan luonnonsuojeluyhdistyksen vastaajien arviot toimintamuotojen tärkeydestä (%/paikallisyhdistyksen vastaajat)	45

Kaavio 20: Karkkilan luonnonsuojeluyhdistyksen vastaajien arviot toimintamuotojen tärkeydestä (%/paikallisyhdistyksen vastaajat)	46
Kaavio 21: Kaikkien vastaajien arviot toimintamuotojen tärkeydestä (%/kaikki kysymykseen vastanneet)	47
Kaavio 22: Paikallisyhdistysten jäsenten valmius osallistua toimintaan (kyllä -vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista)	48
Kaavio 23: Itä-Uudenmaan ympäristön- ja luonnonsuojeluyhdistyksen vastaajien mielipide mihin olisi valmis osallistumaan. (kyllä-vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista).....	51
Kaavio 24: Askolan luonnonystävien vastaajien mielipide mihin olisi valmis osallistumaan. (kyllä-vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista)	51
Kaavio 25: Karkkilan luonnonsuojeluyhdistyksen vastaajien mielipide mihin olisi valmis osallistumaan (kyllä-vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista)	52
Kaavio 26: Kaikkien vastaajien yhteen laskettu mielipide mihin olisi valmis osallistumaan (kyllä-vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista)	52
Kaavio 27: Vastaajien mielipide jäsentapaamisten tärkeydestä (kyllä -vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista)	53
Kaavio 28: Toimintamuodot, joihin vastaajat ovat osallistuneet viimeisen kolmen vuoden aikana (kyllä -vastausten prosenttiosuus kaikista vastaajista).....	54
Kaavio 29: Kokemukset osallistumisesta toimintaan	55
Kaavio 30: Vastaajien mielipiteiden jakautuminen siitä miksi eivät osallistu toimintaan	57
Kaavio 31: Itä-Uusimaa: Toiminnan näkyvyys ja vaikuttavuus	58
Kaavio 32: Askola: Toiminnan näkyvyys ja vaikuttavuus.....	58
Kaavio 33: Karkkila: Toiminnan näkyvyys ja vaikuttavuus.....	59
Kaavio 34: Total: Toiminnan näkyvyys ja vaikuttavuus	59
Kaavio 35: Yhteistyö muiden järjestöjen kanssa (kyllä -vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista)	60
Kaavio 36: Itä-Uusimaa: Arvojen toteutuminen toiminnassa.....	61
Kaavio 37: Askola: Arvojen toteutuminen toiminnassa	62
Kaavio 38: Karkkila: Arvojen toteutuminen toiminnassa	62
Kaavio 39: Total: Arvojen toteutuminen toiminnassa	62
Kaavio 40: Toiveet viestintämuodoista järjestön toiminnasta tiedottamiseen (%/paikallisyhdistyksen vastanneista)	63
Kaavio 41: Viestintämuodot, joiden avulla vastaajat ovat saaneet tietoa yhdistyksen tapahtumista ja osallistumismahdollisuuksista (%/kaikki vastanneet)	64
Kaavio 42: Vastaajien mielipide siitä, haluaisivatko he paikallisyhdistykselle omat nettisivut (kyllä -vastausten prosenttiosuus paikallisyhdistyksen vastaajista).....	64

Liitteet

Liite 1 Kyselykaavake.....	76
Liite 2 Saatekirje.....	88
Liite 3 Erityiset kohteet/asiat, joihin vastaajat toivoisivat piirin/paikallisyhdistyksen vaikuttavan.....	92
Liite 4 Asiat, joita vastaajat toivoisivat piirin/paikallisyhdistyksen korostavan toiminnassaan tulevaisuudessa	94
Liite 5 Taustatekijöiden vaikutus valmiuteen osallistua toimintaan.....	96
Liite 6 Vastaajien toiveet piirin/paikallisyhdistyksen toimintamuodoista	98

Liite 1 Kyselykaavake

1. Sukupuoli: nainen mies
2. Ikä: alle 25 v. 25-34 v.
 35-49 v. 50-60 v.
 yli 60 v.
3. Paikallisyhdistys: Itä-Uudenmaan luonnon- ja ympäristönsuojelu
yhdistys
 Askolan luonnonystävät
 Karkkilan luonnonsuojeluyhdistys
4. Ammattiryhmä: työväestö maanviljelijä
 alempi toimihenkilö ylempi toimihenk.
 johtavassa asemassa oleva henkilö
 yrittäjä opiskelija
 kotiäiti/ -isä eläkeläinen
 muu
5. Koulutustausta: peruskoulu (tai vastaava)
 ammattikoulu (tai vastaava)
 ylioppilas
 opisto, ammattikorkeakoulu
 yliopisto, korkeakoulu
6. Kuinka monta vuotta olet ollut Suomen luonnonsuojeluliiton ja paikallisyhdistyksen jäsen?
 alle 2 vuotta 2-5 v.
 6-10 v. 11-20 v.
 yli 20 v.
7. Toimitko tällä hetkellä tai oletko toiminut aikaisemmin vastuutehtävissä järjestössä?
 tällä hetkellä aikaisemmin en

8. Oletko tällä hetkellä tai oletko ollut aikaisemmin Luonto-liiton jäsen?

tällä hetkellä aikaisemmin en

9. Toimitko tai oletko toiminut aikaisemmin jossain muussa ympäristö-/luontojärjestössä, partiossa, asukasyhdistyksessä tms. aktiivisesti?

tällä hetkellä , missä _____

aikaisemmin en

10. Kuinka aktiivisesti mielestäsi osallistut tällä hetkellä järjestön toimintaan?

aktiivisesti melko aktiivisesti

harvoin en osallistu muuten kuin maksamalla jäsenmaksuni

11. Tiedätkö mielestäsi tarpeeksi mahdollisuuksistasi osallistua

kyllä en

a) paikallisyhdistyksen toimintaan	☐	☐
b) Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin toimintaan	☐	☐
c) Suomen luonnonsuojeluliiton toimintaan	☐	☐

12. Mitkä asiat vaikuttivat eniten liittymiseesi järjestöön tai pysymiseesi järjestössä?

Numeroi kolme (3) tärkeintä asiaa tärkeysjärjestykseen (1=tärkein, 2=seuraavaksi tärkein jne.).

a) uhanalaisten lajien suojelu	☐
b) alkuperäisluonnon suojelu	☐
c) vesien suojelu	☐
d) huoli ilmastonmuutoksesta	☐
e) luontoharrastus	☐
f) luonnon arvostus yleensä	☐
g) uhkaava rakennushanke tai huoli lähiympäristöstä	☐
h) halu osallistua paikallisyhdistyksen toimintaan	☐
i) halu tukea luonnon- ja ympäristönsuojelua	☐
j) ystävä/tuttu pyysi mukaan	☐
k) kasvoin ulos Luonto-Liitosta	☐
l) jokin muu syy, mikä? _____	☐

13. Mihin asioihin toivoisit paikallisyhdistyksen ja piirin ensisijaisesti puuttuvan toiminnassaan. Numeroi kolme (3) asiaa tärkeysjärjestykseen (1=tärkein, 2=seuraavaksi tärkein jne.).

	paik.yhd.	UYSP
a) vesistöjen suojelu	_____	_____
b) ilmastonmuutoksen vastainen työ	_____	_____
c) uusiutuvat energianlähteet ja energian säästö	_____	_____
d) uhanalaisten eläin- ja kasvilajien säilyminen Suomessa	_____	_____
e) soidensuojelun edistäminen/turpeenkaivuun vastustaminen	_____	_____
f) luonnon monimuotoisuuden suojelu	_____	_____
g) kaupunkiluonnon suojelu	_____	_____
h) ympäristökasvatus ja -valistus	_____	_____
i) vastuullinen kuluttaminen	_____	_____
j) luonnon- ja ympäristönäkökohtien huomioiminen päätöksenteossa	_____	_____
k) lapsi- ja perhetyö	_____	_____
l) materiaalisen kasvuajattelun kyseenalaistaminen	_____	_____
m) joukkoliikenteen kehittäminen	_____	_____
n) ruuan tuotannon ympäristövaikutuksista tiedottaminen	_____	_____
o) kierrätyksen edistäminen	_____	_____
p) metsien suojelu	_____	_____
q) luontoharrastus	_____	_____
r) luonnon arvostus yleensä	_____	_____
s) jokin muu/muut, mikä	_____	_____

---

14. Miten tärkeänä pidät seuraavia toimintamuotoja järjestön toiminnassa?
 Merkitse toimintamuotoihin (kohdat a-r) sopivin vaihtoehdoista 1-5 .

	ei lain- kaan tärkeää	ei kovin tärkeää	hieman tärkeää	tärkeää	hyvin tärkeää
a) erilaisiin ympäristö/luontotapahtumiin osallistuminen	1	2	3	4	5
b) nimien keräys vetoomuksiin	1	2	3	4	5
c) yleinen luontoon liittyvä valistustoiminta	1	2	3	4	5
d) kirjallisen materiaalin ja julkaisujen tuottaminen	1	2	3	4	5
e) tiedottaminen/esiintyminen tiedotusvälineissä	1	2	3	4	5
f) luontokartoitukset suojelun edistämiseksi	1	2	3	4	5
g) talkoot/käytännön luonnonhoito	1	2	3	4	5
h) jäsenistön koulutustilaisuudet	1	2	3	4	5
i) ajankohtaisten teemaryhmien toiminta	1	2	3	4	5
j) kannanottojen ja lausuntojen laatiminen	1	2	3	4	5
k) kaavoituksiin vaikuttaminen	1	2	3	4	5
l) ympäristökasvatus	1	2	3	4	5
m) teemapäivien järjestäminen	1	2	3	4	5
n) suora toiminta tärkeiden päämäärien edistämiseksi	1	2	3	4	5
o) kunnalliseen päätöksentekoon vaikuttaminen	1	2	3	4	5
p) valtakunnalliseen ja maakunnalliseen päätöksentekoon vaikuttaminen	1	2	3	4	5
q) mielenosoitukset	1	2	3	4	5
r) yhteistyö muiden järjestöjen kanssa	1	2	3	4	5

15. Olisitko valmis osallistumaan toimintaan?

kyllä en

16. Kuinka usein olisit valmis osallistumaan toimintaan? Valitse sopivin vaihtoehtoista a-d. Merkitse myös kummalla organisaation tasolla (paik.yhd./UYSP) olisit valmis toimimaan. Voit valita myös molemmista tasoista. Jos vastasit edelliseen kysymykseen EN, voit siirtyä kysymykseen 17.

	Paik.yhd	UYSP
a) kerran viikossa	☐	☐
b) kerran kuukaudessa	☐	☐
c) 1-2 kertaa vuodessa	☐	☐
d) jokin muu (esim. projektiluonteiset tehtävät, tuntimäärä)?	☐	☐

17. Olisitko valmis toimimaan seuraavin tavoin järjestön toiminnassa? Merkitse toimintamuodot, joihin olisit valmis osallistumaan ja millä organisaation tasolla olisit valmis kyseistä toimintamuotoa toteuttamaan.

	paik.yhd.	UYSP
a) sinulle läheisen/tutun kohteen puolustaminen	☐	☐
b) tapahtumien järjestelyihin osallistuminen	☐	☐
c) yksinkertaisten aputöiden teko	☐	☐
d) tiedotteiden tekemiseen osallistuminen	☐	☐
e) kannanottojen tekemiseen osallistuminen	☐	☐
f) nettisivujen tekeminen	☐	☐
g) lehden toimitus	☐	☐
h) työryhmiin osallistuminen	☐	☐
i) retkien järjestäminen	☐	☐
j) talkoisiin osallistuminen	☐	☐
k) erityisosajaana (asiantuntijana, valokuvaajana, kielenhuoltajana, piirtäjänä, kääntäjänä) toimimine	☐	☐
l) jokin muu tapa, mikä?	☐	☐

18. Oletko osallistunut viimeisen n. 3 vuoden aikana seuraaviin toimintamuotoihin? Merkitse KYLLÄ tai EN. Jos vastasit KYLLÄ, niin valitse organisaation taso vaihtoehdoista. Voit valita myös useamman vaihtoehdon.

- a) Olen osallistunut tapahtumien järjestelyihin kyllä en
 paikallisyhdistyksessä
 piirissä
 En muista/tiedä mikä organisaation taso oli kyseessä
- b) Olen ollut päivystämässä tapahtumissa kyllä en
 paikallisyhdistyksessä
 piirissä
 En muista/tiedä mikä organisaation taso oli kyseessä
- c) Olen osallistunut kannanottojen/lausuntojen valmisteluun kyllä en
 paikallisyhdistyksessä
 piirissä
 En muista/tiedä mikä organisaation taso oli kyseessä
- d) Olen osallistunut tiedotteiden valmisteluun kyllä en
 paikallisyhdistyksessä
 piirissä
 En muista/tiedä mikä organisaation taso oli kyseessä
- e) Olen osallistunut talkoisiin kyllä en
 paikallisyhdistyksessä
 piirissä
 En muista/tiedä mikä organisaation taso oli kyseessä

- f) Olen osallistunut retkiin _ kyllä   _ en
     _ paikallisyhdistyksessä
     _ piirissä
     _ En muista/tiedä mikä organisaation taso oli kyseessä

- a) Olen osallistunut luennoille/seminaareihin _ kyllä   _ en
     _ paikallisyhdistyksessä
     _ piirissä
     _ En muista/tiedä mikä organisaation taso oli kyseessä

- b) Olen osallistunut muuhun toimintaan, mihin? _____
 _____

19. Jos olet osallistunut mihin tahansa toimintaan järjestössä, niin valitse seuraaviin väittämiin sopivin vaihtoehto (1-5). Jos et ole osallistunut toimintaan, voit siirtyä kysymykseen 20.

	täysin eri mieltä	osittain eri mieltä	en osaa sanoa	osittain samaa mieltä	täysin samaa mieltä
a) Minut on otettu hyvin vastaan osallistuessani järjestön toimintaan	1	2	3	4	5
b) Osallistuessani toimintaan olen kokenut onnistumisen tunteita	1	2	3	4	5
c) Koen, että osallistumisellani on vaikutusta ympäristöön/luontoon/yhteiskuntaan	1	2	3	4	5
d) Aion osallistua tulevaisuudessakin toimintaan	1	2	3	4	5
e) Minusta tuntuu ettei toiminnallani järjestössä ole vaikutusta asioihin.	1	2	3	4	5
f) Haluaisin/Olisin halunnut tehdä jotain muuta toimintaa kuin järjestöllä on/oli tarjota	1	2	3	4	5
g) Mielestäni omalla osallistumisellani toimintaan on vaikutusta	1	2	3	4	5

20. Miksi et osallistu järjestön toimintaan? Merkitse sopivin vaihtoehto (1-5) väittämiin. Jos osallistut tällä hetkellä aktiivisesti toimintaan, voit siirtyä kysymykseen 21.

	täysin eri mieltä	osittain eri mieltä	en osaa sanoa	osittain samaa mieltä	täysin samaa mieltä
a) En tiedä tarpeeksi ympäristö- ja luontoasioista	1	2	3	4	5
b) En tiedä miten voisin toimia vapaaehtoisena järjestössä.	1	2	3	4	5
c) Minulla ei ole riittävästi aikaa osallistua aktiivisesti toimintaan	1	2	3	4	5
d) Jos osallistun aktiivisesti toimintaan, niin epäilen muiden leimautuvan minut	1	2	3	4	5
e) Koen, että osallistumisellani toimintaan ei ole vaikutusta	1	2	3	4	5
f) En tunne ennestään ihmisiä, jotka ovat mukana toiminnassa	1	2	3	4	5
g) Osallistuisin, jos voisin ottaa lapseni mukaan toimintaan/tapahtumiin	1	2	3	4	5
h) Ilmapiiri on huono toimintaan osallistuvien kesken	1	2	3	4	5
i) Haluaisin osallistua toimintaan, mutta en halua liiaksi sitoutua	1	2	3	4	5
j) Haluan osallistua toimintaan vain maksamalla jäsenmaksuni	1	2	3	4	5
k) Koen, että minua ei ole pyydetty riittävän henkilökohtaisesti mukaan toimintaan	1	2	3	4	5

21. Kuinka näkyvää järjestön toiminta mielestäsi on? Valitse sopivin vaihtoehto (1-5) väittämiin.

	täysin eri mieltä	osittain eri mieltä	en osaa sanoa	osittain samaa mieltä	täysin samaa mieltä
a) Paikallisyhdistys on näkyvä toimija.	1	2	3	4	5
b) Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri on näkyvä toimija.	1	2	3	4	5
c) Mielestäni paikallisyhdistyksen toiminnalla on vaikutusta ympäristön tilaan.	1	2	3	4	5
d) Mielestäni Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin toiminnalla on vaikutusta ympäristön tilaan.	1	2	3	4	5

22. Onko sinusta tärkeää, että paikallisyhdistys järjestää jäsentapaamisia säännöllisesti?

kyllä, kuinka usein haluaisit tapaamisia järjestettävän? _____

ei

23. Onko paikallisyhdistyksesi alueella jokin erityinen kohde/asia, johon haluaisit yhdistyksen seudulla vaikuttavan? Mikä?

---

24. Millaista toimintaa haluaisit paikallisyhdistyksen/piirin järjestävän?

---

25. Mitä asioita toivoisit paikallisyhdistyksen/piirin korostavan toiminnassaan tulevaisuudessa?

---

26. Onko mielestäsi tärkeää, että paikallisyhdistys tekee yhteistyötä muiden lähialueen yhdistysten kanssa?

kyllä

ei

27. Haluaisitko osallistua UYSP:n ajankohtaisiin teematyöryhmiin? Jos vastauksesi on KYLLÄ, merkitse kohdista vaihtoehtoista sinua kiinnostavat ryhmät. Voit valita useamman vaihtoehdon.

kyllä   en

Ekologiset yhteydet -ryhmä

Itämeri- ja kansainvälinen työryhmä

Luonnonsuojeluryhmä

Perhetoimintaryhmä

Perinnemaisemaryhmä

Ympäristöryhmä

Pääkaupunkiseudun viherkaava -ryhmä

Sipoonkorpi -ryhmä

Jokin muu, mikä? _____

28. Kuinka hyvin seuraavat arvot toteutuvat mielestäsi järjestön toiminnassa? Valitse sopivin vaihtoehto (1-5).

	erittäin huonosti	melko huonosti	en osaa sanoa	melko hyvin	erittäin hyvin
a) ihmisen kunnioittaminen	1	2	3	4	5
b) luotettavuus	1	2	3	4	5
c) avoimuus	1	2	3	4	5
d) demokraattisuus	1	2	3	4	5
e) riippumattomuus	1	2	3	4	5
f) yhteistyö	1	2	3	4	5
g) ennakoivuus/aloitteellisuus	1	2	3	4	5
h) uskottavuus	1	2	3	4	5

29. Mitä muita arvoja toivoisit järjestön huomioimaan toiminnassaan?

---

30. Minkä yleisarvosanan (asteikko 4-10) antaisit toiminnan järjestämisestä jäsenille?

paikallisyhdistykselle _____

Uudenmaan ympäristönsuojelupiirille _____

Suomen luonnonsuojeluliitolle _____

31. Mistä asioista toivoisit yhdistyksen/piirin tiedottavan jäsenilleen?

---

32. Miten toivot saavasi tietoa mieluiten järjestön toiminnasta? Valitse **vain yksi** vaihtoehto.

- sähköpostitse
- nettisivuilta
- postitse jäsenkirjeellä
- Luonnonsuojelija -lehdestä
- paikallislehdestä
- sosiaalisen median (esim. Facebook) avulla
- jokin muu tapa, mikä? _____

33. Mistä olet saanut tietoja yhdistyksen tapahtumista ja osallistumismahdollisuuksistasi tapahtumiin? Voit valita useamman vaihtoehdon.

- sähköpostitse
- nettisivuilta
- postitse jäsenkirjeellä
- Luonnonsuojelija -lehdestä
- paikallislehdistä
- jostain muualta, mistä? _____

34. Seuraatko Uudenmaan ympäristönsuojelupiirin nettisivuja (www.sll.fi/uusimaa)?

kyllä en

35. Seuraatko Suomen luonnonsuojeluliiton nettisivuja (www.sll.fi)?

kyllä en

36. Toivoisitko, että paikallisyhdistyksellä olisi omat nettisivut?

kyllä en

Terveiseni Uudenmaan ympäristönsuojelupiirille ja/tai paikallisyhdistykselle:

- Kiitos vastauksestanne! -

Liite 2 Saatekirje

Arvoisa Suomen luonnonsuojeluliiton jäsen,

Tämä jäsenkysely on lähetetty kaikille Askolan Luonnonystävien, Itä-Uudenmaan luonnon- ja ympäristönsuojeluyhdistyksen ja Karkkilan luonnonsuojeluyhdistyksen jäsenille. Kyselyn tarkoituksena on selvittää, minkälaista toimintaa jäsenet toivoisivat järjestettävän yhdistyksissä ja piiritasolla, minkälaiseen toimintaan jäsenet mielellään osallistuisivat tai miksi he eivät osallistu toimintaan.

Kyselyn tilaaja on Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ja sen tekee opinnäytetyönään Hyvin-kään Laurea-ammattikorkeakoulun opiskelija Heidi Rantala. Kyselyn vastaukset palautetaan nimettöminä ja vastaukset käsitellään luottamuksellisesti. Toivomme, että haluat auttaa meitä kehittämään toimintaamme entistä paremmaksi ja vastata tähän kyselyyn. Vastauskirje-kuoressa on postimaksu valmiiksi maksettu ja se tulee postittaa **viimeistään 26.4.2010**. Kyselyyn vastaaminen vie aikaa noin 20 minuuttia. Arvomme kaikkien vastanneiden kesken Suomen Luonto -lehden vuosikerran. Jos haluat osallistua arvontaan, täytä yhteystietosi sivulla 3 olevaan lipukkeeseen ja leikkaa irti ja palauta kyselyn mukanaan. Arvontaliput käsitellään erillisinä. Voit jättää samalla yhteystietosi paikallisyhdistykselle.

Jäsenistö on Suomen luonnonsuojeluliiton, sen piirijärjestöjen ja paikallisyhdistysten peruspiilareita. Jäsenet mahdollistavat tärkeän luonnon- ja ympäristönsuojelutyön osallistumalla toimintaan monin tavoin jäsenmaksujen maksamisen lisäksi. Kyselyn tulosten perusteella toimintaa pyritään kehittämään siten, että se palvelisi jäseniä mahdollisimman hyvin ja innokkaat jäsenet voisivat osallistua parhaaksi katsomallaan tavalla järjestön luonnon- ja ympäristönsuojelutyöhön.

Suurkiitos vastauksestasi!

Lisätietoja antavat

Ursula Immonen, toiminnanjohtaja

Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ry

p. 044 258 0598, ursula.immonen@sll.fi

ja

Heidi Rantala, opiskelija

Kestävän kehityksen koulutusohjelma
Hyvinkään Laurea-ammattikorkeakoulu
p. 040 759 6855, heidi.rantala@laurea.fi

Ohjeita kyselyn vastaamiseen:

- Kysymyksissä "järjestö" -sanalla tarkoitetaan kaikkien organisaation tasojen toimintaa (Suomen luonnonsuojeluliitto, Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri, paikallisyhdistykset) ellei kysymyksessä erikseen toisin mainita
- Vastaattehan kaikkiin kyselyn kysymyksiin ellei kysymyksessä toisin mainita

Kysymyksissä käytettyjen lyhenteiden selitykset:

SLL = Suomen luonnonsuojeluliitto

UYSP, piiri = Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri

Paik.yhd. = Paikallisyhdistys

Lisätietoja toiminnasta:

- Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri: www.sll.fi/uusimaa ja uusimaa@sll.fi tai toiminnanjohtaja Ursula Immonen, p. 044-258 0598
- Oman paikallisyhdistyksen nettisivut/yhteystiedot (kaikilla paikallisyhdistyksillä ei vielä ole nettisivuja): www.sll.fi/uusimaa/yhdistykset tai oman paikallisyhdistyksen puheenjohtajalta.
- Suomen luonnonsuojeluliitto: www.sll.fi

Lyhyesti järjestöstä

Suomen luonnonsuojeluliitto

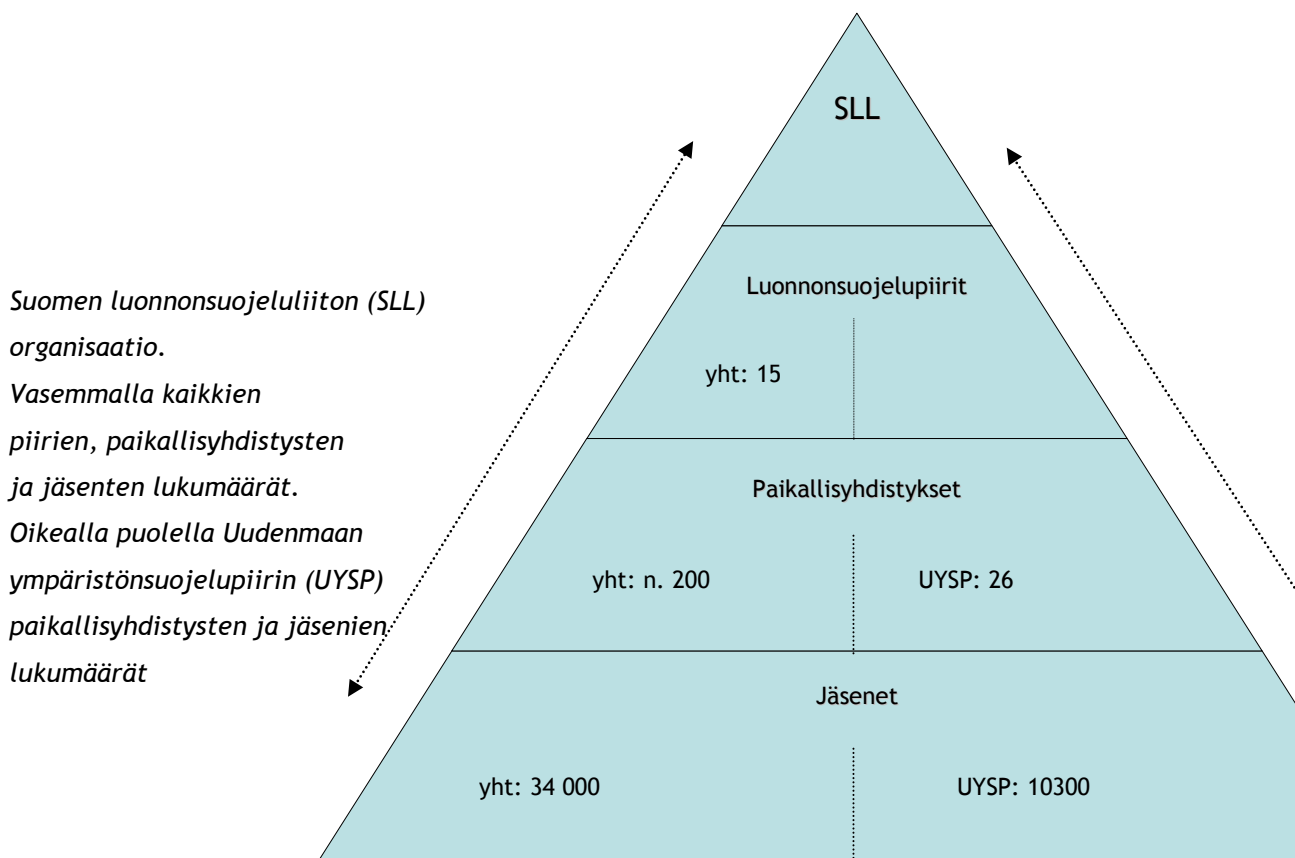
Suomen luonnonsuojeluliitto on kolmiportainen organisaatio. Kun jäsenet liittyvät Suomen luonnonsuojeluliiton jäseniksi, he liittyvät samalla oman alueensa paikallisyhdistyksen jäseniksi. Paikallisyhdistykset ovat taas alueellisten piirijärjestöjen jäseniä. Kaikki nämä eri tasot järjestävät toimintaa jäsenilleen. Jäsenilleen Suomen luonnonsuojeluliitto tarjoaa asiantuntija- ja apua ja tietoa ajankohtaisista luonnon- ja ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista. Jäsenet voivat osallistua toimintaan mm. tulemalla mukaan liiton järjestämiin tapahtumiin. (Lisätietoja: www.sll.fi)

Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri

Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri ry on Suomen luonnonsuojeluliiton suurin piirijärjestö. Piirin toiminta-alueena on koko Etelä-Suomen lääni ja sen alueella toimii 26 paikallisyhdistystä, joissa henkilöjäseniä on yli 10 000. Piirin tehtävänä on luonnon- ja ympäristönsuojelu toiminta-alueellaan sekä paikallisyhdistysten tukeminen ja aktivoiminen. Piiri tekee lausuntoja, kannanottoja ja tiedotteita ajankohtaisista luonnon- ja ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista. Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri järjestää toiminta-alueellaan erilaisia tapahtumia, koulutuksia ja seminaareja. Jäsenet voivat myös osallistua piirin ylläpitämiin työryhmiin. (Lisätietoja: www.sll.fi/uusimaa)

Paikallisyhdistykset

Paikallisyhdistykset tekevät alueellista luonnon- ja ympäristönsuojelutyötä. Yhdistysten toimijat ovat oman alueensa lähiluonnon asiantuntijoita. Jäsenilleen paikallisyhdistykset järjestävät monenlaista toimintaa, kuten retkiä, koulutuksia, talkoita ja erilaisia toimintaryhmiä.

Arvontalipuke - TÄYTÄ SELVÄSTI TIKKUKIRJAIMIN!

Leikkaa irti -----

Nimi: _____

Osoite: _____

_____

Mikäli haluat paikallisyhdistykseltä tietoa sähköpostitse, laita tähän sähköpostiosoitteesi:

Sähköposti: _____

Puhelin, jos haluat, että sinuun otetaan yhteyttä puhelimitse:

_____

Liite 3 Erityiset kohteet/asiat, joihin vastaajat toivoisivat piirin/paikallisyhdistyksen vaikuttavan

Itä-Uudenmaan ympäristön- ja luonnonsuojeluyhdistys:

- metsät, rannat, vesistöt
- oman alueen ympäristöasiat, kunnallisen päätöksenteon seuraaminen
- Porvoonjoen rantamaiden lannoituksen vähentäminen sekä joen vedenlaatu
- kaavoitus
- aktiivisempaa toimintaa: sääntömääräisten kokousten lisäksi onko muuta?
- yhdyskuntasuunnittelu, metsien suojelu, rantojen suojelu
- ympäristövedet
- vesien suojelu (joki/meri)
- Koddervikenin lahden kupeeseen suunnattu asuinalue, vaikutus lahteen?
- raideliikenne pääkaupunkiseudulle Itä-Uudeltamaalta
- Porvoon kaupunkiluonnon säilyminen, kävelykeskustan säilyminen
- Rantojen pitäminen yleisessä käytössä, Humla/Holken suuren liikunta/luontomahdollisuuden käytön turvaaminen jatkossa
- ilmastosuojelu (Neste/Kilpilahti), ympäristönsuojelu melulta
- Kuninkaanportin asuinalue; en koe, että on järkevää ja kestävä kehitystä siirtää kaikkia palveluita pois kaupungin keskustasta automatkan päähän
- Pornaisten Lahankoski ympäristöineen
- alkuperäisluonnon suojelu/luonnon monimuotoisuuden suojelu
- Muunkin kuin kaupunkialueen luonnon esille tuominen. Maalaiskunta (ja saaristo) tuntuvat olevan paitsiossa. Joukkoliikenteen lisäämiseen vaikuttaminen, ns. kutsu joukkoliikenteen kehittämiseen, vaikuttaminen energiakeskusteluun: tuulivoimaa ei ydinvoimaa.
- Ei enää lisää atomivoimaa kotikaupunkiini!
- Arvokkaita luontokohteita tuhotaan kiihtyvällä tahdilla ilman että asioihin millään lailla puututaan.
- kierrätys
- Ettei tule lisää kallion louhintaa eikä soranottoa
- jokien ja purojen veden laatu, erityisesti maatalousalueilla (liittyen maatalouteen), valistusta ja vaikuttamista metsätaloustavoista
- Tunnen uutena asukkaana vielä huonosti. Haluaisin kyllä perehtyä. lentokentän rakennustoimet ainakin puhuttavat
- Joukkoliikenteen parantaminen, sillä tuntuu siltä, että täällä joukkoliikenteestä ei edes yritetä tehdä todellista vaihtoehtoa yksityisautoilulle.
- luonnon monimuotoisuuden turvaaminen, Porvoonjoen tila, yhteiskuntarakenteen tiivistäminen - luonnontilaisten alueiden säilyminen
- Jalostamon päästöjä ja toimintaa saatetaan katsoa sormien läpi. Gammelbackan metsien suojelu

Askola:

- Metsien suojelu, liian paljon avohakkuita. Ympäristömaisemiin vaikuttaminen
- Metsiä ei tuhottaisi kulkukelvottomiksi ja järvet eivät rehevöityisi.

Karkkila:

- soranotto
- vesi ja kaavoitus
- soranoton rajoittaminen, pohjavesialueen suojelu
- kaavoitus, soranotto, ympäristöasenteet
- avohakkuiden estäminen

- soranotto (harjujen tuhoaminen, kallioiden suojele murskaamiselta (tulevaisuudessa), vesistöt, luonnonlähteet+purot (suojele, entistäminen), suot (suojele esim. turpeennostolta)
- soranotto, lentokenttähanke
- Tämä Hajakan Ritanummi, joka on Karkkilasta noin 8 km pohjoiseen ja Karkkilan enää ainut koskematon hiekkaharju. Ritanummen lukot on merkitty reuna-alueineen arvokkaaksi harju-alueeksi (maakuntakaava), joka on Karkkilan alueella ainutlaatuinen, jääkauteen koskematon luonnonmuodostelma, joka tulisi säilyttää kokonaisuudessaan koskemattomana.
- pohjavesien suojele (soranottoja vastaan)
- soranotto
- Pyhäjärvi
- lentokenttähanke, soranotto Hajakasta
- Pyhäjärven rannat, Saavajoki kokonaan, Karssinjoki ja laakso, Haukkalampi-Ruuhilampi-Sohtiainen- ym ym, Lemmoin vuori; kokonaisvaltainen näiden suojele: luonnonsuojele- tai Natura-alueiksi; myös Ahtiainen ja muut ylännealueet
- Ritanummen soranottohanke, lentokenttäsuunnitelma
- soranotot pohjavesialueilta, lentokenttähanke, Karkkilassa olevan joen saastuminen

Liite 4 Asiat, joita vastaajat toivoisivat piirin/paikallisyhdistyksen korostavan toiminnassaan tulevaisuudessa

Itä-Uudenmaan ympäristön- ja luonnonsuojeluyhdistys:

- yhteistoimintaa ja -työtä muiden yhdistysten/piirien kanssa
- Teemoissa voisi korostaa yksilön mahdollisuuksia ja velvollisuuksia ympäristön hyväksi.
- Materian vähempi käyttö
- lähiruuan suosiminen, vaikuttaminen koulujen ja ruokahuollon kilpailutukseen, uusien energiaratkaisujen esilletuominen uudisrakentamisessa
- luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen, yleinen ympäristönarvostus ja keinoja arkipäivän luonnonsuojeluun
- Näkyvyyttä!
- Tavallisen ihmisen vastuullista toimintaa ympäristön hyväksi, asiallista, tiedottavaa, avointa otetta
- lumo -asiat hyviä, energia-asiat, vastuullisuus kuluttajana
- luonnon monimuotoisuuden korostaminen
- lasten ja nuorten ympäristökasvatusta
- Tärkeintä olisi jäsenien aktivoiminen tavalla tai toisella, ilmapiiri avoimemmaksi ja suvaitsevammaksi hallituksessa.
- Retkiä saisi olla. Oma paikallisyhdistys ei niitä juuri harrasta mikä on suuri harmi. Muilla on pöllö- ja yölaulajaretkiä. Ruovikon laulajia olisi kiva oppia tuntemaan
- luomutuotannon, ruuantuotannon vaikutus ympäristöön
- Asennekasvatusta jo pienestä pitäen. Enemmän normaaliin arkeen soveltuvia päätöksiä ympäristönsuojelusta, liian tiukat (vaikkakin aiheelliset) päätökset herkästi lisäävät negatiivista suhtautumista ympäristönsuojeluun.
- maisemien huomioiminen osana toimintaa (esim, Pallas tai Koli)
- paikallisyhdistykseltä tietenkin paikallisuutta, koska se kiinnostaa lähiseudun asukkaita
- kestävä kehitystä, energiansäästö mahdollisuuksia, ympäristökasvatusta, vastuullista kuluttamista
- monimuotoisuutta, kestävä kehitystä, tuuli- ja aurinkoenergiaa, maalämpö, kulutuksen vähentäminen
- ympäristökasvatus, kierrätys- ja lajitteluneuvonta, arvokkaiden luontokohteiden ”puolustaminen”
- yleinen luontoon liittyvä valistustoiminta, kirjallisen materiaalin ja julkaisujen tuottaminen, ympäristökasvatus
- ”Vastustamistoiminnan” (ydinvoima, lentokenttä, kaupunkiluonnon puolustaminen) oheen vaihtoehtojen esittämistä ja yhteydenpitoa asiantuntijatahoihin ja paikallispolitiikkoihin. Porvoossa valitettavasti kaikki ”kerhot” ovat pienen porukan juttuja, joihin muilla ei ole asiaa. Voisiko esim. biologianopiskelijoita käyttää apuna retkien suunnittelussa?
- luonnon tuntemusta
- nuorten, lasten, myös vanhusten luontoretket
- perinteinen luonnonsuojelu
- kierrätystä
- valistusta koululaisille, että ne ymmärtäisi luonnon arvon
- alkuperäisluonto, luonnon monimuotoisuus, kuluttaminen
- tiedostusta olisi syytä parantaa
- arvokkaat asiat sekä uhat esiin
- maankäyttösuunnitelmien ja kaavojen tarkka seuraaminen kannanottoineen.
- NÄKYVYYTTÄ!

Askola:

- vesien, metsien ja eläinten suojelu
- asenteiden muuttaminen luontoa arvostavammaksi, materiaalsen kasvuajattelun kyseenalaistaminen, ympäristön roskaamisen vähentäminen

Karkkila:

- luonnon huomioimista kaavoituksessa, kaupungin metsien hoito paremmaksi
- ilmastonmuutoksen torjunta
- olevan aktiivinen kaavoitettaessa (maakunta/yleiskaavat) suojelualueiden turvaamiseksi
- panostaminen yleiseen luonnontiedostamiseen ja kierrätykseen
- kuntien päättäjiin vaikuttaminen, asukkaiden tietoon vaikuttaminen
- näkyvyyttä ja aktiivisuutta päätöksenteossa
- soranottolupien vähentäminen
- lentokentän ja soranoton vastustus
- uhanalisten eläinten suojelu
- luonnon kokonaisvaltainen suojelu
- joukkoliikenteen kehittäminen
- nuorten valistus- ja harrastustoimintaa

Liite 5 Taustatekijöiden vaikutus valmiuteen osallistua toimintaan

nainen (n=76)	mies (n=35)
67 %	51 %

Prosenttiosuudet sukupuolen mukaan henkilöistä, jotka olisivat valmiita osallistumaan toimintaan

alle 25 v. (n=2)	25-34 v. (n=12)	35-49 v. (n=32)	50-60 v. (n=33)	yli 60 v. (n=36)
50 %	75 %	78 %	63 %	39 %

Prosenttiosuudet iän mukaan henkilöistä, jotka olisivat valmiita osallistumaan toimintaan

työvä- estö (n=12)	maan- viljeli- jä (n=3)	alempi toimi- henkilö (n=10)	ylempi toimi- henkilö (n=29)	johta- vassa asemas- sa oleva (n=3)	yrittä- jä (n=12)	opiske- lija (n=2)	koti- äiti/ - isä (n=2)	eläke- läinen (n=28)	muu (n=8)
67 %	67 %	70 %	86 %	100 %	50 %	50 %	100 %	36 %	50 %

Prosenttiosuudet ammattiryhmän mukaan henkilöistä, jotka olisivat valmiita osallistumaan toimintaan

peruskoulu (n=8)	ammattikoulu (n=18)	ylioppilas (n=9)	opisto/ammattikorkeakoulu (n=32)	yliopisto/korkeakoulu (n=47)
38 %	61 %	44 %	56 %	72 %

Prosenttiosuudet koulutustaustan mukaan henkilöistä, jotka olisivat valmiita osallistumaan toimintaan

alle 2 v. (n=8)	2-5 v. (n=19)	6-10 v. (n=25)	11-20 v. (n=32)	yli 20 v. (n=28)
88 %	84 %	56 %	47 %	57 %

Prosenttiosuudet jäseniän mukaan henkilöistä, jotka olisivat valmiita osallistumaan toimintaan

tällä hetkellä (n=7)	aikaisemmin (n=10)	en (n=97)
86 %	60 %	58 %

Prosenttiosuudet vastuutehtävissä olon mukaan henkilöistä, jotka olisivat valmiita osallistumaan toimintaan

tällä hetkellä (n=31)	aikaisemmin (n=9)	en (n=71)
58 %	78 %	61 %

Prosenttiosuudet Luonto-Liitossa jäsenenä olon mukaan henkilöistä, jotka olisivat valmiita osallistumaan toimintaan

tällä hetkellä (n=16)	aikaisemmin (n=36)	en (n=62)
81 %	72 %	50 %

Prosenttiosuudet muissa järjestöissä aktiivisena toimimisen mukaan henkilöistä, jotka olisivat valmiita osallistumaan toimintaan

aktiivisesti (n=4)	melko aktiivisesti (n=4)	harvoin (n=21)	vain jäsenmaksu (n=86)
75 %	75 %	76 %	56 %

Prosenttiosuudet toiminta-aktiivisuuden mukaan henkilöistä, jotka olisivat valmiita osallistumaan toimintaan

Liite 6 Vastaajien toiveet piirin/paikallisyhdistyksen toimintamuodoista

Itä-Uusimaa:

- retkiä luontokohteisiin
- tapahtumia kaikenikäisille
- retkiä
- enemmän retkiä ja talkoita
- retkiä, koulutusta, talkoita
- etenkin nuoria kiinnostavia
- luontoretkiä vuodenajan mukaan: lintu-, kasvi-, sieni- ja pöllöretkiä....
- retkiä, luentoja, elokuvailtoja
- tempauksia, pitkäaikaisia projekteja
- luontoretkiä, perhetapahtumia
- luontoretki, mihin voisi osallistua lapsen kanssa ja minne olisi helppo kynnys lähteä mukaan, ("avoimet ovet") vaikkei ole ollut mukana järjestön toiminnassa ennen.
- tarvittaisiin jäsenistöä aktivoivia tapahtumia esim. retkiä → tapa tutustuttaa ihmisiä ja sitä kautta aktiiveja
- koko perheen luontoretkiä & lapsille
- julkisen liikenteen seminaari yhdessä puolueiden kanssa
- linturetkiä, tutustumista lähiluontoon, sieniretkiä oppaan kanssa, perhosretkiä, kasviretkiä. Eli omaan lähiluontoon tutustumista koko perheelle.
- tällä hetkellä eniten kiinnostaa tieto, miten voin osaltani muokata arkipäivän elinot ja -tavat mahdollisimman ympäristöystävälliseksi. Toimintaa näkyvämmäksi → mitä tutumpaa, sitä useampi osallistuu/suhtautuu myönteisemmin
- sähköpostia voisi hyödyntää dialogiin jäsenten kanssa, aktivoituisivat samalla jäsenetkin
- retkiä kiinnostaviin kohteisiin
- luentoja, koulutuksia (asiantuntijoita paikalle). tavallisille ihmisille kohdistettua toimintaa, luontoretkiä (nyt ei ole asiantuntijaa paikallisyhdistyksellä!) Helsingistä ja pääkaupunkiseudusta voisi ottaa mallia. Ympäristökeskus on yhteistyössä paikallisyhdistyksen kanssa.
- luontoretkiä
- yläasteikäisille luontoon tutustumistoimintaa/kerhotoimintaa/kädentaitoja opettavaa
- arkipäivän retkiä: mm. luonnonkukka päivän tutustumisia alueen luontoon jne. paikallistuntemusta. Paikallisyhdistys pohtii liikaa liian abstrakteja asioita - paikallisyhdistys lähemmäksi asukkaita ja piiri suurempien kannanottojen puolestapuhujaksi.
- kierrätyskursseja
- retkiä erilaisiin luontokohteisiin
- retkiä, teemapäiviä, seminaareja
- retkiä
- retkiä, luentoja, seminaareja, talkoita
- retkiä, jotka sopisivat myös lapsiperheille. Ja tämän pitäisi olla nimenomaan paikallisyhdistyksen toimintaa, sillä täältä ei muualle tahdo päästä.
- tutustumisia paikallisiin retkikohteisiin aikuisille ja lapsille, lähiluonto on mielestäni hyvä kipinä luontoharrastukseen ja sitä kautta lisäksi mielenkiintoa ympäristöasioihin yleensä sekä yhdistyksen toimintaa kohtaan
- luontoretkiä, arvokkaiden kohteiden tutustuminen
- retkiä ajankohtaisiin/kiinnostaviin paikkoihin, teemaillat
- retkiä, talkoita. Kaikille tarkoitettuja tilaisuuksia ajankohtaisista asioista, luentoja, näyttelyitä, esittelyjä
- lapsille, perheille, nuorille hauskoja tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (esim. Mahdollisuuksien tori)

Askola:

- Tienvarsien siivouskampanjoita
- Kartoittavan luontokohteita ja vaikuttavan niiden suojeluun

Karkkila:

- enemmän tiedottamista
- yleistä tiedotustoimintaa ja vaikutusmahdollisuuksista kertomista (myös maankäyttölaki ym.) em. asioissa
- opastettuja luontoretkiä
- vaikka mielenosoitus Ritanummen puolesta, nyt jo kiire! Siis EI soran ja hiekan otolle ja kallion murskaukselle.
- ympäristöretkiä
- suoraa toimintaa, esim. mielenilmaisuja lähiympäristön puolesta (soranottoa vastaan)
- luontoretkiä
- näkyvää, esim talkoita
- retket
- ehdotukset suojeltaviksi
- paikallisuonnon erityispiirteiden suojelu
- kannanottoja ajankohtaisiin, paikallisiin ympäristökysymyksiin, tiedotus- ja harrastustoimintaa varsinkin nuorille